

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు

ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

మంగళవారం, మార్చి 14, 2017,

ఇర్వై ఎనిమిదవ సమావేశం, సంపుటం-1, నంబరు-2,

దుర్న్యథి నామ సం.ఫాల్గుణ బ.2

TUESDAY, THE 14TH DAY OF MARCH, 2017,
TWENTY EIGHTH SESSION, VOLUME - 1, NO.2

23RD, PHALGUN 1938 S.E.

* * * * *

శాసన పరిషత్తు సచివాలయము,

వెలగపూడి,

అమరావతి – 522503.

LEGISLATURE SECRETARIAT,
VELAGAPUDI,
AMARAVATHI - 522503.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్

:

డా. ఎ. చక్రవర్తి

డెయ్యాటీ చైర్మన్

:

శ్రీ వెంకట సతీష్ కుమార్ రెడ్డి సింగారెడ్డి

ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక

:

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి
శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి
శ్రీ బోడ్డు నాగేశ్వర రావు
శ్రీ మెట్టు గోవిందరెడ్డి

కార్యదర్శి (ఇన్ఫోర్మేషన్)

:

శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు

ఉప కార్యదర్శులు

:

శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు

శ్రీ ఎమ్. విజయరాజు

సహాయ కార్యదర్శులు

:

శ్రీ పి.వి. సుబ్రహ్మణ్యే
శ్రీ కె. రాజ్ కుమార్
శ్రీమతి ఆర్. వనితారాణి
శ్రీ పి. సరసింహ
శ్రీ బి. కమలాకర్
డా. వై. కామేశ్వరి
శ్రీ ఇ. సంజీవరావు
శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు
శ్రీ డి. జగన్మహాన్‌రావు
శ్రీ బి. ప్రభాకర్‌రావు

చీఫ్ రిపోర్టర్

:

శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాసరావు

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు

మంగళవారం, మార్చి 14, 2017.

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

---

(1) సభా కార్యక్రమం – వాయిదా తీర్మానం

(2) ప్రశ్నోత్తరాలు

(3) సంతాప ప్రతిపాదనలు

(4) సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రాలు:

1. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు, 2008-09, 2009-10, 2010-11, 2011-12 సంవత్సరాలకు, వైజాగ్ అపెర్లె పార్క్ ఫర్ ఎస్పోర్ట్, 5వ, 6వ, 7వ, 8వ, వార్డుక నివేదికల ప్రతులు, 1956, కంపెనీల చట్టంలోని 619-ఎ (3)సెక్షన్ క్రింద ఆవశ్యకమైన విధంగా ప్రతుల సమర్పణ
2. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు, 2014-2015 సంవత్సరానికి, ఆంధ్రప్రదేశ్ పవర్ ఫైనాన్స్ కార్బోరేషన్ లిమిటెడ్ వార్డుక నివేదిక ప్రతి, 1956, కంపెనీల చట్టంలోని 617, 619, 619-ఎ, 619-బి సెక్షన్ క్రింద ఆవశ్యకమైన విధంగా ప్రతి సమర్పణ
3. వ్యవసాయశాఖ మంత్రి శ్రీ ప్రత్యుషాట్ పుల్లారావు, 2014-15 (02.06.2014 -31.03.2015) సంవత్సరానికి, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విత్తనాభివృద్ధి సంస్థ లిమిటెడ్ వార్డుక నివేదిక ప్రతి, 2013, కంపెనీల చట్టంలోని 394 సెక్షను క్రింద ఆవశ్యకమైన విధంగా ప్రతి సమర్పణ
4. సాంఘిక సంక్లేశు, సాధికారిత శాఖ మంత్రి శ్రీ రావెల కిషోర్ బాబు, 2012-13, 2013-14, 2014-15, 2015-16 సంతృప్తాలకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ట్రైబల్ పవర్ కంపెనీ లిమిటెడ్, 11వ, 12వ, 13వ, 14వ వార్డుక నివేదికల ప్రతులు, 2013, కంపెనీల చట్టంలోని 394 సెక్షను క్రింద ఆవశ్యకమైన విధంగా ప్రతుల సమర్పణ

(5) ప్రత్యేక ప్రస్తావన

(6) గవర్నరు ప్రసంగంపై తీర్మానం ..... చర్చ కొనసాగింపు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్

మంగళవారం, 14వ తేది, మార్చి, 2017

(సభ ఉదయం 10.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(గౌరవ ఛైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం వహించారు)

-----

1. సభా కార్యక్రమం - వాయిదా తీర్మానం

MR. CHAIRMAN: Today I have received one Adjournment Motion.

The Adjournment Motion given notice of by Sri P.J. Chandrasekhara Rao to discuss about the justice to Agri Gold victims has been disallowed.

Now, Question Hour.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు (శాసనసభా నియోజకవర్గం) : సార్, నేను వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చాను.

It is a burning problem today. 32 లక్షల మందికి సంబంధించిన అంశము.

MR. CHAIRMAN: I disallowed....

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు : అధ్యక్షా, తిరస్కరిస్తే ఎలా? దానివల్ల నష్టహోయిన వారు చాలా ఇఱ్పందులు పడుతున్నారు. కనీసం ప్రభుత్వం తరఫున ఒక ప్రకటన చేయమనండి.

MR. CHAIRMAN: You come with a Motion under Rule 70.

(ఈ దశలో సభ్యులు శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వర రావు, డా. ఎం. గేయానంద, శ్రీ వై. శ్రీనివాసులు రెడ్డి, శ్రీ సోము వీరాజు తదితరులు తమ తమ స్థానాలలో లేచి నిలబడి అగ్రిగోల్డ్ బాధితులకు న్యాయం చేయమని కోరసాగారు.)

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : నాగేశ్వర రావు గారూ, దయచేసి అందరూ కూర్చోండి. చంద్రశేఖర రావు గారు వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చారు కాబట్టి, వారు మాటల్లాడుతున్నారు, మీరందరూ కూర్చోండి.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు : దాదాపు 120 మంది వరకూ చనిపోయారు. నిన్న కడపలో ఒక వ్యక్తి చనిపోయారు. చాలామంది రోడ్లు శుభేం చేస్తున్నారు. వారు చేస్తున్న ప్రజాస్వామిక ఆందోళనకు ప్రభుత్వం అనుమతినివ్యాపించాలి. ఈ విషయంలో మంత్రివర్యులు జోక్యం చేసుకుని ప్రభుత్వం తరఫున పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సోము వీరాజు (శాసనసభా నియోజకవర్గం) : అగ్రిగోల్డుకు రూ.65 వేల కోట్ల అమ్మలు ఉన్నాయి. వారు ప్రజలకు ఇవ్వవలసింది చాలా తక్కువ అయినప్పటికీ కూడా ప్రజలకు న్యాయం

చేయకుండా ప్రజలు ఆత్మహత్యలకు పొల్పాడే విధంగా చేస్తున్నారు. It is a genuine cause as it relates to seven lakh people.

MR. CHAIRMAN: I am not allowing anybody to speak on this. Please sit down..

డా. ఎం. గేయనంద్ (పట్టబ్ధుల నియోజకవర్గం - కడప, అనంతపురం, కర్నూలు) : (మైక్ లేదు) గత సమావేశంలో వారికి న్యాయం చేస్తామని ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది.

MR. CHAIRMAN: No mike ...

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు : గౌరవ మంత్రివర్యులు ప్రత్యుషాటి పుల్లారావు గారు ఇక్కడ సభలో ఉన్నారు. వారికి ఈ సబ్సైక్స్ అంతా బాగా తెలుసు. ఈ సమస్యను పరిష్కరించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. వారిని హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: (Addressing Sri P.J. Chandrasekhara Rao) Please take your seat. You obey my order first. I direct the Minister for Agriculture to look into it and take necessary steps. It is an old case pertaining to them.

2.ప్రశ్నాత్మరాలు

నాసి రకం విత్తనాల సరఫరా

ప్రశ్న నెం. 9442 (21)

డా. ఎం.వి.వి.ఎస్. ముర్తి, ఎం.ఎల్.సి.

గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) దైతులకు నాసిరకం సబ్సైక్స్ విత్తనాలను సరఫరా చేయడంవల్ల వేరుశనగ ఉత్పత్తికి తీవ్రంగా

సష్టం వాటిల్లిందా?

ఆ) అయితే, అందుకు సంబంధించి తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు (శ్రీ ప్రత్యుషాటి పుల్లారావు):

అ) లేదండీ.

ఆ) ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

డా. ఎం.వి.వి.ఎస్. ముర్తి (స్టోనిక సంస్థలు - విశాఖపట్నం) : అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కానపుడు దైతులు ఎందుకు ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్నారు? అనంతపురం జిల్లాలో మొత్తం వేరుశనగ పంట ఎందుకు పాడైపోయింది? నీటికి సమాధానం చెప్పకుండా బాధ్యతారాహిత్యంగా “ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు” అని ఈ విధంగా జవాబివ్వడం కరెక్ట్ కాదని నా అభిప్రాయం. అధికారులు తప్పుడారి పట్టిస్తున్నారో, లేక మంత్రిగారే ఈ విధంగా సమాధానం ఇవ్వమని అన్నారో నాకు తెలియదు. ఇది బాధ్యతారాహిత్యంగా అనిపిస్తున్నది. వేరుశనగ విత్తనాలు అన్ని కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ సీడ్ కార్బోరేషన్ ద్వారా సరఫరా చేయబడుతున్నాయి. అసలు ఎన్ని విత్తనాలను సరఫరా చేశారు, ఎన్ని ఎకరాలలో నాటారు, నాటిన వాటిలో ఎన్ని ఎకరాలలో మొలకెత్తాయి, ఎన్ని ఎకరాలలో మొలకెత్తలేదు అనే వివరాలను చెప్పకుండా ఈ విధంగా సమాధానం ఇవ్వడం కరెక్ట్ కాదు. జరిగింది ఏదైనా ఉంటే దానిని ప్రజల ముందు ఒప్పుకుంటే, కనీసం

భవిష్యత్తులోనైనా వారికి ప్రభుత్వం పట్ల నమ్మకం కలుగుతుంది. ఇదేదీ లేకుండా సీడ్ కార్బోరేఫర్ వాళ్లు ఏం చేస్తున్నారంటే, బజార్లో విత్తనాలను కొనుక్కు వచ్చి లాభం కోసం అమ్మేయడం లాంటి పనులు చేస్తున్నారు. ఎందుకంటే కార్బోరేఫర్ ను లాభాలు చూపించమని అడుగుతారు. నేను విత్తనాల ప్రాక్యూర్ మెంట్ ప్రాసెన్సు స్వయంగా చూశాను. అసలు ప్రాసెన్ ఏ విధంగా జరుగుతోందనే దాన్నిపై ఒక కమిటీ వేసి అక్కడ జరుగుతున్న సిస్టమ్ ని వెరిఫై చేయకపోతే భవిష్యత్తులో ఖరీఫ్లో కూడా రైతులు దారుణంగా నష్టపోతారు. అత్యహత్యలకు ఇదే ప్రధాన కారణం సార్. నకిలీ విత్తనాలు, నకిలీ ఎరువులు, నకిలీ పురుగుమందులు మార్కెట్లోకి వస్తున్నప్పుడు దానిని ప్రభుత్వం చూస్తూ ఊరుకుంటే ఎలా? రైతులకు తరువాత కాంపెనీస్ న్స్ సరిపోతుందా? అసలు ఎంత పరిమాణంలో విత్తనాలను సప్లై చేశారు, ఎక్కడ ప్రాక్యూర్ చేశారు, ఆ ప్రాసెన్సు కూడా మంత్రిగారిని చెప్పమనండి సార్.

శ్రీ సోము వీరాజు : అధ్యక్షా, వ్యవసాయ శాఖ వ్యవసాయ క్లైటాలలో విత్తనాలను పండించి ఆ విత్తనాలను రైతులకు అమ్మే వైభరి ఉండా అని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వమే మార్కెట్లో ఎందుకు విత్తనాలను కొంటున్నది? ఈనాడు నష్టపోయినటువంటి రైతులు వాడే విత్తనాలు సీడ్ కార్బోరేఫర్కు ఏ విధంగా లభ్యమయ్యాయి. ఆ రికార్డు కర్కెట్ గా ఉండా? దానిని మంత్రివర్యులు పర్యవేక్షిస్తే చాలామంది ఉద్యోగులకు అసలు వారు ఉద్యోగంలో ఉండే అర్థత ఉండా, లేదా అనేది తెలుస్తుంది. ఆ విధంగా మంత్రివర్యులు అధ్యయనం చేసి సమాధానం చెబుతున్నారా అని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు (స్థానిక సంస్థలు - గుంటూరు) : నకిలీ విత్తనాలనేని రైతాంగానికి పెద్ద సమస్యగా ఉన్నది. ఒకచోట అని కాదు, గోదావరి జిల్లాల్లో పరి, అనంతపురం జిల్లాలో వేరుశెనగ, గుంటూరు జిల్లాలో ప్రత్తి, మిర్పు నకిలీ విత్తనాలు వచ్చాయి. వేరుశెనగ విత్తనాల విషయంలో మాత్రం కంచే చేను మేసినట్లు అయింది. ఎవరో ప్రైవేటు డీలర్ కర్తృ విత్తనాలు అమ్ముతుంటే దానిని ప్రభుత్వం పట్టుకోవడం కాదు, సీడ్ కార్బోరేఫర్ ద్వారా కర్తృ విత్తనాలు వస్తున్నాయంటే దాన్నిపై చెక్ ఎక్కడుంటుంది అధ్యక్షా? రైతాంగానికి కర్తృ విత్తనాలు చాలా పెద్ద సమస్య అయిపోయింది. రైతులు ఈ కర్తృ విత్తనాలతోనే ఎక్కువగా నష్టపోతున్నారు. ఆ మధ్య ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఒక ప్రకటన చేశారు.

ఉ. 10.10

కర్తృ విత్తనాలను ఎవరైనా అమ్మితే పి.డి. చట్టం క్రింద వారిపై కేసు బుక్ చేయమని గతంలోనే ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఒక ప్రకటన చేశారు. రైతులెవరైనా కర్తృ విత్తనాలను అమ్మితే వారిపై కేసు బుక్ చేయవచ్చు. కానీ, సీడ్ కార్బోరేఫర్నే కర్తృ విత్తనాలను అమ్మితే ఎవరిపై పి.డి.చట్టం క్రింద కేసు బుక్ చేస్తారు?

సార్, మాకున్న సమాచారం ప్రకారం, అనంతపురం జిల్లాలో ఆ కేసులు ఎందుకు జరిగాయంటే, ప్రక్కనే ఉన్న చెస్టేలో వేరుశెనగ విత్తనాలను కొనుక్కుని వచ్చి వాటిని సబ్సిడీపై అనంతపురం జిల్లాలో అమ్మారు. అందువల్ల చాలా నకిలీ విత్తనాలు, నాసిరకం విత్తనాలు వస్తున్నాయి. దీన్నిపై చాలా సీరియస్ యాక్షన్ తీసుకోవాలి. నకిలీ విత్తనాల బెడద ఒక పంటలోనే కాదు, అన్ని రకాల పంటల్లో వస్తున్నది. అపసరమైతే, ఒక ఉన్నతస్థాయి కమిటీని నియమించి నకిలీ విత్తనాల బెడద ఎందుకు వస్తున్నదో కారణాలను అన్వేషించి, ఈ అంశాన్ని చాలా సీరియస్గా తీసుకుని, నకిలీ విత్తనాల బెడద నుంచి రైతాంగాన్ని కాపాడాలని నేను తమరిద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్షా, గత సంవత్సరం విత్తనాల సరఫరా సమయంలో రైతులు పెద్ద కూయలు పాటించడం, ప్రభుత్వం లాటీచార్బీ కూడా చేయడం వల్ల ఈ సంవత్సరం ముందుగానే విత్తనాలు సరిపడినంత సేకరించడం జరిగిందని ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. నేను మనని చేసేదేమంటే, విత్తనాలను సేకరించే క్రమంలో విత్తన నాణ్యతలో రాబీ పడడం వల్ల పెద్దలు శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు గారు చెప్పినట్లు విత్తనాలు ఎక్కడ దొరికితే అక్కడ కొనుగోలు చేసి పంపిణీ చేసి, ఎటువంటి కూయలు, ఇబ్బందులు లేకుండా మేము సీట్స్ కార్పోరేషన్ ద్వారానే విత్తన సరఫరా చేశామని ప్రభుత్వం సంతృప్తి చెందడం జరిగింది. దానివల్ల విత్తనాల నాణ్యతలై రాబీపడడం జరిగింది. అనంతపురం జిల్లాలో వర్షాలు కూడా లేని నేపథ్యంలో దిగుబడిపై మరింత తీవ్రమైన భారం పడింది. రైతుల నష్టపరిహారానికి సంబంధించి, విత్తనాల ద్వారా గానీ, ఇస్కూన్ ద్వారా గానీ ఏ విధంగా ప్రభుత్వం వారిని ఆదుకుంటుందో గౌరవ మంత్రిగారు తెలియజేయాలని నేను తమరిద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ప్రత్మిపాటి పుల్లారావు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు మరియు పెద్దలు శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు గారు, డా. ఎం.వి.వి.ఎస్. మూర్తి గారు, శ్రీ సోము వీరాజు గారు, శ్రీ పి.జె.చంద్ర శేఖర రావు గారు ఇంతకుముందు మాటల్లాడడం జరిగింది. ప్రధానంగా, వేరుశనగ విత్తనాల కల్గి గురించి పెద్దలు డా. ఎం.వి.వి.ఎస్. మూర్తి గారు ప్రశ్నించారు. ముఖ్యంగా, వేరుశనగ విత్తనాల కల్గి అనేది అనంతపురంలో లేదు. ఇతర పంటలకు సంబంధించి విత్తనాల కల్గి ఉంది. వాటికి సంబంధించి నేను స్పష్టత ఇస్తాను. మిరప, పత్తి వంటి ఇతర పంటల్లో కల్గి విత్తనాలు ఉన్నాయి. వారు చెప్పినట్లు ధాన్యంలో కూడా ఉన్నాయి. వేరుశనగ విత్తనాలకు సంబంధించి నకీలీ అనేది లేదు కాబట్టి ఈ ప్రశ్నకు జవాబుగా ఉత్సవం కాదు అని సమాధానంలో చెప్పడం జరిగింది. వేరుశనగ పంట దెబ్బ తినడానికి ప్రధాన కారణం, సకాలంలో వర్షపాతం నమోదు కాలేదు. దానివల్ల పెద్దవిత్తున నష్టం జరిగింది. ఎందుకంటే, విత్తనాలను రాయితీపై ప్రభుత్వం సరఫరా చేయడం జరుగుతోంది. రెండవది, విత్తన సరఫరా సంస్థలు కూడా రైతులను గుర్తించి శాండేషన్ విత్తనాలను కూడా సరఫరా చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా, వారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి Buffer Seed Stocking Operations (BSSO) పద్ధతిలో పంట కోత సమయంలోనే సంబంధిత విత్తన సరఫరా సంస్థలు విత్తనోత్పత్తి సంస్థల నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ సీట్స్ డెవలప్మెంట్ కార్పోరేషన్, మార్కెట్ విత్తనాలను కొనుగోలు చేయడం జరుగుతోంది.

అధ్యక్షా, ప్రధానంగా, 2016-17 సంవత్సరానికి సంబంధించి గౌరవసభ్యులు డా. ఎం.వి.వి.ఎస్.మూర్తి గారు అడిగిన ప్రశ్నకు 4,97,467 క్షీంటాళ్ల వేరుశనగ విత్తనాలను బయోమెట్రిక్ పద్ధతిలో పంపిణీ చేయడం జరిగింది. మొదటిగా ప్రవేటు ప్రాజెక్టుగా అనంతపురంలో వెబ్ల్యాండ్ ఆధారిత బయోమెట్రిక్ విత్తన పంపిణీ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టాము. దానివల్ల 3,10,500 క్షీంటాళ్ల వేరుశనగ విత్తనాలను 35,500 మంది రైతులకు సరఫరా చేయడం కూడా జరిగింది. 2016-17 సంవత్సరం నాటికి ఈ విధానాన్ని గుంటూరు, ప్రకాశం, కర్కూలు, కడప మరియు అనంతపురం జిల్లాల్లో ప్రవేశపెట్టాము. రాబోయే భరీఫ్ నాటికి 13 జిల్లాల్లో కూడా బయోమెట్రిక్ సిస్టమ్ ను అమలు చేయబోతున్నాము. ప్రత్యేకించి రాయలసీమ జిల్లాల్లో వేరుశనగ పంట దెబ్బతినడానికి కారణం అనంతపురం జిల్లాల్లో ఆగస్టు నాటికి 88.7 మిల్లిమీటర్ల వర్షపాతం నమోదు కావలసి ఉండగా 18.1 మిల్లిమీటర్ల వర్షపాతం మాత్రమే నమోదైంది. సెప్టెంబరు నెలలో కూడా 118.4 మిల్లిమీటర్ల వర్షపాతం నమోదు కావలసి ఉండగా 42.0 మిల్లిమీటర్ల వర్షపాతం మాత్రమే అనంతపురంలో నమోదైంది. దానివల్ల వేరుశనగ పంట దెబ్బతినడం జరిగింది.

డా. ఎం.వి.వి.ఎస్.మూర్తి: (మైకు లేకుండా) సార్, అసలు ప్రాక్రూర్మెంట్ ఎక్కడ చేశారనే విషయం గురించి వారు చెప్పడం లేదు. అది చెప్పకపోతే కల్గి ఉందని ఎలా తెలుస్తుంది?

మిస్టర్ ఛైర్మన్: మూర్తిగారూ, ఇంకా ఆయన జవాబు పూర్తికాలేదు.

శ్రీ ప్రతిపాటి పుల్లారావు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నలకు వరసగా సమాధానాలు చెబుతున్నాను. ఎందుకంటే, రాష్ట్రంలో ఉన్న రైతాంగానికి ఈ సమాచారం తెలియాలని నేను వివరంగా చెబుతున్నాను. తక్కువ వర్ధపాతం నమోదు అనేది ప్రధాన కారణం. అనంతపురం జిల్లాలోనే ఇంత పెద్దవెత్తున తక్కువ వర్ధపాతం నమోదవడం వల్ల వేరుశనగ పంట దెబ్బతినడం జరిగింది. అంతేగాక, వర్ధపాతం తక్కువగా ఉండడం వల్ల పంట పార్టీనియం తెగులుకు గురికావడం కూడా జరిగింది. దీనివల్ల రాయలీసీమ ప్రాంతంలో ఉన్న నాలుగు జిల్లాల్లో పంటలు దెబ్బతిన్నాయి.

అంధ్రప్రదేశ్ ఆయుల్ ఫెడ్ సంస్థచే సరఫరా చేయబడిన నారాయణి వేరుశనగ విత్తనాలు సరిగా మొలకెత్తని కారణంగా రూ. 18.35 లక్షలు నష్టపరిహారం చెల్లించాలని ఆదేశాలివ్వడం కూడా జరిగింది. విత్తనాల సేకరణ విషయంలో ప్రాడక్షన్ ఫార్మ్స్ నుంచి నేరుగా అంధ్రప్రదేశ్ సీడ్ డెవలప్ మెంట్ కార్బోరేషన్, అంధ్రప్రదేశ్ ఆయుల్ఫెడ్ కార్బోరేషన్, మార్కెష్ సంస్థలు ఫౌండేషన్ సీడ్స్ ను ప్రాక్యూర్ చేసి, వాటిని ప్రాసెసింగ్ చేసి నేరుగా రైతులకు సరఫరా చేయడం జరుగుతోంది.

ఈ సంవత్సరంలో నకిలీ విత్తనాలను నివారించడం కోసం గైడ్లైన్స్ ను మార్పుచేయడం జరిగింది. విత్తన చట్టాన్ని కూడా కేబినెట్లో ప్రవేశపెట్టాము. మన దేశంలో విత్తన చట్టాన్ని 2008 సంవత్సరంలోనే కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకురావాలని ప్రయత్నం చేసినపుటికీ, ఇంతవరకూ అది జరగలేదు. కానీ, చంద్రబాబు నాయుడు గారి ప్రభుత్వంలో విత్తన చట్టాన్ని కూడా తీసుకువస్తున్నాము. గౌరవసభ్యులు సోము వీరాజు గారు కూడా అడిగారు. 225 ఎకరాల్లో మొలకెత్తని విత్తనాలు వచ్చాయని 151 మంది రైతులు చెప్పడంతో అంధ్రప్రదేశ్ ఆయుల్ఫెడ్ సంస్థ వారికి నష్టపరిహారాన్ని చెల్లించడం జరిగింది. అవిధంగా రైతులను ప్రోత్సహించడం కూడా జరుగుతోంది. అనంతపురం జిల్లా మొత్తంమీద ఈ సంవత్సరం 9 లక్షల హాక్టారల్లో పంటలు వేయడం జరిగింది. దానికి ఇన్స్పుట్ సబ్సిడీ, నష్టపరిహారం కోసం కూడా నిధులు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. మిరప విత్తనాలను జీవా, అగ్రి జెనెటిక్స్, బ్రహ్మపుత్ర సీడ్స్ సంస్థలు సరఫరా చేస్తున్నాయి. పెద్దలు శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు గారు చెప్పిన అగ్రి జెనెటిక్స్ సంస్థ, బ్రహ్మపుత్ర సీడ్స్ సంస్థలపై మిరప విత్తనాల్లో నకిలీ విత్తనాలు వచ్చాయని ఫిర్యాదులు రావడం జరిగింది. దానిపై 15 మంది పంపిణీదారుల లైసెన్సులను, 35 మంది డీలర్సిప్సులను రద్దుచేయడం కూడా జరిగింది. వారిపై పి.డి.యాక్సును కూడా ప్రయోగించడం జరిగింది. పి.డి. యాక్సుతో పాటు నష్టపరిహారాన్ని కూడా వారితో కట్టించాలని 389 ఎకరాల విస్తరణలో విత్తిన 171 మంది రైతులకు రూ. 1.84 కోట్లు నష్టపరిహారం చెల్లించాలని జీవా, అగ్రి జెనెటిక్స్ కంపెనీలకు నోటీసులను జారీ చేయడం కూడా జరిగింది.

ఉ.10.20

బ్రహ్మపుత్ర సంస్థకు సంబంధించి 2543 ఎకరాల విస్తీర్ణానికిగాను 831 మంది రైతులకు రూ. 9.60 కోట్ల నష్టపరిహారం చెల్లించాలని ప్రభుత్వం నుంచి సంబంధిత కంపెనీకి నోటీసులు పంపించడం జరిగింది. గతంలో చంద్రబాబునాయుడుగారి ప్రభుత్వంలోనే నకిలీ విత్తనదారులు, ఉత్పత్తిదారులమీద పి.డి. యాక్సు పెట్టి కలిసంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరిగిందని మీద్యార్ గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు: అధ్యక్షా, కల్తీ విత్తనాలను సరఫరా చేస్తున్న డీలర్సిప్సు రద్దు చేసినా ఎక్కడా కూడా సత్సమితాలు ఇవ్వడంలేదు. ఉదాహరణకు ఒకరి డీలర్సిప్సు రద్దుచేసే తరువాతిరోజే అతని

తమ్ముడు పేరుతో అదే దుకాణంలో నడువుతున్నారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఆ కంపెనీల దగ్గర డబ్బులు వసూలు చేసి ఇప్పిస్తున్నామన్నారు. వాళ్ళని డబ్బులు కట్టమన్న వెంటనే వాళ్ళ కోర్షుకు వెళ్ళారు. మీకున్న అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ సమస్యన్ని ఏ విధంగా పరిష్కరిస్తారో తెలియజేయమని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ రాము సూర్యారావు (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి) : అధికారుల మీద ఏ చర్యలు తీసుకున్నదీ దయచేసి తెలియజేయాల్సిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ప్రత్మిపాటి పుల్లారావు: గౌరవనీయులు సూర్యారావుగారు, పెద్దలు ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రుగారు తెలియజేసిన అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటున్నాము. ఎందుకంటే ఆర్ అండ్ డి యూనిట్లోనే ఆచరించాల్సిన విధి విధానాలు, కనీస వసతులపై ఇటీవలే ఒక జీ.ఓ కూడా విడుదల చేయడం జరిగింది. విత్తన చట్టంలోనే సమూలమైన మార్పులు తీసుకువస్తున్నాము.

మిస్టర్ ఛైర్మన్: డీలర్సిఫ్ రద్దు చేసినా సమస్య పరిష్కారం కావడం లేదని సభ్యులు అంటున్నారు.

శ్రీ ప్రత్మిపాటి పుల్లారావు: అధ్వర్ణా, లైసెన్స్ ఇచ్చేటప్పుడే విత్తన తయారీదారులు, ఉత్పత్తిదారుల పేరుమీద మార్గదర్శకాలు కలినంగా రూపొందిస్తున్నాము. విత్తన లైసెన్స్ విధానాన్ని మారుస్తున్నాము. విత్తనాలను అమ్ముకోవడానికి ముందే అన్ని వెరిఫికేషన్ చేసిన తరువాతనే సీడ్ సీట్ పర్మిషన్ ఇచ్చే పద్ధతిని రాబోయే ఖరీఫ్లో అడ్మిష్ చేస్తున్నాము. కాబట్టి ప్రభుత్వపరంగా ఇంకా కలినమైన చర్యలు తీసుకోబోతున్నాము. ఎక్కడైనా కరెంటు, ఫీడర్ లేకపోయినా, ఎక్కడ సీడ్ ప్లాంటేషన్ వేశారనే వివరాలు లేకుండా లైసెన్సులు జారీచేస్తే సంబంధిత అధికారుల మీద కూడా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఆ విధంగా ఈ సంవత్సరం సీడ్ ప్లాంటేషన్, ఆర్ ఆండ్ డి విజిట్ వంటి అంశాలన్నింటికి సంబంధించి కచ్చితమైన మార్గదర్శకాలను రూపొందించాము. అవన్నీ ఉన్నటువంటి వారికి మాత్రమే ఈ రాష్ట్రంలో విత్తనాలు అమ్ముకోవడానికి అనుమతి ఇష్వదం జరుగుతుంది. లేకపోతే అనుమతి ఇచ్చే అవకాశమేలేదు. కావేరి విత్తన కంపెనీకి సంబంధించి కొన్ని ఎకరాలు నష్టపోతే విత్తన సంస్థ కోర్షుకు వెళ్ళినా రైతులకు, ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగానే కోర్షుకూడా తీర్పునిష్వదం జరిగింది. ఆ కంపెనీ ఇప్పుడు నష్టపరిహారం కట్టాలి. లేకపోతే వారిని విత్తనాలు అమ్ముకోనియుకుండా భాక్టలిస్టులో పెట్టాలని పభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. రైతుకు నష్టం కలిగించే కార్బూకమం జరగినా, అటువంటి సీడ్ ప్రాడ్యూసర్స్ పట్ల ప్రభుత్వం కలినంగా వ్యవహారిస్తుంది. ఎక్కడా కూడా రాజీవడేది లేదు. సభ్యులు రాము సూర్యారావుగారు చెప్పినట్లు సంబంధిత అధికారులు ఎవరైతే ఉంటారో వారి మీద కూడా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము.

రైతులకు సభ్యుడీలు

ప్రశ్న నెం. 9472 (22)

శ్రీ రెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యం, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖామంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

ఆ) 2015-16, 2016-17 సంవత్సరాలకు గాను పవర్ టీల్రూస్, హోర్స్స్‌రూస్, ఇతర యంత్రాలను అంతేగాక ఎరువులు, విత్తనాలు కొనుగోలు చేయడానికి రైతులకు ఇచ్చిన సభ్యుడీ వివరాలను జిల్లాలవారీగా తెలపండి.

ఆ) లభ్యదారులను దేని ప్రాతిపదికన ఎంపికచేశారు?

(గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ, అగ్రి-ప్రాసెసింగ్, మార్కెటింగ్, గిడ్డంగులు, పశుసంవర్ధక, పాండి పరిశ్రమాభివృద్ధి, మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ప్రత్మిపాటి పుల్లారావు)

ఆ) వివరాలను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

ఆ) వివరాలను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

కాన్సర్వెంట్‌త్రైన్‌ నెం. 9472లేది (ఎ) ఫండానీకి పుష్టావం

మృత్యుసాయ యూంత్రీకరణ క్రింద 2015-16, 2016-17 సంవత్సరాలకు గాను "రైతులకు ఇత్తున సమాధిల"టు

సంబంధించి జల్లాపాల్ విపరాలు

(మి. లక్ష్మిలో)

పథిన సంఖ్య	జాల్లా	పచర్ బీల్లు		పశ్చిమాంగళి		ఇతర యంత్రాలు		మొత్తం	
		2015-16	2016-17	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17	2015-16	2016-17 (as on date)
1.	శ్రీపతిశం	84.03	47.18	191.25	297.56	886.93	447.69	1162.21	792.43
2.	చిందింగారం	249.07	67.2	294.99	33.63	452.71	559.19	996.77	660.02
3.	చిందింగారం	494.98	143.93	127.25	22.76	200.88	170.24	823.11	336.93
4.	శ్రీపతిశం	825.32	432.17	436.70	442.48	458.75	160.15	1720.77	1034.8
5.	పెట్టము శ్రీపతిశం	711.11	458.12	699.25	375.86	699.92	342.15	2110.29	1176.13
6.	కృష్ణా	97.93	41.84	325	399.64	809.34	679.96	1232.27	1121.44
7.	సంయారు	50.10	109.22	495.50	587.07	1262.96	958.5	1808.56	1654.79
8.	శ్రీపతిశం	4.90	0.00	160.95	329.81	806.13	712.69	971.98	1042.50
9.	పెట్టము	21.98	38.13	284.60	169.90	803.51	708.63	1120.09	916.66
10.	కృష్ణాలు	3.53	5.02	429.08	255.89	1033.50	1250.38	1466.84	1511.29
11.	అవంతపురము	24.61	2.67	475.51	11.75	810.05	1219.00	1310.16	1233.42
12.	కడవ	37.02	34.42	518.08	395.17	712.98	1123.81	1268.08	1553.40
13.	ఉప్పురు	70.18	10.73	742.36	352.56	961.12	1441.32	1773.67	1804.61
మొత్తం		2674.76	1390.63	5190.52	3674.08	9898.78	9773.71	17764.8	14838.42

భరందన విత్తన సబ్విడ్ జల్ల వారి వివరాలు

(మి. రూపీయ)

పరిచ నం	జిల్లా	2015-16	2016-17
		మాట్లాడీ వియత	మాట్లాడీ రియత
1	క్రీంచుం	456.17	387.58
2	విజయవాడ	414.11	390.14
3	విజాపురం	172.19	177.78
4	కుంటూరు	228.13	230.68
5	పెద్దిందు గోదావరి	191.43	197.96
6	కృష్ణ	1045.09	534.21
7	గుంటూరు	1288.25	1185.89
8	గుంచం	1713.15	2994.83
9	నెల్లూరు	1099.24	1207.28
10	కదప	2748.24	4600.39
11	కట్టులు	2285.96	5250.07
12	లచంతపురము	6985.63	10979.27
13	చింపులు	1985.59	2426.61
	మొత్తం	20613.16	30562.70

భరందన ఎయిట్ల మాట్లాడీ జల్ల వారి వివరాలు

(మి. రూపీయ)

పరిచ నం	జిల్లా వియ	2015-16	2016-17
1	క్రీంచుం	127.62	125.96
2	విజయవాడ	118.46	116.45
3	విజాపురం	73.19	69.46
4	కుంటూరు	355.81	337.78
5	పెద్దిందు గోదావరి	560.06	476.38
6	కృష్ణ	361.27	357.28
7	గుంటూరు	505.08	517.54
8	గుంచం	244.37	224.95
9	నెల్లూరు	366.70	309.72
10	కట్టులు	479.07	519.89
11	లచంతపురము	183.09	172.36
12	కదప	165.23	176.07
13	చింపులు	153.45	141.80
	మొత్తం	3693.41	3545.63

లభ్యదారుల ఎంపికలు ప్రాతిపదిక

శ్వచ్ఛాయ యంత్రికరణ

ఎన్విఫ్ / ఎంపిక / కెపి రేటిగిలో అర్థాత ఆధారంగా లభ్యదారులను ఎంపిక చేయడం జరుగుతుంది. ఎస్.ఎస్.ఎస్.టి. నొధారణ దైములటు వారి ఎంపిక, శ్వచ్ఛాయ కార్డుకలూపాటు శురయు దైతు భూములకముగుంగా అపురమైత శ్వచ్ఛాయ యంత్రాలను ఇష్టుదం జరుగుతుంది.

విత్తన వంపిచే

సాగు వివ్రిత్తం ఆధారంగా వంట పాగు / విత్తులు చల్భ్యదాన్ని చేపట్టుదానికి అంగీకరించున్న పాప్తవిక దైతులను ముందుస్తూగా విత్తన మంజారి జార్కె ఎంపికకు వీలుకున్నించేందుకూను నంబంధిత గ్రామ రెవెమ్పు అధికారి (పాప్తె) జోక్కుంటే గ్రామాల వారీగా గ్రామ సభలను విర్మిషాస్తూ, ముందుస్తూగానే లభ్యదారులను గుర్తించుచుంచాలి. పిమైపష్టచేతి, ప్రభుత్వం అయ్యలైన దైతులందరకీ, నిష్పదీనై ఉదారంగా విత్తనాలను వంపిచే చేస్తున్నది.

ఎరువు

ఓదేవి దుకాణం శుండి ఎవరేని దైతు ఎరువులు తేయవచ్చు.

శ్రీ రెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యం(స్థానిక నంఘలు - తూర్పు గోదావరి): అధ్యక్షా, ప్రధానంగా 2015-16, 2016-17 సంవత్సరాలలో జిల్లాల వారీగా పవర్టిల్లర్లు, హోర్సెస్టర్లు, ఇతర యంత్రాలకు సంబంధించిన సభ్యుడీ వివరాలను మంత్రిగారి సమాధానంలో ఇచ్చారు. లోటు బడ్జెట్లో ఉన్న ప్రభుత్వం వ్యవసాయానికి పెద్దపీట వేయాలనే ఉద్దేశంతో సభ్యుడీమీద యంత్రాలను ఇస్తున్నారు. అదేవిధంగా ఎస్.ఎస్., ఎస్.టి., బి.సి., కాపులకు అందచేసే బుఱాలకు సంబంధించి లభ్యదారులను ఎంపిక చేయడంలో మండలస్థాయిలోని స్థినింగ్ కమిటీ పారదర్శకతతో పనిచేస్తోంది. అయితే ఈ లభ్యదారులను ఎంపికచేయడంలో ప్రభుత్వం ఏ విధానాన్ని అమలుచేస్తోంది? ఒకవేళ ఎస్.ఎస్., ఎస్.టి., బి.సి బుఱాల మాదిరిగానే మండలస్థాయిలో మనం ఇస్తోము కాబట్టి ఆ మండల స్థాయిలోనే ఇంకొక స్థినింగ్ కమిటీని ఏర్పాటుచేసి విధివిధానాలను నిర్దేశించి ఎంపిక చేయడానికి మీరేదైనా ఆలోచిస్తున్నారా? ఇంతవరకూ ఆ లభ్యదారులకు ఏ విధంగా చేస్తున్నారనేదేనా ప్రశ్న.

శ్రీమతి పి.శమంతకమణి (శాసనసభా నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానంలో సారాంశమేమీ లేదు. ప్రతి జిల్లాలో ఎస్.ఎస్., ఎస్.టి. రైతులకు ఎంత సభ్యుడీతో పరికరాలు ఇస్తున్నారో మీద్యారా తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి టి.రత్నాబాయి (నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, గిరిజన ప్రాంతంలో పరికరాలు సరఫరా చేసినప్పుడు నేను కూడా ఉన్నాను. ఆ పరికరాలను కనీసం పట్టుకోవడానికి కూడా ఆ గిరిజనులకు చేతకావడంలేదు. నేను వారినడిగితే మాకేమీ తెలియదు మమ్మల్ని తీసుకోచ్చారన్నారు. కేవలం సభ్యుడీకోసమే పరికరాలను ఇవ్వడం జరుగుతోంది. కనుక ఒక ప్రత్యేకమైన ప్రైవేట్ చేస్తే వారివద్ద ఎన్ని

పరికరాలున్నాయనే వివరాలు తెలియడమేగాక వాళ్ళకిచ్చిన సబ్సిడీకి సార్థకత ఉంటుంది కనుక సమిళ్లించమని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గాద శ్రీనివాసులు నాయుడు (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం): అధ్యక్షా, సబ్సిడీ క్రింద ఇచ్చిన యంత్రాలు వాస్తవంగా వినియోగింలోకి రావడంలేదు. సాంకేతిక వైఫల్యంవల్ల నిరుపయోగమవుతున్నాయి. కాబట్టి సబ్సిడీ యంత్రాలను అందజేయడంతో పాటు సాంకేతికతను ఉపయోగించే విధానాన్ని తెలియజేసి అని వినియోగింలోకి వచ్చే విధంగా చేయాల్సిందిగా మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ప్రత్యాపాటి పుల్లారావు: అధ్యక్షా, ఏ విధమైన పద్ధతిలో లభ్యిదారులను ఎంపికచేస్తున్నారని గౌరవ సభ్యులు రెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యంగారు అడిగారు. వ్యవసాయ రంగంలో చిన్న రైతులు, సన్నకారు రైతులు, ఇతర రైతులనే విధానంలో లభ్యిదారులను ఎంపికచేయడం జరుగుతుంది. ఎస్.సి, ఎస్.టి, సాధారణ రైతులు వారి ఎంపిక, వ్యవసాయ కార్యకలాపాలు, మరియు రైతు భూములకు అవసరమైన వ్యవసాయ విత్తనాలను ఇప్పడం జరుగుతోంది. చిన్న, సన్నకారు రైతులకు 50శాతం, ఎస్.సి, ఎస్.టి రైతులకు 70శాతం సబ్సిడీ మీద యంత్ర పరికరాలను అందించడం జరుగుతోంది. చంద్రబాబునాయడుగారి ప్రభుత్వం యాంత్రీకరణకు పెద్దపీట వేయడం జరిగింది.

ఉ.10.30

2016-17వ సంవత్సరంలో రూ.286కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. గత నాల్గైదు సంవత్సరాలలో ఎన్నడూ లేని విధంగా పెద్దవెత్తున 2016-17వ సంవత్సరంలో రూ.286కోట్లు కేవలం యాంత్రీకరణ కోసం ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. 2015-16వ సంవత్సరంలో రూ.177కోట్లు, 2016-17వ సంవత్సరంలో ఇప్పటి వరకు రూ. 237 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. మొత్తంగా 2016-17వ సంవత్సరానికి రూ.286కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ఆ విధంగా ఫామ్ మెకనైజేషన్ పెద్దవెత్తున ప్రోత్సహించడం జరుగుతోంది. జిల్లాల వారీగా ఏ జిల్లాకు ఎంత సబ్సిడీ ఇచ్చాము అనేది సంవత్సరాల వారీగా అందరికీ సబ్సిడీ చేయడం జరిగింది.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యం గారు పవర్టెల్లర్ గురించి అడిగారు, 2015-16వ సంవత్సరంలో రూ.26,74,76,000/-, 2016-17వ సంవత్సరంలో రూ.13,90,63,000/- కేటాయించారు. పోర్చుస్టరకు 2015-16వ సంవత్సరంలో రూ.51,90,52,000/-, 2016-17వ సంవత్సరంలో రూ. 36,74,08,000/- కేటాయించారు. ఈ రెండూ కాకుండా మిగిలిన యంత్రాలకు 2015-16వ సంవత్సరంలో రూ.98,98,78,000/-, 2016-17వ సంవత్సరంలో రూ.97,73,71,000/- కేటాయించడం జరిగింది. 2016-17వ సంవత్సరపు మొత్తం బడ్జెట్ రూ.286కోట్లు కాగా, ఇప్పటికే రూ.237కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. కేటాయించిన బడ్జెట్ మొత్తం ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతోంది. రైతులకు కోరుకున్న కంపెనీ బ్రాండ్ తీసుకునే వెసులుబాటు కల్పించడం జరిగింది. గతంలో ఇటువంటి చోరవ తీసుకోలేదు. కానీ ఇప్పుడు రైతు కోరుకున్న కంపెనీ బ్రాండ్ తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి గారు, శ్రీమతి టి. రత్నాబాయి గారు, శ్రీ గాద శ్రీనివాసులు నాయుడు గారు మాట్లాడటం జరిగింది. జిల్లాల వారీగా డేటాను అందజేయడం జరిగింది. 689 Customer Hiring Centres రాబోయే రోజులలో ప్రారంభించాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఆదేశించారు. అందుకు అవసరమైన చర్యలను కూడా చేపట్టడం జరుగుతోంది. 2016-17వ సంవత్సరంలో 698 Customer Hiring Centres మంజూరు చేయడం, 2017-18వ సంవత్సరంలో

200 Customer Hiring Centres ని ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేటు భాగప్యామ్యంతో నిర్మించేందుకు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. పైలెట్ ప్రాజెక్టుగా ముందుగా 200 Customer Hiring Centres ప్రారంభిస్తున్నాము. రాబోయే రోజులలో oberization సిస్టమ్లో అన్ని గ్రామాలకు యంత్రపరికరాలు అందుబాటులో ఉంచాలని, రైతులకు భారాన్ని తగ్గించాలని ఈ Customer Hiring Centres మన రాష్ట్రంలో ప్రారంభిస్తున్నాము. దీనివల్ల రైతులకు యంత్రికరణ ఖర్చు తగ్గి, వ్యవసాయానికి కూడా ఖర్చు తగ్గే అవకాశం కూడా ఉంటుంది.

శ్రీ రెడ్డి సుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, నేను అడిగిన ప్రశ్న ఏమంటే ఈ లభ్యదారులను ఎంపిక చేసే విధానం ఏమిటి, ఎవరు ఎంపిక చేస్తున్నారు అని అడుగుతున్నాను. చట్టసభలలో తీసుకున్న నిర్దిశలు సంబంధిత అధికారులు అమలు చేయాలి. లభ్యదారులను ఎంపిక చేయడానికి ఏమైనా కమిటీ వేస్తున్నారా? ఇంతవరకూ ఎవరు ఎంపిక చేస్తున్నారు?

శ్రీ ప్రత్యుపాటి పుల్లారావు : అధ్యక్షా, ఎంపిక విధానం కూడా మీకు తెలియజేస్తున్నాను, దరఖాస్తుదారులు ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. దరఖాస్తుదారుని ఆధార్కార్డ్ నంబరు అనుసంధానం చేయాలి, యంత్రపరికరాలకు యూసిక్ నెంబర్ ను ఇస్తారు, ఒక వ్యక్తి ఒకసారి తీసుకున్న తరువాత మరలా మూడు సంవత్సరాల వరకు తీసుకోవడానికి ఏలుండదు. మండల వ్యవసాయ అధికారి, ఎం.ఇ.ఓ, ఎం.పి.ఇ.ఓ లభ్యదారులను ఎంపిక చేస్తారు. ఇది స్ట్రీనింగ్ కమిటీ. ఆధార్ కార్డ్ నెంబరు, ఎంత విస్తరణలో పంట వేశారనేది వెరిఫికేషన్ చేస్తారు. ఇ-క్రోప్ బుకింగ్ చేస్తున్నాము కాబట్టి భూమి యజమాని కాని, కౌలురైతులు కాని ఎవరు దరఖాస్తు చేసుకున్న కోరుకున్న కంపెనీ యంత్ర పరికరాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి.జె చంద్రశేఖర రావు: కౌలురైతులను ఏవిధంగా గుర్తిస్తారు? కౌలుదారులను గుర్తించేందుకు ఏమైనా మొకానిజం ఉందా?

శ్రీ ప్రత్యుపాటి పుల్లారావు: అధ్యక్షా, కౌలు రైతులకు ఎల్.ఇ.సి కార్డ్లలను ఇస్తున్నాము. ఎల్.ఇ.సి కార్డ్లలు లేని కౌలుదారులకు కళ్లివేషన్ సర్టిఫికేట్సు బేస్ చేసుకుని కూడా యంత్రపరికరాలను అందజేస్తున్నాము.

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి: అధ్యక్షా, ఏ సంవత్సరం ఎన్ని కోట్ల కేటాయించినదీ మంత్రిగారు చెప్పారు కానీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ లభ్యదారులు ఏ జిల్లాలో ఎత్తమంది ఉన్నారనే అంశం మంత్రిగారు చెప్పులేదు. ఎస్సీలకు సబ్సిడీ క్రింద ఇచ్చే పరికరాలు ఎక్కువుగా కూడా లభించడం లేదు. సదరు అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని, ఎస్సీ లభ్యదారులకు అందేలా చేయండి. ఎస్సీల పేర్లు పెట్టి బినామీదారులు ఎంతమంది తీసుకున్నారనే అంశం కూడా బయటకు రావాలి.

శ్రీ పి.జె చంద్రశేఖర రావు: అధ్యక్షా, నోరున్న వాళ్లకు మరియు జన్మభూమి కమిటీలో ఉన్నవారికి వస్తున్నాయి.

శ్రీ ప్రత్యుపాటి పుల్లారావు: అధ్యక్షా, చంద్రశేఖర రావు గారు చెప్పినట్లు జన్మభూమి కమిటీ ఇందులో లేదు, స్ట్రీనింగ్ కమిటీ, డిపార్ట్మెంట్ అధికారులు మాత్రమే ఉన్నారు. గౌరవ సభ్యరాలు శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణిగారు ఎస్సీ, ఎస్టీల రిజర్వ్స్ గురించి అడిగారు, వారికి రిజర్వ్స్ కల్పించడం జరిగింది, ఎస్సీ, ఎస్టీలలో ఎంతమంది లభ్యదారులనే సమాచారాన్ని వారికి అందజేస్తాము.

అంజుమన్ - ఇ- ఇస్లామియా, హజరత్ జున్మాషోహద్ దర్గా

ప్రశ్న నెం. 9412(23)

సర్వశ్రీ మహ్మద్ జానీ, పీరుకట్ట విశ్వపసాదరావు, ఎంఎల్.సిలు.

గౌరవనీయులైన సమాచార, పౌర సంబంధాలు, అల్ప సంభ్యాక వర్గాల సంక్లేషమం మరియు సాధికారత శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) గుంటూరు పట్టణంలోని హజరత్ జున్మాషోహద్ దర్గా, అంజుమన్ ఇ-ఇస్లామియాల స్థిర, చరాస్తుల వివరాలేమిటి?
- ఆ) గత ఐదు సంవత్సరాలలో అట్టి ఆస్తుల ద్వారా ఆర్థించిన ఆర్థించిన ఆదాయం ఎంత? వ్యయం వివరాలు ఏమిటి?

గౌరవనీయులైన సమాచార, పౌర సంబంధాలు, అల్ప సంభ్యాక వర్గాల సంక్లేషమం మరియు సాధికారత శాఖ మంత్రి(శ్రీ పల్లె రఘునాథరెడ్డి):

- అ) గుంటూరులోని దర్గా హజరత్ జున్మాషోహద్ మరియు గుంటూరులోని అంజుమన్ ఇ-ఇస్లామియా సంస్థల స్థిర ఆస్తులు గుంటూరు జిల్లాలో ఉన్నాయి. ఆస్తుల వివరాలను అనుబంధంలో పొందుపరచడమయింది.
- ఆ) 2011-2012 నుండి 2015-16 మధ్య కాలంలో గుంటూరులోని దర్గా హజరత్ జున్మాషోహద్ సంస్థ స్థిర ఆస్తుల నుండి ఆర్థించిన ఆదాయం రూ.36,000/-లు, ఖర్చు చేసిన వ్యయం రూ.11,520/-లు. అదే విధంగా, 2011-12 నుండి 2015-16 మధ్య కాలంలో గుంటూరులోని అంజుమన్ ఇ-ఇస్లామియా సంస్థ స్థిర ఆస్తుల నుండి ఆర్థించిన ఆదాయం రూ.2,07,75,773/-లు. ఖర్చు చేసిన వ్యయం రూ.1,69,70,200/-లు.

దద్య హాజర్త్ జూన్‌న్ షాహీద్, గుంటూరు

స్థిరాస్తి వివరాలు :

గుంటూరులోని దద్య హాజర్త్ జూన్‌న్ షాహీద్ (ఆర్-హాచ్) అనే వక్ఫ్ సంస్థ ఒక నోటిఫైట్ వక్ఫ్గా 28-06-1962 తేదీగల ఆంధ్రప్రదేశ్ గజీట్ నెం. 26 పార్ట్ - II లోని పేజీ నెం. 722, 723 వరుస సంఖ్య 828లో ప్రచరించడమయింది. స్థిరాస్తి వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి. ఈ సంస్థ ఎటువంటి విలువైన చరాస్తులను కలిగిలేదు.

జిల్లా పేరు	మండలం	గ్రామం	సర్వో నెం.	విస్తృతం
గుంటూరు	గుంటూరు	గుంటూరు	1196	4-51
			1197	8-91
		మొత్తం		13.42

గడచిన 5 సంవత్సరాల కాలంలో ఆర్థించిన ఆదాయం

<u>ఆర్థిక సంవత్సరం</u>	<u>ఆదాయం</u>
2011-12	0.00
2012-13	0.00
2013-14	0.00
2014-15	0.00
2015-16	36000.00
మొత్తం	36000.00

గడ్డిన 5 సంవత్సరాల కాలానికి ఖర్చు చేసిన అదాయం

<u>ఆర్థిక సంవత్సరం</u>	<u>అదాయం</u>
2011-12	0.00
2012-13	0.00
2013-14	0.00
2014-15	0.00
2015-16	11520.00
మొత్తం	11520.00

అంజామన్-ఇ-బ్లాష్టామియా, గుంటూరు

స్థిరాస్తుల వివరాలు :

గుంటూరులోని అంజామన్-ఇ-బ్లాష్టామియా అనే వక్క సంస్థ ఒక నోటిషెంట్ వక్కగా 28-06-1962 తేదీగల ఆంధ్రప్రదేశ్ గజిట్ నెం. 26, పార్ట్ - II లోని పుట నెం. 728, 729 లలోని వరుస సంఖ్య 878లో ప్రచురించడం జరిగింది. స్థిరాస్తుల వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి. ఈ సంస్థకు గల చరాఫులన్నీ పాదీభానాలోని ఫిక్చర్స్ అమర్చినవి పాత్రలుగా ఉన్నాయి.

<u>జిల్లా పేరు</u>	<u>మండలం</u>	<u>గ్రామం</u>	<u>విపీరం</u>
			<u>ఎకరాలు-సెంట్మీ</u>
గుంటూరు	మంగళగిరి	చినకాకాని	77.32
		నవలూరు	3.14
గుంటూరు	గుంటూరు	గుంటూరు	లాలాపేట & ఓల్డ్ గుంటూరు
	మండలం &	పట్టణం	వద్ద దుకాణాలు, ఓల్డ్ గుంటూరు
	నగరం		వద్ద పాసుగ్గలు & నగరం పాలెం
			వద్ద భాళీ భూమి
		మొత్తం	80.46

గడచిన 5 సంవత్సరాలలో ఆర్థించిన ఆదాయం

<u>ఆర్థిక సంవత్సరం</u>	<u>ఆదాయం</u>
2011-12	42,70,068.00
2012-13	35,26,811.00
2013-14	43,51,741.00
2014-15	54,68,287.00
2015-16	31,58,866.00
మొత్తం	2,07,75,773.00

గడచిన 5 సంవత్సరాల కాలానికి ఖర్చు చేసిన ఆదాయం

<u>ఆర్థిక సంవత్సరం</u>	<u>ఆదాయం</u>
2011-12	24,44,055.00
2012-13	33,01,740.00
2013-14	31,72,304.00
2014-15	49,81,934.00
2015-16	30,70,167.00
మొత్తం	1,69,70,200.00

డా. పట్లె రఘునాథ రెడ్డి,
ఐ&పిఅర్, ఐటి&సి, ఎన్ఆర్ఎస్ సాధికారత &
సంబంధాలు, తెలుగు భాష & సంస్కృతి,
ఎండబ్ల్యూ & సాధికారత శాఖా మంత్రి.

దగ్గ హజర్త జున్న పోవీద్ ఆస్తులు గుంటూరు జిల్లాలో గుంటూరు గ్రామంలో 1196 నర్చే నంబరులో 4 ఎకరాల 51 సెంట్లు, 1197 నర్చే నంబరులో 8 ఎకరాల 91 సెంట్లు మొత్తం 13 ఎకరాల 42 సెంట్లు ఉండగా దానిలో 12 ఎకరాల 77 సెంట్లు వక్క బోర్డు ప్లాట్లు వేసి అమ్మడం జరిగింది. కేవలం 67 సెంట్లు ప్ఫలం మాత్రమే ఉంది.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ (శాసనసభా నియోజకవర్గం) : అధ్యక్షా, నేను వేసిన ప్రశ్నలో రెండు సంఘలకు సంబంధం ఉంది. ఒకటి హాజిత్ జన్మా పోహాద్ దర్గా. ఇది వక్క బోర్డుకి సంబంధించిన సంఘ ఆస్తి. మంత్రి గారూ, మీరు వినాలండి.

మిస్టర్ చైర్మన్: మంత్రి గారు, వింటున్నారండి. మీరు చెప్పండి.

శ్రీ మహ్మద్ జానీః అంజమన్ ఇ-ఇస్లామియా అనేది ఒక పబ్లిక్ సంఘ. అంజమన్ అంటే ఇస్లామ్. ఇస్లామ్ అంటే ముస్లిం. గుంటూరులో ఉన్న ముస్లిం జనానికి సేవ చేసే సంఘ, ఇస్మూ ఇది. దీనికి వక్క బోర్డుతో సంబంధం లేదు. ఇది మొదటి ప్రశ్న. 1437 నాటి నుండి మొన్నటి వరకు ప్రజలు ఓట్లు వేసి గెలిపించడం ద్వారా నడిచిన సంఘ ఇది. ఆదాయం కూడా బాగా ఉంది. కానీ, అది ఖర్చు పెట్టడం లేదు. అట్లా కాకుండా వక్క బోర్డు ఇప్పుడు స్వాధీనం చేసుకుని, దీనిని కలిపి వేసుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నది. ప్రభుత్వం ఇప్పటికేనా ఆలోచించి, గత ప్రభుత్వం చేసిన తప్పును మరచిపోయి, ప్రజల ద్వారానే ఈ సంఘ నడిచేలా చేస్తే, పబ్లిక్ కి మరియు డిపార్ట్మెంటుకి కూడా లాభం చేకూరుతుంది. అలా చేస్తే ఉర్దూకి, ప్రజలకు కూడా న్యాయం జరుగుతుంది. దీనికి రూ.87 కోట్లు విలువ చేసే, 80 ఎకరాల పొలం రాజధాని పరిధిలో రాజధానికి 15 కి.మీల లోపల ఉంది. అలాంటి పొలాన్ని వక్కబోర్డుకి స్వాధీనం చేస్తానంటే ఎలా?

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖర్ రావు: మంత్రిగారు 13 ఎకరాలు అంటుంటే, మీరు 80 ఎకరాలు అంటున్నారు.

మిస్టర్ చైర్మన్: మంత్రిగారు రిపై ఇష్టండి.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ: నన్ను చెప్పనివ్వండి సార్.

MR.CHAIRMAN: Mr. Jani, you tell, what you want. But, you are talking with other Members. Why you are making conversation with other Members? Mr. Jani, you put your supplementary.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ: అధ్యక్షా, నన్ను చెప్పనివ్వరా? ఈ సభలో మైనారిటీలకు వచ్చేదే ఒక్క ప్రశ్న, నన్ను మాట్లాడనివ్వండి. ఈ సమయ పరిష్కారానికి నేను పద్మాలుగు సంవత్సరాలు కృషి చేశాను. హాజిత్ జన్మా పోహాద్ దర్గాను ప్రజల సౌమ్యతో నిర్మించారు. నా డబ్బు ఒక్క పైసా తీయకుండా రూపాయి రూపాయి పోగేసి నిర్మించిన సంఘ. అది మీ సంస్థ కాదు, వక్క బోర్డు సంస్థ కాదు. నాతోపాటు వెళ్లం పదండి, అప్పుడు మీరు ఉత్తర్వులు ఇష్టండి, దానితో ప్రభుత్వం తప్ప తెలుస్తుంది. దీనికి మంత్రిగారు జవాబు చెప్పాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

డా. పల్లెరఘునాథ రెడ్డి: అధ్యక్షా, అంజమన్ ఇ-ఇస్లామియా గుంటూరులో ఉన్న ఈ సంఘకు మంగళగిరి మండలంలోని చినకాకాని మరియు నవులూరు గ్రామాల్లో కలిపి 80 ఎకరాల, 46 సెంట్లు వక్క భూమి ఉంది.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ: మంత్రిగారూ, నవులూరులో ఎ.3.14 సెంట్లు ఉంది. చినకాకానిలో ఎ.77.32 సెంట్లు భూమి ఉంది.

డా. పల్లెరఘునాథ రెడ్డి: అంజమన్ ఇ-ఇస్లామియా నోటిఫైడ్ వక్క సంఘ. భూ సమీకరణ క్రింద నవులూరు గ్రామంలో ఎ.3.14 సెంట్లు భూమిని సిఆర్డిఎ తీసుకుని, సంవత్సరానికి ఎకరాకు రూ.30వేల చోప్పున, రూ.94,200/- ఈ ఎ. 3.14 సెంట్లు భూమికి చెల్లిస్తున్నారు. ఇది అంజమన్ ఇ-ఇస్లామియాకు

వచ్చే ఒక ఆదాయం. మిగిలిన 77.32 ఎకరాల భూమిని సంవత్సరం ప్రాతిషదికన ఐదుగురికి ఒకోక్కరికి ఎకరాకు నాలుగువేల రూపాయల చొప్పున గత కమిటీ వారు ఇచ్చారు. దీని కాలపరిమితి 31-3-2017 కి అయిపోతుంది. దీనివలన ఏటా ఈ సంఘకు రూ.3,09,220/- ఆదాయం వస్తుంది. ఇక్కడ 84 దుకాణాలు అడ్డెకు ఇచ్చారు. దీని వల్ల ప్రతి నెలా మూడు లక్షల చొప్పున ఏటా రూ.36 లక్షలు ఆదాయం వస్తుంది. ఈ మూడించి వల్ల, అంటే సిలెర్డిఎంబీఎస్ ఇచ్చిన భూమి వల్ల, లీజ్కి ఇచ్చిన భూమి వల్ల, షోపుల వల్ల రూ.40,03,420/-లు ఆదాయం వస్తుంది. సభ్యులు జానీగారు అధికారంలో ఉన్నప్పుడే వీటికి ఎన్నికలు జరిగాయి. తరువాత జరగలేదు. కాకపోతే న్యాయనిపుణులను సంప్రదించి ఈ అంజమన్ ఇ-ఇస్లామియా వక్క బోర్డుకు ఎన్నికలు నిర్వహించాలా లేదా వక్క పద్ధతి ప్రకారం కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలా అని సలహా కోరాము. న్యాయ నిపుణుల సలహా వస్తే, తప్పకుండా ఎన్నికలు నిర్వహించి ఆయా సంఘాలకు, ఆయా కమిటీలకు బాధ్యతలు అప్పగించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

రాజమహేంద్రవరంలోని హితకారిణి సమాజం

ప్రశ్న నెం.9456(24)

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావు, ఎం.ఎల్.సి.

గౌరవనీయులైన దేవాదాయ శాఖమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) రాజమహేంద్రవరంలోని హితకారిణి సమాజం విద్యా సంఘలలో డెప్యుటేషన్స్‌పై పనిచేస్తున్న ఉద్యోగుల వేతనాలను దేవాదాయ శాఖ ద్వారా చెల్లించడమవుతున్నదా?
- అ) అయితే, ఆ విపరాలు ఏమిటి ?

గౌరవనీయులైన దేవాదాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ప్రైడెండల మాణిక్యలరావు):

- అ) లేదండీ.
- అ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తిను కాదు.

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పారావు (శాసనసభా నియోజకవర్గం) : అధ్యక్ష, హితకారిణి సమాజంలో ఉన్న ఆరు విద్యాసంఘాలకు ఒక ఎనలేని చరిత్ర ఉంది . శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులు గారు ఒక సంఘునంప్పుర్త, వారు హితకారిణి సమాజాన్ని స్థాపించి, ఆయన పేద కుటుంబానికి చెందిన వారైనా నాటకాలు రచించి, నాటకాలలో నటించి, అలా వచ్చిన డబ్బుతో హితకారిణి సమాజానికి ఆస్తులను సమకూర్చిన చరిత్ర హితకారిణి సమాజానిది.

ఉ. 10.50

హితకారిణి సంఘలో అన్ని విద్యాలయాలే. అందులో ఆనాడే మహిళల విద్యను ప్రోత్సహించాలని శ్రీ వీరేశలింగం పంతులు గారు రాజ్యలక్ష్ముమ్మి గారి పేరున ఒక మహిళా డిగ్రీ కళాశాల, జానియర్ కళాశాలను కూడా స్థాపించడం జరిగింది. అవన్నీ కూడా ఎయిడెడ్ సంఘలుగానే ఉన్నాయి. అందులో టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ ఉద్యోగులు ఒక క్లర్కుగానీ, వేరే లెక్చరర్లు ఎవరైనా రిటైర్ అయితే, వారిని బోటసోర్సింగ్ విధానంలో తీసుకోవడం తప్ప, ప్రభుత్వ పరంగా జీతాలు చెల్లించే విధానం లేదు. ఈ సంఘాలన్నీ ఎండోమెంట్ డిపార్ట్మెంట్ ఆధినంలో ఉన్నాయి. అయితే ఒక ఎయిడెడ్ లెక్చరర్ పదవీనిరమణ అయితే, ఆ స్థానంలో వారినే బోటసోర్సింగ్లో తాత్కాలికంగా రూ.6,000ల చొప్పున ఉద్యోగంలోకి తీసుకోవడం జరుగుతోంది.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : త్వరగా సప్లైమెంటరీ వేయండి.

శ్రీ అదిరెడ్డి అప్పారావు : సప్లైమెంటరీనే వేస్తాను అధ్యక్షా. ఆ సప్లైమెంటరీ వేసేముందు దానికి కొంత బ్రీఫింగ్ ఇవ్వాలనే ఉండేశ్యంతో చెబుతున్నాను. అలాగే, నాన్ టీచింగ్ విషయానికి వ్స్తే, అధ్యక్షా, అసలైన ప్రశ్న ఇదే. ఎండోమెంట్ డిపార్ట్మెంట్ నుంచి కొంతమంది జూనియర్ కళర్లు, అటెండర్లను తీసుకువచ్చి, వారు ఎండోమెంట్ డిపార్ట్మెంటులో ఖాళీగా ఉన్నారని, నేపణల్ సీనియర్ బేసిక్ స్కూలులో వారిని తీసుకువచ్చారు. అక్కడ కళర్లకు రూ.37,500లు ఇస్తున్నారు. అదే, ఇక్కడి కళాశాలలోని లెక్చరర్కి అయితే దాదాపు రూ.6,000లు ఇస్తున్నారు. అలాగే, అక్కడ ఖాళీగా ఉన్నారని హనుమాన్ టెంపుల్ నుంచి ఒక కళర్లని తీసుకువచ్చి, వారికి రూ.25,000ల నుంచి రూ.30,000ల వరకు జీతాలు ఇస్తున్నారు. నేను చెప్పేదేమిటంటే, మీరు దీనిని కొంచెం వినాలి అధ్యక్షా... సప్లైమెంటరీ వేయాలంటే, ముందు కొంచెం బ్రీఫింగ్ ఇవ్వాలి సార్. అందుకే చెబుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN : No, No, I am not hearing.

(అంతరాయం)

శ్రీ అదిరెడ్డి అప్పారావు : సార్, నేను చెప్పేది కొంచెం వినండి. ఏటి గురించి మేము ఎప్పటినుండో అడుగుతున్నాము. ఈ విషయానికి సంబంధించి గౌరవ మంత్రిగారిని కూడా కలిశాము. సార్, మేము సప్లైమెంటరీ వేసిన తరువాత మాకు కొంచెం అవకాశం ఇచ్చి మమ్మల్ని చెప్పాలివ్వండి. దాదాపు సంవత్సరానికి ఎండోమెంట్ డిపార్ట్మెంట్ నుంచి దాదాపు రూ.12 లక్షల రూపాయలు వస్తుంటే, లెక్చరర్ల మాత్రం ఐదు, ఆరు వేల రూపాయలతో ఎలా పనిచేస్తారు సార్? ఈ రకంగా వారి జీతాలు ఉండడం వలన ఈ విద్యాసంస్థలు నాశనమవుతున్నాయి. ఇక్కడ పనిచేసే లెక్చరర్లకు ప్రభుత్వ కళాశాలల్లో పనిచేస్తున్న లెక్చరర్లకు ఇచ్చినట్లే - ఎండోమెంట్ డిపార్ట్మెంట్ కూడా ఏరికి దాదాపు రూ.20,000లు ఇచ్చే అవకాశం ఏమైనా ఉందా? ఈ హితకారిణి సమాజానికి ఎండోమెంట్ డిపార్ట్మెంట్ నుంచి నాన్ టీచింగ్ స్టోర్స్‌ని డెప్యుటేషన్లో పంపించకుండా ఉండడానికి అవకాశం ఉందా? ఇక మరొక అంశం ఏమిటంటే, ఈ విద్యాసంస్థలు బ్రతికి బట్టకట్టలంటే, వాటికి ఏదైనా ఆధారం ఉండాలి. ఏటిని పూర్తిగా బాధ్యత తీసుకుని చేయాలి తప్ప, అలా వదిలేస్తే ఈ సంస్థలు పనిచేయవు సార్. అలాగే, సన్మయ విశ్వవిద్యాలయాన్ని కూడా అభివృద్ధి చేసి, దానికి ఈ కళాశాలలను కలిపితే బావుంటుందని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తువ్వాను.

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు : అధ్యక్షా, 'సమాన పనికి సమాన వేతనం' అనే సుఫీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారంగా దేవాదాయ శాఖలో పనిచేస్తున్నటువంటి, ఉపాధ్యాయులకు గానీ, మిగిలిన ఉద్యోగస్తులకు కానీ, ఈ సూత్రాన్ని వర్తింప చేసే ఆలోచన దేవాదాయ శాఖకు గానీ, లేదా ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఉన్నదా అని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పైడికొండల మాణిక్యాలరావు : అధ్యక్షా, ప్రధానంగా గౌరవ సభ్యులు ఆదిరెడ్డి అప్పారావు గారు వారి ఆవేదనము వెలిబుచ్చడం జరిగింది. గతంలో అదే కళాశాలలో ఆయన ఒక లెక్చరర్గా, అలాగే హితకారిణి సమాజం బోర్డుకు ఆయన అధ్యక్షుడిగా పనిచేసి, ఈ సంస్థల అభివృద్ధికోసం పని చేయడం

జరిగింది. దాంతో, ఇప్పడున్న పరిస్థితికి ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తూ మాటల్గాదారు. తప్పనిసరిగా దేవాదాయ శాఖ ఆధినంలో ఉన్న ఈ విద్యాసంస్థలను అన్నింటినీ అభివృద్ధి చేయాలని, వీటిని ఎలగైనా పూర్తి చేయాలనే అలోచనతో ఉన్నాము. 2006వ సంవత్సరం నుంచి ప్రభుత్వం విద్యాశాఖ ద్వారా కొత్తగా ఎయిడెడ్ పోస్టులను ఇవ్వడం లేదు. దాంతో అన్వయిడెడ్ పోస్టులు భారంగా మారి, నామినల్ ఫీజులతో మెయింటైన్ చేసేటప్పుడు కొంత ఇబ్బందికరమైన వాతావరణం ఈ విద్యాసంస్థలలో రావడం జరిగింది. దీనిని ఏచిధంగా చేయాలనే దానిపైన విశ్రాంత ఐఎస్ ఆఫ్సర్ శ్రీ ఉమామోహనర రావు గారితో ఒక కమిటీని వేయడం, ఆ కమిటీ ఈ పాతశాలలన్నింటినీ కూడా పరిశీలించి కొన్ని సూచనలు చేయడం జరిగింది. రాబోయే విద్యాసంవత్సరం నుంచి నాణ్యమైన విద్యను, అలాగే గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా తక్కువ జీతంతో క్వాలిటీ ఉన్న సిబ్బంది పనిచేయరు కనుక, ప్రాఫేనర్ల విషయంలో ఏ విధంగా నిర్దాయం తీసుకోవాలో ఆయన చెప్పడం జరిగింది. అది కూడా, ముగ్గురు ఉద్యోగులు డెప్యుటేషన్ మీద బయటనుంచి అక్కడకు వచ్చి ఇక్కడ ఉద్యోగం చేస్తున్నారు. ఇందులో నేపచల్ స్కూల్ నుంచి ఒక ఆమ్రాయి జూనియర్ అసిస్టంటుగా పనిచేస్తున్నారు. ఆ ఆమ్రాయికి జీతం రూ.33,626లు. మరొక వ్యక్తి శ్రీ సుబ్బారావు అనే అతనికి జీతం రూ. 5,943. మరొక వ్యక్తికి రూ.13,876లు. ఈ ముగ్గురు మాత్రమే అక్కడ పనిచేస్తున్నారు. అక్కడ అవసరాల దృష్ట్యా కొంత ఎడ్జెక్యూషన్ చేసి, వారిని తీసుకు వచ్చి, ఇక్కడ పనిచేయించుకోవలసిన పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు వారికి గతంలో ఉన్న జీతాల ఆధారంగా మాత్రమే వారికి ఇక్కడ జీతాలు చెల్లిస్తున్నాము. వీటికి సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు సూచనలు చేయడం జరిగింది. ఈ సంస్థలను నన్నయ్య విశ్వవిద్యాలయంలో మెర్క్యూ చేయాలా లేక ఏ విధంగా చేయాలనే దానిపైన శ్రీ ఉమామోహనరావు గారు ఇచ్చిన నివేదికను ఆదారంగా చేసుకుని చేయడం, లేక గౌరవ సభ్యులు ఈ విద్యాసంస్థలపైన అనుభవం ఉన్న వ్యక్తి కనుక వారిని కూడా సంప్రదించి ఈ విద్యాసంస్థలు గౌరవప్రదంగా ఉండేలా తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము. అలాగే, శ్రీ వీరేశలింగం పంతులుగారు ఏ ఉద్ఘేషణతో ఈ సంస్థలను పెట్టారో, ఆ ఆశయాలకు భంగం కలగకుండా వచ్చే విద్యాసంవత్సరం నుంచి మెరుగైన ఫలితాలను తీసుకు వచ్చేందుకు తప్పనిసరిగా తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖరరావు గారు అడిగిన ప్రశ్నకు సంబంధించిన దానిపై మేము కొంత కసరత్తు చేస్తున్నాము. తప్పనిసరిగా ఎక్కడైనా సరే, భారత ప్రభుత్వ చట్టాలు ఏవైతే ఉన్నాయో, వాటన్నింటిని ఈ దేవాదాయ ధర్మాదాయ శాఖ కూడా వాటిని తప్పకుండా అమలు చేయడం కోసం కృషిచేస్తుందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ రాము సూర్యారావు : అధ్యక్ష, ఒక్కనిముపరు. గౌరవ మంత్రిగారు పదవిలోకి వచ్చిన కొత్తలోనే విద్యాశాఖకు, అలాగే, వైద్యానికి కూడా ఆ నిధులను ఉపయోగిస్తామని అన్నారు. అందువల్ల ఇవన్నీ తమ శాఖలోనే ఉన్నాయి కాబట్టి, దయచేసి మీరన్న వాటికి తగిన చర్యలు తీసుకుని, త్వరగా అమలుచేస్తే, వారందరి జీవితాలు కూడా మంచిగా ఉంటాయని తమ ద్వారా దేవాదాయ శాఖా మంత్రిగారికి నిజ్జప్తి చేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Question Nos. 9608 (25), 9563 (26), 9410 (27) and 9478 (29) are postponed at the request of the Members. Where is the Government Whip? Mr. Angara Rama Mohan, you have to assist the Minister concerned and you should be very alert during the Question Hour. I seek your co-operation.

SRI ANGARA RAMA MOHAN: Okay Sir.

MR. CHAIRMAN: Now, I will take-up Q.No. 9401(30). Mr. R. Reddappa Reddy put your Question.

వివిధ సంఘలకు భూమి కేటాయింపు

ప్రశ్న నెం.9401 (30)

శ్రీ ఆర్ రెడ్డప్ప రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన ఉపముఖ్యమంత్రి (రఘేన్య) గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- (అ) వివిధ ఏజెన్సీలు / సంఘాలకు భూమిని కేటాయించడం కోసం ఏదైనా కొత్త విధానాన్ని ప్రారంభించడమయిందా?
- (ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

గౌరవనీయులైన ఉపముఖ్యమంత్రి (రఘేన్య) (శ్రీ కె.ఈ. కృష్ణమూర్తి)

- (అ) అవునండి.
- (ఆ) వివిధ సంఘలకు భూమిని కేటాయించడంపై రఘేన్య శాఖ 14-09-2012 తేదీ గల జి.ఓ.ఎం ఎస్. నెం. 571, 11-10-2012 తేదీగల జి.ఓ.ఎం ఎస్.నెం. 607లలో జారీ చేసిన ప్రస్తుతమున్న విధానానికి సవరణాలను సూచించడానికి, 15-12-2014 తేదీగల ప్రధాన పరిపాలన (మంత్రిమండలి) శాఖ జి.ఓ.ఆర్టి. నెం.4051లో ప్రభుత్వం ఒక మంత్రివర్యుల బృందాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. సవరించిన విధానం రూపకల్పనలో ఉన్నది.

ఈ రోజు గ్రూప్ ఆఫ్ మినిస్టర్స్ మీటింగ్ జరగవలసి ఉన్నది. అది జరిగిన తరువాత, జీవోని విడుదల చేస్తాము.

శ్రీ ఆర్. రెడ్డప్పరెడ్డి (నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, గత రెండు సంవత్సరాలలో వాటిని ఎన్ని సంఘలకు, ఎన్ని ఎకరాల భూములను కేటాయించారో గౌరవ మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. లేక పాత పద్ధతులలోనే ఆ భూములను అలాట్ చేశారా? ఆ సంఘల పేర్లు, ఎన్ని వేల ఎకరాలు అలాట్ చేశారో చెపుతారా?

శ్రీ కె.ఈ. కృష్ణమూర్తి : అధ్యక్షా, ఏపిఐఐసికి అదనపు భూమి దాదాపు 20,200ల ఎకరాలు, ప్రైవేటు పరిశ్రమలకు దాదాపు 420.24 ఎకరాలు, ఎన్అర్పడితసిపికి 1,429.19 ఎకరాలు, స్టోర్ గవర్న్‌మెంట్ కార్పొరేప్స్‌కు 8,481 ఎకరాలు, ఇతరులకు 39.71 ఎకరాలు, గవర్న్‌మెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు 1,156.92 ఎకరాలు, సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వేలకు 119 ఎకరాల 21సెంట్లను ఇవ్వడం జరిగిందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

క్ర. 11.00

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య (శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, రెండు విపయాలను మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తాను. ఒకటి, వారి రిక్వెర్మెంట్ ఏమిటని అసెన్ చేసే కమిటీ ఉందా? More than their requirement we are allotting the land. రాందేవబాబా గారికి చూర్చం చేసి ప్యాకెట్ చేయడానికి నలభై ఎకరాలు అవసరమా? ఇవ్వండి, కానీ అంత మొత్తంలో ల్యాండ్ ఇస్తే అది రియల్ ఎస్టేట్‌కి వెళ్లిపోతోంది. రెండవది మీరు ఇచ్చే నిలువ చాలా తక్కువగా ఉన్నది. తక్కువ మొత్తం ప్రభుత్వానికి చెల్లించి ల్యాండ్ అలాట్ చేయించుకొని, వాటిపైన ఎక్కువ బ్యాంకు లోన్ తీసుకొని వ్యాపారం ప్రారంభిస్తున్నారు. అంధపదేశ్ రాష్ట్రంలో వ్యాపారాన్ని ప్రారంభించాలంటే సాంత పెట్టుబడి అవసరం లేదు. ల్యాండ్‌ను గవర్న్‌మెంట్‌కి ప్రిఫర్ చేస్తే దానిని అలాట్ చేసుకొని ఆ ల్యాండ్ ద్వారా లోన్ తీసుకొని ప్రాజెక్ట్ రిపోర్టును పూర్తి చేసి మిగిలించుకొనే పరిస్థితి ఉంది. ఇది నేను చెప్పడం కాదు చాలా మంది చార్టెడ్ అకోంటెంట్‌లు నా దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. ప్రభుత్వ భూమిని కొంత మిగిల్చి ఆ మిగులు భూమిని లేని వారికి పంచి ఇవ్వండి. ప్రభుత్వానికి కొంత ఆదాయం వచ్చేటట్లు చూడండి అని మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.ఇ.కృష్ణమూర్తి : అధ్యక్షా, రాష్ట్ర విభజన అనంతరం నవ్యాంధ్ర అవసరాల నిమిత్తం నివిధ ప్రభుత్వాలు, పారిశామిక, స్వచ్ఛంద సంస్థలకు భూమిల కేటాయింపులో త్వరితగతిన చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. అందుకోసం గ్రూప్ అఫ్ మినిస్టర్స్‌ని డిప్యూటీ సీఎం, రెవెన్యూ మినిస్టర్ పైనాన్స్ మరియు మినిస్టర్ లేబర్ వీరితో కమిటీ ఏర్పరచడం జరిగింది. ఇప్పటికే ఆ జీఎమ్(GoM)తో ముఖ్యమంత్రి పలు దఫాలుగా సమావేశమై అవసరమైనటువంటి కార్బూక్‌మాలు ఏం ఉన్నాయి, ప్రభుత్వానికి రెవెన్యూ రాబడి ఏ విధంగా ఉంటుందని చర్చించడమైనది. ఈ రోజు చివరి సమావేశం ఉంది. చివరి సమావేశంలో సిసిఎల్ఎ (CCLA) గారికి తయారు చేయమని చెప్పడం జరుగుతుంది. అది ముఖ్యమంత్రి గారికి ఇచ్చిన తరువాత పైనల్ పేప్ ఇచ్చి ముఖ్యమంత్రి గారి ఆమోదం కోసం పంపుతాం. ఆమోదం పొందిన తరువాత వారు చెప్పిన ప్రకారం సవరణలు బాగుంటే జీబిగా విడుదల చేస్తామని మీ ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

చిత్తూరు జిల్లాలో గనుల త్రవ్యకం

ప్రశ్ననెం.9551(28)

శ్రీ గౌనివారి శ్రీనివాసులు, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవనీయులైన మహిళాభ్యుదయ మరియు శిశు సంక్లేషమం, గనులు మరియు భూగర్భ శాస్త్ర శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) చిత్తూరు జిల్లాలో నివిధ శాసనసభ నియోజకవర్గాల్లో చేపట్టిన గనుల త్రవ్యక నిర్వహణ రకాల గురించిన వివరాలు?
- అ) ఇప్పటివరకు గనుల త్రవ్యకానికి అనుమతిని పొందడానికి పెండింగులో వున్న దరఖాస్తుల సంఖ్య?

గౌరవనీయులైన మహిళాభ్యుదయ మరియు శిశు సంక్లేషమం, గనులు మరియు భూగర్భ శాస్త్ర శాఖ మంత్రివర్యులు (శ్రీమతి పీతల సుబ్రాత):

ఆ) చిత్రారు జిల్లాలో రెండు కార్యాలయాల అధికార పరిధిలో అనగా చిత్రారులో ఎడిఎంజి కార్యాలయం (చిత్రారు, చంద్రగిరి, జి.డి. నెల్లూరు, నగరి, పూతలపట్టు, శీకాళహస్తి, సత్యవేదు మరియు తిరుపతి నియోజకవర్గాలు మరియు పలమనేరులోని ఎడిఎంజి కార్యాలయం (కుపుం, మదనపల్లి, పలమనేరు, పీలేరు, పుంగనూరు, తంబళ్లపల్లి నియోజకవర్గాలు) పరిధిలో 14 శాసనసభ నియోజకవర్గాలు వున్నాయి. ఈ నియోజక వర్గాలలో 3072.167 హెక్టార్ వ్యాపార బ్లాక్ గ్రాన్టెట్, కలర్ గ్రాన్టెట్, రోడ్ష్సు, మెటల్ మరియు బిల్డింగ్ స్టోన్, గ్రావెల్, క్వార్జ్ ఫెల్డ్ఫిలేట్ మరియు వైట్ కే వంటి వివిధ ఖనిజాలకు సంబంధించి 1139 కొళ్లు వున్నాయి. ఈ విషయంలో అనుబంధం 1 గా ఒక వివరణాను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయినది.

ఆ) చిత్రారు జిల్లాలోని 14 నియోజకవర్గాలలో గమల త్రవ్యకాల కోసం అనుమతి పొందడానికి ఎన్సిసి కొరకు 3210 ఖనిజ రాయితీ దరఖాస్తుల విషయంలో ఎన్సిసిలు అందాయి. అవి ప్రాసెన్సో వున్నాయి.

ఈ విషయంలో అనుబంధం || గా ఒక వివరణాను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయినది.

ఆనుషంధం - I

పథిను సంఖ్య	కానునుచు విషయాలకురం	కార్డీ లీజుల సంఖ్య																			
		ది.ఐ.	విషయం	సి.ఐ.	విషయం	అగ్రమం	విషయం	క్రూర్ క	విషయం	ఫోటో ప్రై	అండ్రెస్	ప్రై	ప్రై	ప్రై	ప్రై						
1	చిత్తులు	66	145	28	66.112	6	10.482	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
2	చంద్రగిరి	27	63	3	6	38	83.834	2	18.7	0	0	1	6.68	0	0	0					
3	జి.డి. నెఱ్లులు	90	262	123	298.38	55	129.768	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3.89				
4	సగరి	2	4.97	7	23.883	63	134.16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	27.734			
5	శూటలపుట్టు	63	166	5	13.625	13	27.88	1	5.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
6	సత్యవేదు	0	0	0	0	55	464.916	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18.83			
7	శ్రీకాళమ్ము	0	0	0	0	49	133.288	2	25.7	0	0	0	0	0	0	1	0.404	0			
8	తిరుపురి	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
9	కృష్ణ	31	45.5	44	93.739	3	9	0	0	0	0	0	1	14.17	23	36.7	0	0			
10	మదుసుల్లి	30	65.1	20	56.802	14	22.205	1	2.08	0	0	0	0	0	7	17.9	0	0			
11	పలమసులు	34	57.8	10	14.005	11	12.356	0	0	0	0	0	1	8.482	0	0	0	0			
12	పీలరు	19	50.7	13	29.073	7	13.34	1	35.1	0	0	1	2.08	0	0	0	0	0			
13	పుంగసులు	41	97.7	39	91.997	7	21.861	3	12.6	0	0	0	0	2	4.34	0	0	0			
14	తంబూలపుట్టి	37	75.7	20	56.386	5	7.37	2	2.96	2	56.6	0	0	0	0	0	0	0			
పరిమలు		440	1033	312	750	326	1070.46	12	102	2	56.6	2	3.76	2	22.65	32	59	1	0.404	25	50.454

అనుబంధం - II

చిత్తూరు జిల్లాకు సంబంధించి నియోజకవర్గాల వారీగా పెండింగులో మన్న దరఖాస్తుల జాబితాను తెలిప పట్టిక

వరుస సంఖ్య	నియోజకవర్గం పేరు	పెండింగులో మన్న దరఖాస్తుల సంఖ్య
1	చిత్తూరు	229
2	చంద్రగిరి	174
3	జి.డి. నెల్లూరు	720
4	నగర	180
5	పూతలపాడు	313
6	శ్రీకాళహస్తి	43
7	సత్యవెదు	163
8	తిరుపతి	0
9	కుప్పం	234
10	మదనపల్లి	213
11	పలమనేరు	209
12	పీటరు	180
13	పుంగసూరు	283
14	తంబాలపల్లి	269
	మొత్తం	3210

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, భూయజమానులు డిఫరెంట్స్ గా ఉంటారు - I may be Government, it may be a private individual, it may be a Forest Department. అటవీ శాఖకు చాలా రిప్రైక్స్ ఉంటాయి. నీర్చిప్పానై ప్రాంతంలో మినరల్ ఉండా లేదా అని తెలుసుకోవడానికి అవకాశం ఇవ్వటం లేదు. కేవలం సర్ఫీస్ చూసి దరఖాస్తు పెట్టాలి. అటవీ ప్రాంతంలో నెట్ ప్రజెంట్ వాల్యూ పొక్కారుకు రూ.15, 20 లక్షలు ఉంటుంది. ఆ ప్రాంతంలో చిన్న మొక్క ఉన్నా కూడా, ఆ మొక్క విలువ ఎంత ఉందో ఆ డబ్బు కట్టాలి. తరువాత afforestation అని దానికి నష్టపరిపోరంగా భూమి ఇచ్చి ఆ భూమిలో మొక్కలు నాటడానికి డబ్బు ఇవ్వాలి. వారు అంత ఖర్చు చేసిన తరువాత అక్కడ రాయి లేకుంటే వారి పరిస్థితి ఏమటి? అయితే వారు గవర్న్మెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు కట్టిన నెట్ ప్రజెంట్ విలువ రీఫండ్ రాదు. మన డిపార్ట్మెంట్ కట్టింది కూడా రీఫండ్ రాదు. ఎన్ని ఆఫ్సీసుల చుట్టూ తిరిగినా కూడా రాదు. ఇది గోడకు నున్నం వేసిన పరిస్థితి. రెండవది ఇన్ని దరఖాస్తులు ఒక జిల్లాలో పెండింగ్ ఉండటానికి కారణం

ఏనుటి? ప్రభుత్వానికి మంచి ఆదాయం వచ్చే డిపార్ట్మెంట్ ఇది. దీనిని మీరు ప్రక్కాశన చేసి టైంబోండ్ పెట్టి అధికారులను ఇంత సమయంలో మీరు ఇవ్వాలని చెప్పండి లేకపోతే రిజైన్ చేయమనండి. వారు అప్రావ్ చేసుకుంటారు. Government Officer or District Collector is not the ultimate authority. There are appellate authorities above them. డిపార్ట్మెంట్లో ఉన్నారు కాబట్టి సలహా ఇస్తున్నాను. చిత్రారు జిల్లాలో 2005వ సంవత్సరంలో పెట్టిన దరఖాస్తులు 11 సంవత్సరాల తరువాత కూడా డిస్ట్రిక్ట్ కాలేదు. ఈ పరిస్థితులలో ప్రభుత్వానికి రావలసిన రెవెన్యూ అంతా ఆగిపోతున్నది. శ్రీకాకుళం పెద్ద మినరల్ ఏరియా. మైనింగ్ చేసే వారు రోడ్లు మీదకి వచ్చారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం దృష్టిపెట్టి వీటన్నింటిని సవరిస్తే ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ రెవెన్యూ వస్తుంది. వెల్ఫేర్ స్ట్రోంగ్ ఎక్కువ భయ్య చేయవచ్చు. ఆ విధంగా చేయకుండా మీరు ధరఖాస్తులు పెండింగ్ పెడితే ఆఫీసర్లు ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకోదు. మీరు లిబర్టీ ఇవ్వవలసి ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ గానివారి శ్రీనివాసులు (నామినేటెన్): అధ్యక్షా, చిత్రారు జిల్లాలో 3,210 దరఖాస్తులు పెండింగ్లో ఉన్నాయని గౌరవ మంత్రి గారు తెలియజేశారు. మైన్ ద్వారా, మైనింగ్ యాక్ట్ విటీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఈ పరిస్థితుల్లో దరఖాస్తులు ఆలస్యం కావడం వలన ఆదాయం తగ్గిపోతోంది. రెండవది అప్లికేషన్ 4, 5 పొక్కార్లలకు దరఖాస్తులు పెట్టిన తరువాత వారు అన్ని ప్రాసెన్ చేసుకొని ఎన్బిసి ఇచ్చే సమయంలో కొంతమంది రెండు పొక్కార్లకు, మూడు పొక్కార్లకు పరిమితం చేసినప్పుడు దరఖాస్తు పెట్టి ప్రాసెన్ చేసిన తరువాత సమస్య ఏర్పడుతుంది. దయచేసి దీనిపైన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా టైంబోండ్ ప్రోగ్రామ్ ఆలస్యం కాకుండా ఉండటానికి పరిశ్రమల విషయంలో సింగిల్ విండో సిస్టమ్ ద్వారా త్వరగా చేస్తున్నాము. ఆ విధంగా దరఖాస్తు పెట్టిన తరువాత ఎన్బిసి ఇచ్చి ప్రాసెన్ చేయడానికి ఒక టైంబోండ్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టి ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వచ్చే విధంగా చేయాలనే విషయాన్ని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులకు వివరంగా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి పీతల సుజాత: అధ్యక్షా, గతంలో 2012వ సంవత్సరంలో జీ.ఎం.ఎస్. నెం.2 ప్రకారం లీజులు గ్రాంట్ చేయడానికి ముందుగా ఎన్బిసి తీసుకోవాలి. ఎన్బిసిని కలెక్టర్ ఇచ్చేవారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు వచ్చిన తరువాత జిభింయ్ నంబర్ 107 తీసుకురావడం జరిగింది. కలెక్టర్ గారి దగ్గరికి వెళ్లి వచ్చేసరికి ఆలస్యం అవుతుందని ఎంఆర్ప్ స్థాయికి క్లియర్ చేయాలని ఎన్బిసికి ఇవ్వడం జరిగింది.

ఉ. 11.1.0

యన్.బి.సి ఇవ్వడం కోసం 30.07.2016 తేదీన జీ.వో.నెం.107ను విడుదల చేయడం జరిగింది. ఎం.ఆర్.ఎస్. స్థాయిలో ఇస్తున్నారు. అప్పటినుడి పెండింగ్లో ఉన్న దరఖాస్తులను ఒక్కొక్కటిగా క్లియర్ చేయడం జరుగుతుంది.

అధ్యక్షా, రెండున్నర సంవత్సరాలుగా మైనింగ్ పరంగా రెవెన్యూ చూస్తే సంవత్సరం, సంవత్సరానికి పెంచుకుంటూ వెళ్లుచున్నాము. ఎక్కడా బకాయిలు లేకుండా ప్రభుత్వ ఆదాయానికి ఎవరు గండికొట్టినా ఉఱుకునే ప్రస్తకే లేకుండా వెంటనే డిపార్ట్మెంటు నుండి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. క్రితం సంవత్సరం ఇచ్చిన టార్గెట్ ను 1500 వరకూ రీచ్ అయ్యాము. అదే విధంగా 2017-18వ సంవత్సరానికి 1700 టార్గెట్ ను పెట్టడం జరిగింది. దానికి అనుగుణంగానే మెజార్టీగా 80శాతం టార్గెట్ ను రీచ్ అయినట్లు సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మిగతా 20శాతం కూడా రీచ్ అవుతామని తెలియజేస్తున్నాను. క్వార్ లీజులు ఇచ్చే విషయంలో ప్రభుత్వం చాలా పారదర్శకంగా, చిత్రశుద్ధితో క్లియర్గా వ్యవహారస్తుందని

తెలియజేస్తున్నాను. చిత్రారు జిల్లాలో లీజులు ఆలస్యం అవుతున్నాయని చెప్పడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడి తప్పకుండా దీనికి ఒక టైమ్స్ బాండు పెట్టేటట్లు ఆలోచించి లీజులు ఆలస్యం కాకుండా త్వరగా ఇచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటామని ఈ సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : సంతాప ప్రతిపాదనలు

3.సంతాప ప్రతిపాదనలు

సంతాప తీర్మానం

“ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనపరిషత్తు మాజీ సభ్యులు శ్రీ ఆర్.గోవినాథ్ గారు 12.09.2016వ తేదీన మరణించారు. వారి మృతి పట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ శోకార్థులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నది.”

శ్రీ ఆర్. గోవినాథ్ గారు చిత్రారు జిల్లా తిరుపతిలో 1950 డిసెంబర్ 25వ తేదీన జన్మించారు. ఆయన 1985-1989 మధ్య కాలానికి 8వ ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ సభ్యుడిగా ఉన్నారు. 2007-2011 మధ్య కాలానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలికి ఎన్నికయ్యారు.

శ్రీ ఆర్.గోవినాథ్ గారు 12.09.2016వ తేదీన 67 సంవత్సరాల వయస్సులో వేలారులో మరణించారు. వారి మరణానికి ఈ సభ ద్వారా సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ వారి ఆత్మకు శాంతికలగాలని ఈ సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను.

రెండవ సంతాప తీర్మానం

“ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనపరిషత్తు మాజీ సభ్యులు శ్రీ గోర్కె హరిబాబు నాయుడు గారు 10.11.2016వ తేదీన మరణించారు. వారి మృతి పట్ల ఈ సభ తీవ్ర సంతాపాన్ని వ్యక్తం చేస్తూ శోకార్థులైన వారి కుటుంబ సభ్యులకు ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నది.”

శ్రీ గోర్కె హరిబాబు నాయుడు గారు శ్రీకాకుళం జిల్లా పాతర్లపల్లిలో 1952 నవంబర్ 14వ తేదీన జన్మించారు. ఆయన 2007 శ్రీకాకుళం స్థానికసంస్థల నియోజకవర్గం నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనమండలికి ఎన్నికయ్యారు.

ఆయన 10.11.2016వ తేదీన 65 సంవత్సరాల వయస్సులో పాతర్లపల్లిలో మరణించారు.

వీరి ఇరువురి ఆత్మలకు శాంతి చేకూరాలని ప్రార్థిస్తూ రెండు నిమిషముల పాటు మౌనం పాటిధ్వంసము.

(అనంతరం సభ రెండు నిమిషములు మౌనం పాటించింది)

SRI P.J.CHANDRASEKHARA RAO: Sir, we want those copies. కనీసం నభ పూర్తయిన తరువాత అయినా కాపీలు ఇవ్వండి.

MR. CHAIRMAN: Item No.III - All the papers listed in the Agenda are deemed to have been laid on the Table of the House.

4. సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రాలు

- 1) Copies of the 5th, 6th, 7th & 8th Annual Reports of the Vizag Apparel Park for Export, for the Years 2008-09, 2009-10, 2010-11 and 2011-12, as required under Section 619-A(3) of the Companies Act, 1956, along with reasons for delay.
- 2) A copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh Power Finance Corporation Limited for the year 2014-2015 as required under Sections 617, 619, 619-A and 619-B of the Companies Act, 1956.
- 3) A copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh State Seeds Development Corporation Limited for the year 2014-15 (02.06.2014 to 31.03.2015) as required under Section 394 of the Companies Act, 2013.
- 4) Copies of the 11th, 12th, 13th and 14th Annual Reports of the Andhra Pradesh Tribal Power Company Limited for the years 2012-13, 2013-14, 2014-15 and 2015-16 as required under Section 394 of the Companies Act, 2013.

Now Tea Break for 15 minutes.

(Then the House was adjourned at 11.14 am)

మ. 12.00

(After Tea-Break the House Re-assembled at 12.06 p.m.)

(Hon'ble Chairman in the Chair)

* * *

MR. CHAIRMAN: We are going according to the Agenda. We have attended Item No.I List of starred Questions, we have carried out Item No.II Condolence Motions I & II and we have also announced Item No.III Papers to be laid on the Table.. Now, I will take-up Item No.IV i.e. Motion of Thanks on Governor's Address.

రామచంద్రయ్య గారు నభలో లేరు. ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు గారూ, మీరు మాట్లాడతారా?

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం – చిత్తూరు, నెల్లూరు, ప్రకాశం):

సార్, కాల్ అట్టున్న.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రుః సార్, మినిష్టర్లు ఎవరూ నభలో ఉండటం లేదు.

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖర రావుః మినిష్టర్లు ఎవరూ లేకుండా ఎవరికి చెప్పుకోవాలి సార్.

డా.ఎం.గేయానంద్సింహును ఎవరో ఒకర్ని రమ్మనండి సార్.

మిషన్ చైర్మన్ మినిస్టర్లు వస్తారండి. వివ్ గారు (శ్రీ అంగర రామేష్ హన్) ఉన్నారు కదా? మినిస్టర్లు కండోలెన్స్ మోపన్ గురించి అక్కడ (శాసన సభలో) ఉన్నట్లున్నారు. గేయానంద్ గారూ.. మీరు మాట్లాడండి.

5.ప్రత్యేక ప్రస్తావన

డా. ఎం.గేయానంద్: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాల్లోని డిగ్రీ కాలేజీల్లో 450 మంది అధ్యాపకులు ఉన్నారు. ఈ 450 మంది 2011, 2013 సంవత్సరాల్లో జూనియర్ కళాశాలల నుండి ప్రమోటై వచ్చిన వాళ్ళకు యు.జి.సి. నిబంధనల మేరకు వేతనాలు రావాలి. కానీ, ఈ రోజు వాళ్ళకు వస్తున్న వేతనాలను చూస్తే, వాళ్ళతోపాటు హైస్కూల్లలో చేరిన టీచర్ కంటే తక్కువ వేతనాలు వస్తున్నాయి. జూనియర్ కళాశాలల్లో పనిచేస్తున్న అధ్యాపకుల కంటే వీళ్ళకు తక్కువ వేతనాలు వస్తున్నాయి. వీళ్ళకు యు.జి.సి. నిబంధనల మేరకు వేతన స్థిరీకరణ చేయకావడంవల్ల ఈ సమస్య వచ్చింది. ఈ సమస్య పరిష్కారం కోసం అప్పట్లో ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారి అథర్ సిన్హా గారు ఒక ఫార్ములా తయారు చేశారు. ఆ ఫార్ములాను అప్పటి ముఖ్యమంత్రి, విద్యాశాఖామంత్రి గార్లు కూడా ఒప్పుకున్నారు. తెలంగాణాలో అదే ఫార్ములా ప్రకారం వాళ్ళకు వేతనాలు సరిసమానంగా ఇస్తున్నారు. కానీ, మన రాష్ట్రం మాత్రం వాళ్లనీ చాలా సతాయిస్తున్నారు. వాళ్ళకు అన్యాయం జరుగుతోంది. వాళ్ళ బాధితులుగా ఉన్నారు. అథర్ సిన్హా ఫార్ములాను వర్తింపచేయడం కోసం వెంటనే ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి.

వాస్తవానికి ఝైనాన్స్ డిపార్ట్మెంటు చాలా నిర్మిక్యం ప్రదర్శిస్తోంది. అశ్రద్ధ వహిస్తోంది. అదేవిధంగా అవగాహనాలేమి కూడా కనపడుతోంది. వీళ్ళ చాలా ఉన్నత విద్యావంతులు సార్. వీళ్ళకు నెట్, స్టేట్, పిహాచ్డిలు క్వాలిఫికేషన్లు ఉన్నాయి. కానీ, హైస్కూలు టీచరు కంటే, జూనియర్ కాలేజీ లెక్చరర్ల కంటే వీళ్ళకు తక్కువ వేతనాలు వస్తున్నాయి. వీళ్ళని జూనియర్ కాలేజీల నుండి డిగ్రీ కాలేజీలకు ప్రమోట్ చేశారు. కాబట్టి, మీరు వాళ్ళకు అథర్ సిన్హా ఫార్ములా ప్రకారమైనా వేతనాలు ఇవ్వండి. లేదంటే, జూనియర్ కాలేజీలకన్నా వెనక్కు పంపించమని మీ ద్వారా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఈ సమస్యను సీరియస్గా తీసుకుని పరిష్కరించాలని మీ ద్వారా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మ.12.10

MR. CHAIRMAN: Now, discussion on Governor's address.

SRI C. RAMACHANDRAIAH: Sir, No Minister is present. డిస్ట్రిక్ట్ పోస్ట్ పోస్ట్ చేద్వామా సార్? గవర్నర్ గారి ప్రసంగం మీద ధన్యవాదాలు తెలిపే కార్యక్రమం ఇది. We can talk anything under the sky. ప్రభుత్వం దృష్టికి కొన్ని ముఖ్యమైన అంశాలు తీసుకురావాలనేది మా ప్రయత్నం. అటువంటప్పుడు ప్రభుత్వం తరఫున ఎవ్వరూ లేకపోతే ఎలా? సభలో మంత్రులు లేకపోవడమనేది పాత సభ నుండి వారసత్వంగా వచ్చినట్లు ఉన్నది.

MR. CHAIRMAN: Officers are in the gallery and the Whip has gone to inform the Hon'ble Ministers.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : వాళ్ళెట్లు రికార్డ్ చేస్తారు సార్? ఆ మినిట్స్ తీసుకుని ప్రభుత్వాన్ని నడిపినే ఎలా?

శ్రీ పి.జె. చంద్రశేఖర రావు : మంత్రులెవ్వెనా తమ అనుమతి తీసుకున్నారా సార్?

మిస్టర్ చైర్మన్ : అటువంటిదేమీ లేదు, మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి : ఇది ఈ సభను చులకన చేయడమే సార్. ఇంత అవమానం తగదు.

డా.ఎం. గేయానంద్ : హైదరాబాదులోనే బాగుండేది సార్. అక్కడ శాసనసభ కాస్త దూరమైనా మంత్రులు వచ్చేవారు. ఇక్కడ పక్కనే ఉన్న రావడం లేదు.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : మా గదులో బెర్ వినిపించడం లేదు సార్.

MR. CHAIRMAN: That will be taken care of.

SRI C. RAMACHANDRAIAH: Chairman Sir, I am in dilemma whether to continue or to concede the request of our Opposition colleagues.....

(ఈ దశలో మంత్రి శ్రీ పల్లె రఘునాథ రెడ్డి సభలోకి వచ్చారు.)

6.గవర్నరు ప్రసంగంపై తీర్మానం - చర్చ కొనసాగింపు

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : సార్, గవర్నరు గారి ప్రసంగం గురించి మాటల్డాడేటప్పుడు ఒక రాజ్యాంగపరమైన అంశాన్ని ప్రస్తావించదలచాను. Why should it be mandatory for the Governor to read out the statement that has been prepared by the Government? ఎందుకు దీనిని మాన్డేటరీగా పెట్టారు? Knowing that the Government has committed mistakes, he will try to justify because the Government has said it. ఈ ప్రాక్ట్స్ అన్నిచోట్లా ఉన్నది, నేను కాదనను. కానీ, ఆలోచించవలసిన విషయమిది.

మిస్టర్ చైర్మన్ : పార్లమెంట్లో కూడా ఉన్నది.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, నేను కాదనడం లేదు సార్. ఈ రాష్ట్ర గవర్నర్ గారు రెండు రాష్ట్రాలకూ గవర్నర్గా వ్యవహరిస్తున్నారు. డిమాండ్స్ లో గానీ, ఇతర అంశాలలో గానీ తెలంగాణాకు, అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలకు contradictions ఉన్నాయి. గవర్నరు గారు అక్కడ వాళ్ళను defend చేయాలి, ఇక్కడ మనల్ని defend చేయాలి. గవర్నరు గారి గత ప్రసంగం, ప్రస్తుత ప్రసంగం చూస్తే ఆయన own speech లోనే contradictions ఉన్నాయి. ఎందుకంటే ఆయనకు వేరే ఛాయాన్ లేదు. ఆయన మనసులో అభిప్రాయాలు కర్ణ్ణగా ఉన్నా, conscious గా చేపే పరిస్థితి లేదు. ప్రభుత్వం ఏది తయారు చేస్తే అది చెప్పాలి. What is the role that he is playing?

MR. CHAIRMAN: He is playing Constitutional role.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, నాకు తెలిసి గవర్నరు కేబినెట్ తయారుచేసిన ప్రసంగాన్ని చదవాలని రాజ్యాంగంలో ఎక్కడా నాకు కనిపించలేదు. నిజాయాతీగా చెబుతున్నాను. ఎక్కడైనా మిన్ అయిందేమో నాకు తెలియదు. అటువంటి రాంగ్ ప్రాక్ట్స్ ఎందుకు పెట్టారు? Let us make a note of

that our protest. ఇది మంచిది కాదు. Let him make an assessment of the Government performance and read out his opinions. అంతేగానీ, ఒకవేళ ప్రభుత్వం తప్పులు చేసినా, నా ప్రభుత్వం అని చెప్పి దానిని జస్టిష్ చేసుకుంటూ మాటల్డడడమనేది కర్ట్ కాదు సార్. మీరు పెద్దలు. రాజ్యంగం బాగా తెలిసిన వారు చెప్పాలి.

MR. CHAIRMAN: His Excellency Governor is guided by the decision of the State Cabinet and his Excellency President of India is guided by the decision of the Union Cabinet under Article 74. దానిమీద అమెండ్మెంట్స్, జడ్జిమెంట్స్ కూడా వచ్చాయి. This is a Constitutional point. చాలా ముఖ్యమైన విషయమిది.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : లేదని కాదు సార్. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ గారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు రాజ్యంగం మార్చేశారు. That has become mandatory. Cabinet decision is mandatory for his Excellency Governor. కానీ, అది ఎందుకు ఉండాలని నేను అంటున్నాను.

సార్, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతి చేట అవకాశం వచ్చినప్పుడు రాష్ట్రం అడ్డగోలుగా డివైట్ అయింది అని అంటుంటారు. అది వారి అభిప్రాయం. దానిని నేనేమీ కాదనను. దానివల్ల రాష్ట్రం నష్టపోయిందని కూడా చెప్పారు. రాష్ట్ర విభజన జరిగినప్పటికన్నా ఇప్పుడు రాష్ట్రం ఎక్కువ నష్టపోతున్నదని నా బలమైన అభిప్రాయం. రాష్ట్ర పునర్విభజన బిల్లులో మనం 50 సంవత్సరాలు కష్టపడినా తెచ్చుకోలేని అనేక ప్రాజెక్టులను ఇన్కార్సోరేట్ చేశారు. మా జిల్లాలో ఒక్క మనిషి ప్రాణత్వాగం జరగకుండా, ఒక్క చుక్క రక్తం లేకుండా స్టీల్ప్లాంట్ గురించి ఆ బిల్లులో ఇన్కార్సోరేట్ చేయడమైనది. చట్టపూర్వకంగా మాకు ఆ హక్కు వచ్చింది. పోలవరం ప్రాజెక్టు గురించి కూడా ప్రస్తావించాలి. ఎప్పటినుండి ఆ ప్రాజెక్టు పెండింగ్లో ఉన్నది? పోలవరం ప్రాజెక్టును జాతీయ ప్రాజెక్టుగా డిక్టేర్ చేయించి చట్టం చేయాలి. ఇటువంటిని మామూలు పరిస్థితుల్లో వీలవుతుందా? నీలు కాదు.

మ. 12.20

ఇన్ని ప్రావిజన్యము పెట్టి ఈ రాష్ట్రాన్ని అన్ని రకాల అభివృద్ధి చేసేటటువంటి అవకాశం ఉండేటప్పుడు ని బలహీనతో, నేను డీప్కగా పోదలచుకోలేదు, ఎందుకంటే, నేను మొన్న కూడా, I went on record. I pray the almighty that the Hon'ble Chief Minister should be brought out of this allegation. ఓటుకు నోటు కేసులో నుంచి మహామభావుడు బయటపడితే ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందుతుందనేది నా నమ్మకం. నేను ఆయనను నిందించడం లేదు. దాని నుంచి బయటపడాలని నేను ప్రార్థిస్తున్నాను. దాని నుంచి బయటపడితే ఆయనకు శక్తి వస్తుంది. మన రాష్ట్రానికి రావలసిన అన్నింటినీ ధైర్యంగా అడిగేటటువంటి శక్తి వస్తుంది. వాటిని ఆయన తీసుకువస్తాడనేది నా నమ్మకం.

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి: (మైక్ లేకుండా) సార్, గవర్నరు గారి ప్రసంగానికి, దానికి ఏమి సంబంధం?

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: సోదరీ, దీనిలో ఏదైనా మాటల్డడవచ్చు. ముఖ్యమంత్రి గారి మంచిని కోరుతుంటే కూడా మీరు ఒప్పుకోకపోతే ఎట్లా? ఆయనను లోపలకు పామ్మంటారా?

శ్రీ టి.డి.జనార్థన్ (నామినేటెడ్): (మైకు లేకుండా) సార్, మాటల్లాడితే ఏదో ఒక విధంగా పనిచేసే వారిపై వారు రాళ్లు వేస్తున్నారు. ప్రోకోర్సు చెప్పిన దానిపై వినకుండా అసందర్భంగా వారు మాటల్లాడుతున్నారు.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: అధ్యక్షా, ఇది ఏ రకంగా అసందర్భం అవుతుంది? Did I blame Chandra Babu Naidu garu? Did I abused him? You quote even one objectionable thing, which I have done. ఆయనను దానిలో నుంచి బయటకు తీసుకురావడం కోసం నేను దేవుడిని ప్రార్థిస్తున్నానని అంటే దానిని కూడా మీరు ఒప్పుకోకపోతే ఎలా?

MR. CHAIRMAN: No controversy.

SRI C. RAMACHANDRAIAH: It is not a controversy Sir. I am wishing in the interest of the State. రాష్ట్ర ప్రజలకోసం మరియు రాష్ట్ర అభివృద్ధిని దృష్టిలో పెట్టుకుని నేను దేవుడిని ప్రార్థిస్తున్నాను.

డా. పట్లె రఘునాథరెడ్డి: సార్, రామచంద్రయ్య గారంటే మా అందరికీ ఎంతో గౌరవం. ఎందుకంటే, ఆయన మొట్టమొదట మా పార్టీలో ఉండి, మా పార్టీ సిద్ధాంతాలను ప్రశంసించి ఆయన ఒక మంచి నాయకుడిగా ఎదిగారు. చాలా సంతోషం. కానీ, ఈ మధ్య కాలంలో అంతా నెగెబింగ్ ఎందుకు ఆయన మాటల్లాడుతున్నారని నేను ఆలోచిస్తే, కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉన్నందుకు బాగా desperate అయ్యాడు. మరీ ముఖ్యంగా, మొన్నెనే జరిగిన ఎన్నికలలో భారతీయ జనతా పార్టీ ఫున విజయం సాధించిన తర్వాత మరో నూరేళ్లు కాంగ్రెస్ పార్టీకి జీవం లేదని ప్రతి దానిపై రిమార్కులు ఇస్తున్నారు. వారు మాటల్లాడిన దానిలో మొదటిది, రాష్ట్రవిభజన జరగక ముందే బాగుండేది, విభజన జరిగిన తర్వాత ఏమీ అభివృద్ధి జరగలేదని వారు అన్నారు. కొంచెం ఆలోచించమని వారికి చెప్పండి. భారతదేశంలోని మొత్తం 29 రాష్ట్రాల్లో జరగని అభివృద్ధి ఈ రాష్ట్రంలో జరిగింది. జి.డి.పి. విషయంలో గానీ, ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్ విషయంలో గానీ మరియు కొన్ని ఇతర విషయాల్లో ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందింది. ఓటుకు నోటు కేసులో కాంగ్రెస్ పార్టీ దాదాపు 40 కేసులను పెట్టడం జరిగింది. దేనికీ ఆధారాలు లేవు. ఏ ఒక్క కేసును రుజువు చేయలేకపోయారు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు నిష్పులాంటి మనిషి, ఆకాశంలో ఉండే చందునికైనా మచ్చ ఉందేమో కానీ, మా చంద్రునికి మచ్చ లేదని రుజువైంది. మాటిమాటికీ ఓటుకు నోటు కేసు అని మాటల్లాడినా దానితో సంబంధం లేదు. ఆ కేసు ఎప్పుడో వీగిపోయింది. దానిని ఎవరూ తప్పుపట్టలేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్: ఆయనకు నేనూ అదే చెబుతున్నాను.

డా. పట్లె రఘునాథరెడ్డి: సార్, వారు పోలవరం ప్రాజెక్టు గురించి ఆ విధంగా మాటల్లాడడంలో అర్థమున్నదా? పోలవరం ప్రాజెక్టు విషయంలో ముఖ్యమంత్రి గారి చిత్తశుద్ధిని కూడా వారు విస్మరిస్తే ఎల్లా? ప్రజా సంక్షేపమే పరమావధిగా, ఊపిరిగా, వృత్తిగా, జీవితంగా భావిస్తూ రేయింబవళ్లు శమిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి గారిపై విమర్శలు చేయడానికి వారికి నోరెలా వచ్చింది? రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి జరగడం కంటికి కనపడుతోంది, జి.డి.పి. పెరుగుతోంది, ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్ పెరుగుతోంది. సద్విమర్శలు చేస్తే వాటిని తప్పకుండా మేము స్వీకరిస్తాము. రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందాలంటే ఇంకా ఏమీ చేయాలో చెప్పమనండి. మేము కూడా వింటాము.

SRI C. RAMACHANDRAIAH: Sir, he wants to be more loyal to the King and his behaviour is giving that type of impression. ఎందుకు ఈ ప్రాకులాట ? ఎవరికి ఎంత కెపాసిటీ ఉన్నదో, ఎవరు ఏమీ చేస్తున్నారో శ్రీ చంద్రబాబు నాయుడు గారికి అన్ని తెలుమ. నేను ఆయనతో 25 సంవత్సరాలు ఉన్నాను. ఈ విధమైన కామెంట్స్ తో ఆయనకు ఎవరూ దగ్గర కాలేరు.

సార్, ఇప్పుడు నమయం తక్కువగా ఉన్నది కాబట్టి ఆర్థికపరమైన అంశాలకు సంబంధించి బడ్జెట్ గురించి మాట్లాడినపుడు చెబుతాను. అయితే, ఒక విషయం చెబుతాను. ఆదాయం చాలా తక్కువగా ఉంది. ఖర్చులు చూస్తే చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి. The Government has been adopting misplaced priorities and lopsided policies. ప్రాధాన్యతల విషయానికి వస్తే, గత చలికాలంలో కప్పుకోవడానికి విద్యార్థులకు హోస్పిటల్లో దుష్పయ్యలు కూడా లేవు. అటువంటి వాటికి ప్రాధాన్యతనివ్వాలి కానీ, ముగ్గుల పండుగ వంటి ఉత్సవాలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వకూడదు. సుమారు రూ. 166 కోట్లు మధ్యాహ్న భోజన పథకం క్రింద అరియర్న చెల్లించవలసి ఉందని నేను చదివాను. అది ప్రయారిటీ. అంతమంది సలహాదారులు ఎందుకు? దాదాపు తొమ్మిదిన్నర సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా, పది సంవత్సరాల పాటు ప్రతిష్ట నాయకునిగా పనిచేసిన నాయకుడికి అంతమంది సలహాదారులు ఎందుకు? ఆయనకు అపారమైన అనుభవం ఉంది. దానిలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. He does not need any advisor. ఇక్కడ ఇంతమంది సలహాదారులు, అమెరికాలో కూడా సలహాదారులు, అంత జీతాలు మరియు అన్ని perquisites వారికి ఇవ్వడమనేది, it is a luxury on the exchequer. ఏ సజ్జెక్షన్లో అయినా నాకు తెలిసి ఆయనకున్న జ్ఞానానికి మించి సలహాదారులెవరికి లేదు. He is such a knowledgeable man and such an experienced man. Why do you appoint the advisors at the expense of State exchequer. డబ్బును అంత దుబారా చేయవలసిన అవసరం ఏముంది?

డెంగ్య జ్వరంతో బాధపడుతున్న గిరిజనులను వైద్యం కోసం మంచాలపై పడుకోబెట్టుకుని మన్యం ప్రాంతంలోని ఆసుపత్రులకు తీసుకుని వెళుతున్నారు. వాళ్లకు రవాణా సౌకర్యం మరియు సరైన వైద్యాన్ని అందించడం అనే వాటికి అధిక ప్రాధాన్యతనివ్వాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉన్న ఆసుపత్రుల్లో పారాసిటమల్ బిళ్లలు తప్ప వేరే మాత్రలు దొరకడం లేదు. వారికి మందులు ఏర్పాటు చేయడమనేది ప్రాధాన్యతగా తీసుకోవాలి.

అధ్యాం, 2014-15 సంవత్సరం వరకూ రాష్ట్రంలో మిగులు బడ్జెట్ ఉండేది. ఒక్కసారే రాష్ట్రంలోటు బడ్జెట్కు వచ్చింది. ఏ కారణం వల్ల వచ్చింది? దాని ఇంపాక్ట్ ఏమిటి? వృద్ధి రేటు గురించి నేనే కాదు, జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఉన్న ఎకానమిస్టలంతా ప్రశ్నస్తున్నారు. ఆ విధంగా ఎందుకు అవకాశమిచ్చారంటే, thanks to the Finance Minister. కేంద్రప్రభుత్వంలో ఉన్న 7 శాతం వృద్ధిరేటు పరోక్ష పన్నులన్నీ పెరగడం వల్ల జరిగింది. ఇక్కడ పెరిగిన వృద్ధిరేటుకు కూడా క్లారిటీ ఉండాలి కదా? ఇక్కడ ఆ క్లారిటీనే లేదు. విపరితంగా వృద్ధిరేటును పెంచి చూపించారు. దేనికోసం ఆవిధంగా చూపించారని నేను తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నస్తున్నాను. వాస్తవంగా ఆర్థిక వృద్ధి లేనపుడు ఎందుకు అలా చూపించారు? Sir, can I presume one thing? The Government wants to show more State Wealth, so that they can borrow more money. ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎమ్. చట్టం క్రింద అప్పి 3 శాతానికి మించకూడదు. దానిని పెంచమని అడిగారు. కేంద్రప్రభుత్వం దానికి ఒప్పుకోలేదు. ఒక్క శాతం పెంచితే కొన్ని వేలకోట్ల రూపాయలు అప్పులు తీసుకురావడానికి అవకాశముంటుంది. ఇక్కడ రెవెన్యూ జనరేషన్ సరిగా లేదని వారు అధిక వృద్ధిరేటును చూపించి రెవెన్యూ జనరేషన్ను తగ్గించారు. అంటే, అప్పులు ఎక్కువగా తెచ్చుకోవడానికి అవకాశముంటుందని ఈ పని చేశారా? ఇది చాలా బూమరాంగ్ అయింది. వృద్ధిరేటు ఎక్కువ చేసి చూపించారు. దానర్థం ఏమిటి?

మ. 12.30

State is affluent. బాగా అభివృద్ధిలో ఉంది ఈ రాష్ట్రమని. మీరుపెట్టే ఖర్జంతా it is nothing but economic profligacy. విచ్చలవిడిగా ఖర్చుపెట్టడం చేస్తున్నారు. Profligacy లేకుండా ఉంది. It is a word, which can be used in the subject of Economics.

శ్రీ కె.ఆచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా,

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: సార్, వాళ్ళేమైనా చెప్పదలచుకుంటే తరవాత చెప్పమనండి. నేనేమీ క్రిటిసైజ్ చేయడంలేదు. నేను మొదట్లోనే పాగుడుతూ మొదలుపెట్టాను. ఆ పాగడ్ను కూడా మీవాళ్ళు తీసుకోలేదు.

SRI R.REDDAPPA REDDY: Being the Leader of the Opposition, you are having every right to criticize the Government.

SRI C. RAMACHANDRAIAH: My tolerance levels have been increased.

MR. CHAIRMAN: Mr. Reddeppa Reddy, straight away you are talking with the Leader of the Opposition by leaving the Chair.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: ఎందుకు సార్ గ్రోట్ రేటు పెంచారు.

శ్రీ కె.ఆచ్చెన్నాయుడు: మీకు అంత బాధ ఎందుకు?

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: మీకు ఎకనామిక్స్ తెలిసి ఉంటే బాధ తెలిసేది. దాని ఫలితమేమంటే రాష్ట్రం చాలా అభివృద్ధిలో ఉంది కనుక వీళ్ళకి ఆర్థికపరమైన సహాయం అవసరం లేదనే అభిప్రాయానికి కేంద్రం వచ్చింది.

శ్రీ కె.ఆచ్చెన్నాయుడు: మీరు సృష్టిస్తున్నారు.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: నేను సృష్టించలేదు. బయట చెప్పున్నారు.

శ్రీ కె.ఆచ్చెన్నాయుడు: అధ్యక్షా, వీరి బాధ ఏంటో నాకు అర్థం కావడంలేదు. గ్రోట్రేటు పెరిగితే దానిని కావాలని సృష్టించుకున్నారని చెప్పి వితండవాదం చేస్తున్నారు. గ్రోట్రేట్ మనం కావాలని సృష్టించుకుంటే కేంద్రప్రభుత్వం అంగీకరించదు. దానికొక నిబంధన, పద్ధతి ఉంది. ఏ ప్రాతిపదికన గ్రోట్రేటు పెరుగుతుందనే వివరాలతో కేంద్ర ప్రభుత్వం కొన్ని మార్గదర్శకాలను రూపొందించింది. దాని ప్రకారమే గ్రోట్రేటు ప్రకటిస్తారు. అభివృద్ధి బాగానే జరిగింది. అంధపదేశ్ ఇన్ని బాధల్లో ఉన్నా ముఖ్యమంత్రిగారి వల్ల ఈరోజు అభివృద్ధి జరిగిందనే విషయాన్ని అందరూ అంగీకరిస్తున్నాము. ఏదో మీకు అవకాశాలు లేవు కాబట్టి, ఆర్థికంగా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి కాబట్టి కూర్చోమంటే కూర్చోడానికి సిద్ధంగా లేము. అన్ని వనరులూ సమకూర్చుకునే సామర్థ్యముంది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి తెచ్చుకోవాల్సినవి తెచ్చుకుంటున్నాము. మీరూ, నేనూ, ప్రజలూ ఉపాంచలేదు. రాష్ట్రం కష్టాల్లో ఉంది. ఆర్థికంగా ఇబ్బందులు, సమస్యలు ఉన్నాయి. ఇరిగేషన్లోకానీ, సంక్షేమంలోకానీ ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి జరుగుతుందా అని అందరమూ ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేశాము. కానీ ముఖ్యమంత్రి గారు చాకచక్కంగా, ఆయనకున్న అనుభవాన్ని క్రోణీకరించి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారితో మాటల్డాడి ఎక్కువగా నిధులు తెచ్చుకుని అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. నీను శాసనసభలో కూడా జగన్ మౌర్య రెడ్డిగారు మీరు కావాలని గ్రోట్ రేటు పెంచుకున్నారన్నారు. కావాలని పెంచుకుంటామంటే అన్ని రాష్ట్రాలూ పెంచుకుంటాయి. ఇది ఎవరి చేతుల్లో ఉన్నది కాదు. చంద్రబాబునాయుడుగారు గ్రోట్రేటును బాగా పెంచుకోవడానికి అవసరమైన సెక్షార్స్‌ను గుర్తించి, వాటిమీద ఎక్కువగా ఫోకస్ పెట్టడం వలన ఈరోజు మనకు గ్రోట్రేటు పెరిగింది. గ్రోట్రేటు పెరిగితే ఏదో తప్పు జరిగినట్లుగా, అన్యాయం

చేసినట్లుగా బాధవడడం పద్ధతికాదు. మీకున్న అనుభవం మేరకు ఇంకా ఈరకంగా చేయండి అంటే బాగుంటుంది.

ఎఫ్.ఆర్.బి.ఎం లిమిట్స్ ఉన్నాయి కాబట్టి మీకు అప్పు దొరకదు కాబట్టి అప్పు గురించే గ్రోర్ రేటు పెంచుతున్నారని వితండవాదంతో మాటల్లాడితే దానికి మా దగ్గర సమాధానంలేదు. మేము పూర్తిస్థాయిలో పద్ధతి ప్రకారం ముందుకెళ్ళడం జరుగుతోంది. అన్ని విషయాలు తెలిసిన పెద్దలు, ఈ శాసన పరిపుత్తులో అనుభవం ఉన్న వ్యక్తి ఈరకంగా మాటల్లాడడం భావ్యంకాదు. ఇంక అభివృద్ధి విషయంలో, కేంద్రప్రభుత్వం నుండి నిధులు తెచ్చుకునే విషయంలోకానీ, ఈ సెక్షన్‌రుమీద మీరు దృష్టి పెట్టండి, ఫోకస్ చేయండి, ఈరకంగా మీకు ఆదాయమార్గాలు వస్తాయనే సలహాలు ఇచ్చి ముందుకు వెళ్ళాలి.

గ్రోరేటు పెరగడంవల్ల అంధ రాష్ట్రం బాగా గ్రోర్ అయ్యందని మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా పెట్టుబడులు, పరిశ్రమలు పెట్టడానికి చాలామంది ముందుకు వస్తుంటే, ఈరకమైన వితండవాదం చేయడం మంచిది కాదు. రాష్ట్రానికి నష్టం జరుగుతుంది. మీరు కూడా గౌరవ సభ్యులు కాబట్టి రాష్ట్రానికి మేలు జరగడానికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంకా పటిష్టంగా పనిచేయడానికి ఏవైనా సలహాలిస్తే బాగుంటుందని చెప్పి చిన్న సలహా మాత్రం శ్రీ సి. రామచంద్రయ్యగారికి ఇస్తున్నాను.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు తప్పులు చెప్పమని నాకు సలహా ఇస్తున్నారు. రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందితే అందరమూ సంతోషపడతాము. కానీ లేనిది మీరు చూపించుకుని బోర్డు పడుతూ, మీకాళ్ళ మీరు కొట్టుకుంటున్నారు. ఈ విధమైన ఖర్చును పెడ్తే కేంద్రప్రభుత్వం ఏమనుకుంటుంది? నిజంగా ఆర్థికంగా మనకు బలం లేదనా? లేక మీరు డెఫిసిట్ బడ్జెట్‌లో ఉన్నారనా? ఈ విధంగా ఖర్చుపెడితే ఏవిధంగా అనుకుంటుంది. నేను ఆర్థికంగా బలహీనంగా ఉండి ఏచ్చలవిడిగా ఖర్చుపెడితే బయటి ప్రపంచం ఏమనుకుంటుంది. నేను ఆర్థికంగా చాలా బలంగా ఉన్నాననే అనుకుంటుంది. ఆ భావన మీరు కలిగిస్తున్నారనే నేను చెప్పున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఎంత నిధులు వచ్చాయి? మీరు ఎన్.డి.ఎలో భాగస్వామి అయినా కేంద్రప్రభుత్వం నుండి న్యాయంగా తెచ్చుకోవాల్సింది ఏం సాధించారో ఒక్కటి చెప్పండి.

శ్రీ సోము వీరాజు: అధ్యక్షా, సార్, అభ్యంతరం వ్యక్తం చేస్తున్నాను. వారు జాగ్రత్తగా చదిని మాటల్లాడాలి. అర్థం చేసుకుని అవగాహనతో మాటల్లాడుమనండి. కేంద్రప్రభుత్వం విషయాలిస్తే ఇక్కడ చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తే సమయం సరిపోదు. కేంద్రం అన్నివిధాలా రాష్ట్రాన్ని ఆదుకుంటోంది. ఈ రాష్ట్రం ఏదో వెనుకబడిపోతోందంటున్నారు. మీరు ఒకసారి విశాఖపట్నం, విజయవాడ తిరగండి. కలిసి ఉన్నప్పుడు విశాఖపట్నం పరిస్థితి ఎలా ఉంది, ఇప్పుడు ఎలా ఉందనేది తెలుస్తుంది. నేను ఇటీవల విశాఖపట్నానికి వెళ్ళి పదిహేను రోజులుండి వచ్చాను. మీరు చెపులు మూసుకుంటున్నారు. నేను కథలు చెప్పలేను కానీ వాస్తవాలు చెప్పున్నాను. విజయవాడ, గుంటూరు నగరాలకు రూ.1000కోట్లు ఇచ్చారు. ఈ వెయ్యి కోట్ల రూపాయలతో సుందరమైన రహదారులు వేస్తుంటే గౌరవ సభ్యులు ఏమీ తెలుసుకోకుండా మాటల్లాడుతున్నారు. విశాఖపట్నం నగరానికి రూ.200 కోట్లు ఇస్తే, ఇవాళ ఆ నగరం ఎంతో సుందరవంతంగా తయారైంది. ఇవాళ రెండు సందర్భాల్లో సదుస్సులు జరిగాయి. ఆరులక్షల కోట్ల రూపాయలను కేంద్ర ప్రభుత్వం మంత్రులు పరిశ్రమల కొరకు ప్రకటించారు. ఈ విషయాలను గమనించండి.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: మీరు రాష్ట్రప్రభుత్వానికి చెప్పండి.

శ్రీ సోము వీరాజు: మీరు మాటల్లాడిన అంశానికి సమాధానం చెప్పాల్సిన బాధ్యత మామీద ఉంది.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: సార్, ప్రతిదానికీ ఇలా కామెంట్లు వస్తే నేను మాట్లాడలేను.

శ్రీ సోము వీరాజు: మీరు ఇంకా ఏం కావాలో అడగండి.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: అధ్యక్ష, 2014-15లో 13వ ఫైనాన్స్ కమీషన్లో రూ.2000 కోట్లు మనకు ఇవ్వలేదు. అవి తెచ్చుకోవడానికి మనం ఏం చేశాము? Under 13th Finance Commission, still we are entitled to get Rs.2,000 Crore. మీరు కావాలంటే నోట్ చేసుకోండి. మిమ్మల్ని క్రిటిసైజ్ చేయాలని కాదు. Accelerated Irrigation Benefit Project, this scheme was introduced by the then Prime Minister of India Mr. Atal Bihari Vajpayee. దానికింద మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఒకపైసా అంధ్ర రాష్ట్రానికి రాలేదు. నేనేమీ క్రిటిసైజ్ చేయాలని కాదు. So that, you can try to get more funds to the State. నీతి ఆయోగు చెందిన రెండు బృందాలు ఏపబిపి ప్రాజెక్టులు మొత్తం ఎనిమిదింటిని సందర్శించారు. కానీ ఒక్క నయాపైసా కూడా విడుదల చేయలేదు. ఆ పథకంలో 60 శాతం కేంద్రప్రభుత్వానిది ఉంది.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు: అధ్యక్ష, పి.ఎం.కె.యస్.వై కింద, ఏపబిపి కింద వచ్చే ప్రాజెక్టులన్నింటికి కూడా ఈ బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయించబోతున్నారు.

మ.12.40

అదేవిధంగా పోలవరం ప్రాజెక్టు కూడా చర్చకు వచ్చిందని చెప్పారు. ఏదైతే ముంపు మండలాలు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ భూభాగంలో కలపాలో అవి ఎన్నికల ముందు చాలా స్పష్టంగా ఆరోజు పార్లమెంట్లో మన్మోహన్సింగ్ గారు కేంద్ర ప్రభుత్వం తరఫున ముంపు మండలాలన్నీ త్వరితగతిన పోలవరం ప్రాజెక్టును ముందుకు తీసుకుపోవడానికి స్పష్టంగా చెప్పి, ఫిబ్రవరి 20 ఆ ప్రాంతాలలో, మార్చి 2న కేంద్ర కేబినెట్ జరిగితే వచ్చే పార్లమెంట్లో వచ్చే కొత్త ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుందని 7 ముంపు మండలాలను మన భూభాగంలో కలపలేదు. అందరికి ఏం చెప్పారంటే రాష్ట్రపతి వద్దకు సంతకానికి వెళ్లింది, ఆయన సంతకం పెట్టలేదని చెప్పారు. మొన్న హోం మంత్రిత్వ శాఖ కాగితాలలో బయటపడింది ఏమంటే చాలా స్పష్టంగా ఆనాటి కేంద్ర ప్రభుత్వం డిక్టెన్ చేస్తే, బి.జె.పి ప్రభుత్వం మేము మిత్రపక్షాలుగా అధికారంలోకి వచ్చాక చాలా స్పష్టంగా దిల్లీ వెళ్లి ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మౌద్దీ గారిని ఒప్పించి వెంకయ్య నాయుడు గారు, నుజనా చౌదరి గారు, అశోక్ గజపతి గారు, పార్లమెంట్ సభ్యులు, రాజ్యసభ సభ్యులు అందరూ కలిసి రాజనాథ్సింగ్ గారిని రాష్ట్రపతి గారి దగ్గరకు తీసుకుని వెళ్లి ఒప్పించి, ఆర్ద్రనెన్న తీసుకుని రాజ్యసభలో బిల్లు చేసిన తరువాత ఆ 7 మండలాలు జూన్ 2, 2014వ సంవత్సరం కంటే ముందే తెలంగాణ భూభాగం మండి మన ఆంధ్ర ప్రాంతానికి కలిపి పోలవరం కల సాకారం అయితే ఏ విధంగా రామచంద్రయ్యగారు గట్టిగా మాట్లాడుతున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

మిషన్ చైర్మన్: కేబినెట్ ఫార్మేషన్ కంటే ముందేనా?

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు: జూన్ 2, 2014 అధికారిక పూర్వకంగా రాష్ట్రాలు విడిపోతున్నాయి. ఒకసారి రాష్ట్రాలు విడిపోయిన తరువాత తెలంగాణ అసెంబ్లీలో తీర్మానం అయిన తర్వాత, మళ్ళీ మన భూభాగంలో కలవాలి. ప్రభుత్వానికి మీరు వారసులై ఉండి, ఇక్కడ ఇంత అన్యాయం మన ప్రాంతానికి జరిగితే మన్మోహన్సింగ్ గారు ప్రధానిగా ఉన్న కేబినెట్లో నీత్తు నిర్ణయం తీసుకోలేదు. నిర్ణయం తీసుకోకుండా ఏం ప్రచారం చేశారంటే రాష్ట్రపతి గారు సంతకం పెట్టలేదని చెప్పారు. ఆయనకు

రెండవసారి కూడా రాజ్యపుభకు ఎక్కుచెష్టన్ ఇచ్చారు. కడవ జిల్లాలో నీళ్లు నిల్వ ఉంచండి అని ఎన్నో సార్లు పోరాటాలు, ఆందోళనలు చేశారు. ఈరోజు పట్టిసేమ కల సాకారం చేసి కడవ జిల్లాకు, పులివెందులకు నీళ్లు ఇచ్చాము. మైన్ డాటం వర్షపాతం తక్కువగా ఉంటే పట్టిసేమ ద్వారా 55బియసిలు కృష్ణ దెల్హుకు తీసుకుని వచ్చి కడవ, కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలకు కష్టకాలంలో చంద్రబాబు నాయుడి గారి దూరదృష్టి వలన నీళ్లు వచ్చాయి. మనసుంటే గతంలో మాత్రాకలిసి పనిచేశారు కాబట్టి చంద్రబాబు నాయుడు గారు మంచి పనిచేశారు, పట్టిసేమ నీళ్లు మీకు ఇచ్చి శ్రీశైలం దగ్గరి నుండి 6 నెలలు నీళ్లు నిలబెట్టాము. ఈ రోజు ఎక్కువ ఉత్సత్తు కర్నూలు జిల్లాలో వచ్చింది. కష్టకాలంలో కర్నూలు, అనంతపురంకు 35 బియసిలు నీళ్లు ఇస్తే ఆ ప్రాంతం నుండి వచ్చి ఎన్నో సంవత్సరాలు పోరాటం చేస్తే ప్రభుత్వం గురించి ఒక్క మంచి మాట కూడా మాట్లాడడం లేదు. గ్రోతీర్టెచ్ కార్బ్రూక్రమాలను నిర్వహించి రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకుని వెళుతుంటే రాళ్లు వేసే కార్బ్రూక్రమం చేస్తున్నారు. రాళ్లు వేస్తూ దుర్మార్గం చేస్తున్నారు. దయచేసి మంచి మనసుతో మంచి ఆలోచనలు చెప్పండి సహ్యదయంతో తీసుకుంటాము.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: దుర్మార్గం అనే పదాలు వాడకండి, మేము ఏది ఉన్నా మొహనే మాట్లాడేస్తాము, వెనకాలనుండి backstabbing చేసే వాళ్లం కాదు. కడవకు వెళ్లి చూడండి, మీరు ఇచ్చిన నీళ్లకు వరద వచ్చి ప్రజలు కొట్టుకుపోతున్నారు. ఎందుకండి మాట్లాడతారూ, మీరు డిస్ట్రిక్టులో...

డా. బచల పుల్లయ్య: రామచంద్రయ్య గారూ, మీరు చూడండి సార్, ఆ ప్రాజెక్టు వలన కమలాపురం ఆ ప్రాంతాలలో బిహ్రోండంగా నీళ్లు నిల్వ ఉన్నాయి.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : పులివెందులలో కూడా బిహ్రోండంగా చేశారు. అక్కడ తప్ప ఇంకెక్కడున్నాయండి నీళ్లు. అక్కడికి వెళ్లి ఓట్లు సంపాదించండి. తెలుస్తుంది.

డా. బచల పుల్లయ్య: కడవ జిల్లాలో ఈ మాత్రం నీళ్లు ఎప్పుడైనా నిల్వ ఉన్నాయా, లేవా? చెప్పండి.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అది ఇప్పటి ప్రాజెక్టు కాదు, ఎప్పటిదో. మీరు ఏం మాట్లాడుతున్నారు?

డా. బచల పుల్లయ్య: కడవ జిల్లాలో ఈ మాత్రం నీళ్లు ఎప్పుడైనా నిల్వ ఉన్నాయా ?

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అనంతపురం జిల్లాకు కె.సి కెనాల్ నీళ్లు ఎలా వచ్చాయి సార్? యస్.టి.రామారావు గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు అనంతపురం జిల్లాకు కె.సి కెనాల్ వాటర్ మేము త్యాగం చేసి ఇచ్చాము. శ్రీశైలం బ్యాక్ వాటర్ నుండి మేము తీసుకుంటాము, కె.సి కెనాల్ వాటర్ అనంతపురంకు ఇవ్వమని చెప్పాము. అవ్సీ అడ్జెస్ట్మెంట్ కోసం చేసేవి. వాటిని అభీవ్మెంట్స్గా చూపించుకుంటే ఎలా?

శ్రీమతి పమిడి శమంతకమణి : సతీష్ కుమార్ రెడ్డి గారు కడవ జిల్లాకు నీళ్లు వచ్చేవరకు గడ్డం తీయనని ప్రమాణం చేసి కడవ జిల్లాకు నీళ్లు వచ్చాక గడ్డం తీయించుకున్నారు. ఆయన ఈ హాస్టల్ ఉండి ఉంటే బాగుండేది.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: ఆయన గడ్డం పెంచితే ఇంట్లోమంచే తరిమేటట్లున్నారు. అందుకే ఆయన గడ్డం తీసేశారు. ఎందుకుమ్మా ఇవ్సీ మాట్లాడుతారూ? సార్ మీరు వాళ్లందర్నీ అలో చేసి, వాళ్లందరూ మాట్లాడిన తరువాత మళ్లీ నన్ను మాట్లాడమంటే ఎలా? కనీసం ఐదు నిమిషాలు కూడా మాట్లాడలేదు. ప్రతీ ఒక్కరూ మాట్లాడుతున్నారు. మీరు అవకాశం ఇస్తున్నారు.

మిస్టర్ చైర్మన్: నేను అవకాశం ఇవ్వడం కాదు, శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య గారూ, కన్కల్లాడ్ చేయండి.

SRI C. RAMACHANDRAIAH: Sir continuously I can't question the authority of the Chair.

మిస్టర్ చైర్మన్: ఇంకా సమయం ఉందిలే, కన్కల్లాడ్ చేయండి.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: సార్, గుండ్లకమ్మ, తాడిపూడి, తోటపల్లి, తారకరామతీర్థ, ముసురుమిల్లి, పుష్పర, యర్కాలువ, మద్దిగడ్డ మొత్తం 8 ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. వీటిని ఎందుకు కేంద్రప్రభుత్వం కన్నిడర్ చేయలేదు? మాకు వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం because you have increased the estimates. మీరు అంచనా వ్యయం పెంచినందువల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించలేదని, ఫలితంగా రాలేదని నా దగ్గర ఉన్న సమాచారం.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, పైనాష్టియల్ ఎస్టిమేట్స్ వేసుకోకుండా ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేస్తామని చెప్పి గాలికి వదిలేస్తే అవన్నీ పూర్తి చేస్తున్నాము. దయచేసి అవన్నీ ఇరిగేషన్ బడ్జెట్లో చెబుతాను.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: అధ్యక్షా, పాలిటికల్ compulsions లో కొన్ని చోట్ల commence చేస్తారు. శ్రీ యస్.ఎస్.రామారావు గారు చేశారు, డా. వై. యస్. రాజశేఖర రెడ్డిగారు చేశారు. అందరూ చేస్తారు. కొన్ని ప్రాంతాలను సంతృప్తి పర్చడం కోసం ప్రాజెక్టులను ఇవ్వాల్సి వస్తుంది. ఇది కంటిన్యగా జరిగే ప్రాసెన్. చెరకు గడువు నరికినట్లు మాట్లాడతారు ఏమిటి? గత ప్రభుత్వాలు మొదలు పెట్టినవి మీరు తప్పకుండా పూర్తి చేయాలి. అలా చేయకపోతే కేంద్రప్రభుత్వంలో వేలకోట్ల రూపాయలు సర్వనాశనం అయిపోతాయి. రాష్ట్రప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఆశించిన మేర ప్రయోజనం చేకారలేదని ఒక రిపరెస్ట్ చేశాను. They have got the support of the BJP. ప్రత్యేక హోదా గురించి నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పాల్సిన పనిలేదు. That is the panacea of all the economic evils of the State. రెండు ఇన్వెస్ట్మెంట్ మీట్స్ పెట్టారు. మంచి ఉద్దేశంతో పెట్టారు. పెట్టుబడులు తీసుకువచ్చి పరిశ్రమలు పెడితే ఉద్యోగ అవకాశాలు పెరుగుతాయి, ప్రభుత్వానికి ఆదాయం పెరుగుతుంది. నేను కాదనడం లేదు. కానీ ఎందుకు దానిలో కనీసం 10 శాతం కూడా మెటీరియల్స్ కాలేదు? Because, we are unable to provide incentives to the entrepreneurs. మీరు ఏదైనా ఉంటే తరువాత చెప్పండి. నా అభిప్రాయం నేను చెబుతున్నాను. ఇలా ప్రతీదానికి అడ్డుపడటం బాగోలేదు. ఏదో ఒకసారి అంటే ఘరవాలేదు కానీ, ప్రతీసారి కలగజేసుకోవడం, మీరు నోట్ చేసుకోండి, తరువాత చెప్పండి.

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి: ప్రజలలోకి వెళ్లే సమాచారం కరెక్ట్గా వెళ్లాలి. నెగిటివ్ సిగ్నల్స్ వెళ్లకూడదు.

SRI C. RAMACHANDRAIAH: People's satisfaction is the signal. The taste of the pudding is in eating it.

డా. పల్లె రఘునాథరెడ్డి: అగుజరాత్కు 38 శాతం వస్తే మన రాష్ట్రానికి 48 శాతం సక్షేప్ వచ్చింది. అభినందించాల్సింది పోయి, విమర్శన్తుంటే ఏంచేయాలి?

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: ఎన్నుని అభినందించాలి? మీరు మాట్లాడే ప్రతీదానికి అభినందిస్తూ కూర్చోవాలా? ఒకరినోకరు పాగుడుకుంటాము అంటే నేను ఏమీ అనను కాని, this is the valid objection made by the National entrepreneur bodies. నేను వ్యక్తిగతంగా చెప్పడం లేదు. ప్రతీదానికి అడ్డుపడితే ఎలా సార్?

మిస్టర్ చైర్మన్: కన్కల్లాడ్ చేయండి.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: ఇంక కన్కుడ్ ఏం చేస్తాను, మీరే కన్కుడ్ చేసేలా ఉన్నారు నన్ను. మొదలుపెట్టనివ్వరు, మొదలు పెడితే కన్కుడ్ చేయమంటారు. నేను సిన్నియర్గా చెబుతున్నాను, I had the privilege of interacting with many entrepreneurs. మన ప్రక్క రాష్ట్రాలైన తమిజనాడు, గుజరాత్, మహారాష్ట్రలో ప్రోత్సాహకాలు ఇస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో పెట్టుబడులు ఎందుకు పెడతారు?

డా. పట్లె రఘునాథరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈరోజు రామచంద్రయ్య గారు అన్ని అవాస్తవాలే మాట్లాడుతున్నారు. ఇండప్లియల్ పాల్సీ, ఐఎపీ పాల్సీలలో మన దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్లో రాయితీలు, ఇన్సెంటివ్స్ ఇస్తున్నాము.

మ.12.50

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: అయ్యా, పరిపాలన ఏవిధంగా ఉందనేది ప్రజల తృప్తి పైన ఆధారపడి ఉంది. మాకు ఈ రేటు ఉంది, అ రేటు ఉందని చెప్పుకుంటే కాదు. ఈ విషయం నేను చందుబాబునాయుడు గారికి అక్కడ ఉన్నప్పుడు చెప్పాను, ఇక్కడ కూడా చెబుతున్నాను. ఎక్కువ ఆశలు చూపించి, తక్కువ చేయడం ద్వారానే 2004వ సంవత్సరంలో ఓడిపోయారని కూడా నేను చెప్పాను. మీరు చేయలేదనడం లేదు, చేశారు కానీ ప్రజలు సంతృప్తి చెందేంత స్థాయిలో చేయలేకపోయారని నేను చందుబాబునాయుడు గారికి చెప్పాను. అవన్నీ వేరే విషయాలు. మీరు ప్రతిదీ ఇక్కడ చర్చిస్తే, నాకు కూడా చాలా వస్తాయి. అది కర్కెకాదు. నేను అంత అన్ ఎఫికల్గా వెళ్లేవాళ్లి కాను.

పదమూడు ప్రాజెక్టులకు గాను రూ.37,700 కోట్లు కేంద్రప్రభుత్వాన్ని విదేశి రుణం క్రింద ఇవ్వమని మీరు కోరారు. దానిలో అమరావతి రాజధాని, కరవు నివారణ, హార్ట్ సెక్టర్ ఇవన్నీ కూడా ఉన్నాయి. కానీ, ఎంత వచ్చిందనేది మంత్రిగారు నాకు రిప్పెలో ఇవ్వాలి. వాస్తవాలు ఈ విధంగా ఉంటే, మనం వాటికి భిన్నంగా మాట్లాడుకుని తృప్తి పడుతుంటే ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అందువల్ల వీలైనంత వరకు మనం మాగ్గిమమ్ ఫండ్ తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేద్దాం. రాష్ట్రప్రయోజనాల గురించి ఆలోచిద్దాం. మమ్మల్ని కలుపుకపోవడం వల్ల మీ క్రెడిట్ ఏమీ పోదు, మీ క్రెడిట్ మీకే వస్తుంది. మేము మీతోవస్తే మీ క్రెడిట్ దెబ్యులింటుందని జంకకండి. రాష్ట్రప్రభుత్వానికి మేలు జరగడం ముఖ్యం. ఈ రోజు రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక హోదా విషయానికి వస్తే, విభజన చట్టంలో లేనిది ఏదైనా ఆ ప్యాకేజ్లో ఉందా? లేదు. అవన్నీ దానిలో ఉన్నవే. Re-organisation Act was enacted by the Parliament. దీనికి చట్టబద్ధత ఏంటి? ఇది మాయ కాకపోతే ఏంటి? చట్టం ఆలోచి చేసింది. విభజన చట్టంలో ఉన్నవే మీరు మళ్లా పెట్టి, స్పెషల్ ప్యాకేజ్ అంటే ఎలా?

శ్రీ సోము వీరాజు : అధ్యక్షా, చట్టంలో లేనివి ఈ రాష్ట్రానికి అనేకమైనవి వస్తున్నాయి. పెద్దలు శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య గారు అవి తెలుసుకోవాలి. 24x7 కరంటు లేదు. ఈ రోజు మన రాష్ట్రానికి మిగులు కరంటు ఉంది. డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు, శ్రీ కిరణ్ కుమార్ గారు ఉన్నప్పటి నుంచి లక్ష్కోట్లు రూపాయలు ఉండి, విజయవాడ నుండి హైదరాబాదుకి రోడ్సు వేయడానికి, కేంద్రంలో మీ మంత్రులు ఉండి కూడా వేయలేకపోయారు. ఆ రోడ్సు ఇవాళ ఎక్కుపొన్ హైవే. అనేక హైవేలకు లక్ష్కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తున్నారు. ఇదంతా రీఅగ్గనైజేపన్ బిల్లులో ఉందా? చట్టంలో లేని అనేక అంశాలు ప్రస్తావించడానికి నేను సిద్ధంగా ఉన్నాను. మీరు అవాస్తవాలు మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: అధ్యక్షా, కేంద్రప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి ఏమేమి ఇచ్చిందనే దాని గురించి మీరు ఒకసారి నిర్మాణాత్మకమైన చర్చ పెడితే వాస్తవాలు బయటకు వస్తాయి.

శ్రీ రాము సూర్యరావు: గవర్నరు గారి ప్రసంగం మీద మాటల్లాడండి.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: గవర్నరు గారి ప్రసంగం మీదేనండి మాటల్లాడేది. We can talk anything under the sky. అధ్యక్షా, నేను ఎందుకు అడుగుతున్నానంటే, చట్టం చేసిన తరువాత చట్టబద్ధత అడగటమేంటనేది నాకు అర్థం కాలేదు. నేను బిజినెస్ అడ్వైజరీ కమిటీలో కూడా ముఖ్యమంత్రి గారిని అడిగాను. నాకు సంతృప్తికరమైన సమాధానం రాలేదు. చట్టం ఆర్టరెడీ చేసుంటారు. చట్టంలో లేని స్విములు కొన్ని ఇచ్చుంటారు. 24x7 కరెంటు. వాళ్ల పెద్ద అచీవ్మెంటని ఫోర్స్ చేస్తున్నారు. తరువాత పోలవరం. Polavaram has been declared as a National Project. It was incorporated in the bifurcation Bill. చట్టంలో చేశారది. ఇప్పుడేదో అది కొత్తగా ఇచ్చినట్లు చెబుతారేంటి?

శ్రీ దేవినేని ఉమామహాశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఏడు ముంపు మండలాలను కలపలేని వాళ్ల పోలవరం గురించి ఏమి మాటల్లాడతారు? మీకు సైతిక అర్థం లేదు. దానిని జాతీయ ప్రాజెక్టు అని చెబుతున్నారు. ఈ రోజుకి దేశవ్యాప్తంగా మొత్తం 16 జాతీయ ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. కేంద్రప్రభుత్వం నీతిఆయోగ్ ద్వారా రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద నమ్మకంతో రూ.1981 కోట్లను నలుగురు మంత్రులు వచ్చి చెక్కు ఇచ్చి, సుమారు మూడు వేల కోట్ల రూపాయలు మేము భర్యు పెడుతుంటే, మీరు ఏడు ముంపు మండలాలను కలుపుకుండా నాటకాలాడి, రాజ్యసభ సభ్యులు కె.వి.పి రామచంద్రరావుని తీసుకుని, రాష్ట్రాన్ని తాకట్టు పెట్టి, పోలవరాన్ని గాలికొదిలేసి, ఇప్పుడొచ్చి పోలవరం గురించి మాటల్లాడతారా? పోలవరం గురించి మాటల్లాడే అర్థం వారికి లేదు సార్. వీళ్ల జాతీయ ప్రాజెక్టుల గురించి చట్టంలో ఇన్ని వేల కోట్ల అవుతుందని గానీ, ఇప్పుడవ్వదని గానీ, ఇన్ని సంవత్సరాలలో చేయాలని గానీ ఏది చేయకుండా, కనీసం రాష్ట్ర రాజధాని గురించి గానీ, దానికి ఎన్నివేల ఎకరాలు ఇస్తామని గానీ చెప్పలేదు. శివరామకృష్ణ కమిటీ వేసి చేటలో బియ్యం పోసి, మమ్మల్ని కాట్లాడుకోమన్నారు. ఈరోజు అతితక్కువ కాలంలో, ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చి చెట్టుకింద బస్సు పెట్టుకుని, చిన్న కార్యాలయంలో సంవత్సర కాలం ఉండి, ముప్పై నాలుగువేల ఎకరాల భూమి ఇస్తే, ఇక్కడ రాజధాని కట్టి, ఈ సభల్లో మైక్లు పెడితే, ఇక్కడకొచ్చి వీళ్ల మమ్మల్ని తిడుతున్నారు అధ్యక్షా. చేసిన మంచిని అభినందించి, ఇంకా బాగా చేయండి అని చెప్పడంలేదు. మీకు ఛార్టర్ అకోంటంగా అనుభవం ఉంది. రాజ్యసభ సభ్యుడిగా చేశారు. మీ ప్రభుత్వం లక్షల కోట్ల రూపాయలు అప్పులు చేసి కేంద్రాన్ని, రాష్ట్రాన్ని ముంచేసి పోతే, ఈరోజు పద్ధతి ప్రకారం కేంద్రంలో శ్రీ నరేంద్రమౌది గారు, ఇక్కడ శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు కష్టపడి పనిచేస్తుంటే, మొన్న జరిగిన ఉత్తరప్రదేశ్ ఎన్నికల తరువాత కూడా మీరింకా మాటల్లాడుతున్నారు. దయచేసి పోలవరం గురించి మాటల్లాడవద్దు.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: ఉత్తరీప్రదేశ్ ఎన్నికలు మీకు లెపన్. అక్కడ యాంటీ ఇన్కంబెన్సీ స్టేషన్ చేసింది. దానికి నూరింతలు ఉంది ఇక్కడ. జాగ్రత్త... చెబుతున్నాను. మీరు రాజధాని గురించి చెబుతున్నారు. This capital is a Waterloo. If you don't know the meaning, you can refer the dictionary. It is a Waterloo. అలాంటిది ఎందుకంత గర్వంగా చెబుతారు? ప్రతిఒక్క దానిలో అవినీతి చేశారు. నేను ఇంకా దానికి పోలేదు. ఆభరికి ఆడియోలో, వీడియోలో అన్నింటిలో దోరికారు. నేను దాని జోలికి వెళ్లడం లేదు. ఇదంతా మీరు మమ్మల్ని ప్రోవోకేట్ చేసి చెప్పించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

డా.వై.వి.బి.రాజేంద్రప్రసాద్ (స్థానిక సంస్థలు - కృష్ణా): అధ్యక్షా, రాజధానికి భూములు, కొనుగోలు, అమ్మకాలు లేనప్పుడు, భూ సమీకరణలు జరిగినప్పుడు అవినీతి ఏముంటుంది? ఏం మాటల్లాడుతున్నారు.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: సార్, నేను చెబుతున్నాను. ఇ-గవర్నెన్స్ ఎలా ఉందండీ? ఒక్క ఎంక్షెర్ రిపోర్టు వచ్చిందా?

డా. హల్లె రఘువాధరెడ్డి: ఇ-గవర్నెన్స్‌లో అనలు పెర్ఫూర్మెన్స్ చేసేదే ఆంధ్రప్రదేశ్ . దానిగురించి మాట్లాడతారెందుకు? ఇ-గవర్నెన్స్ అయినా, డిజిటలైజేషన్ అయినా పర్ఫూమెన్స్ ఆంధ్రప్రదేశ్‌దే.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: నాకు రాజీంద్రప్రసాద్ గారు చెప్పాలి, పొలాలు కాల్చేశారక్కడ? ఎంక్షెరీకి ఆచేశించారు. ఆ రిపోర్టు ఏమైంది? 29 మంది పుష్పరాలలో చనిపోయారు, ఎంక్షెరీ చేశారు, ఆ రిపోర్టు ఏమైంది? కొంత నీతిబద్ధంగా, అరాచకం చేయకుండా, పోలీసు రాజ్యం ద్వారా పరిపాలన చేస్తే ప్రజలు హర్షించరని చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. నేను వివరాలతో సహా ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. ఏవిధంగా ఫిగర్స్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రాక్చరల్ కేట్లే విధంగా ఉంది. (MPEDA) మెలైన్ ప్రోడక్షన్ ఎక్స్పోర్టింగ్ డెవలప్మెంట్ ఏజెన్సీ అల్ ఇండియా బాడీ. It is an authority. ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి 2014-15 సంవత్సరంలో వాళ్ల మొత్తం ఎక్స్పోర్ట్ 1,46,300 టన్నులు ఉంటే, 2015-16 సంవత్సరంలో 1,67,135 మెట్రిక్ టన్నులు. ఇది 40% గ్రోత్ రేటు అని ఎలా అంటారు? ఆ ఫిగర్స్ ఉన్నాయి, పబ్లిక్ చేశారు. మీరు కావాలంటే నెట్లో చూడండి. అగ్రికల్చర్ మైనస్ గ్రోత్ రేటు సార్. దానికి అల్లెడ్ సర్వీసెన్ అని.....

మిస్టర్ చైర్మన్: కంప్యూట్ చేయండి.

SRI. C. RAMACHANDRAIAH: No Sir, I need some more time because, you have allowed them to continue.

మిస్టర్ చైర్మన్: మీరు 45 నిముషాల నుంచి మాట్లాడుతున్నారు. మీరు మాట్లాడుతున్నారు, వాళ్ల మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య: మీరు అందరినీ ఎందుకు అలో చేస్తున్నారు సార్? అక్కడ కూర్చోని బెల్ కొడుతూనే ఉంటారా? You should control it, and you should try to protect my right sir.

మ. 01.00

సార్, నేను ఎందుకు గ్రోత్ రేట్ గురించి చెపుతున్నానంటే, ఈ గ్రోత్ రేట్ ఎక్కువ సాధిస్తే మంచిదే. సంతోషం. మనం కూడా ఎక్కడున్నామో గర్వంగా చెప్పుకుంటాము. ఇండప్ష్టి కాలేదు, వ్యవసాయం నెగెటివ్ గ్రోత్ రేట్. సర్వీసెలో పెద్ద substantial increase లేదు. Because, people can't affect by the services. అటువంటప్పుడు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రోత్ రేట్ ఎట్లా పెరుగుతుంది సార్? దానిక్రింద కొంత ఉండాలి కదా?

శ్రీ ప్రతిపాటి పుల్లారావు : అధ్యక్షా....

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : దయచేసి మీరు తర్వాత మాట్లాడండి. నేను ఇక్కడ ఫిగర్స్ నోట్ చేసుకున్నాను. I am authenticating it. కావాలంటే మీకు డాక్యుమెంట్లు కూడా పంపిస్తాను.

శ్రీ ప్రతిపాటి పుల్లారావు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులకు ఎటువంటి సమాచారం కావాలన్న ఇవ్వడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. మా గ్రోత్ రేట్లో కేంద్రప్రభుత్వం గత సంవత్సరం కూడా అప్రావల్ ఇచ్చారు. లేనిది ఉన్నట్లు, ఉన్నది లేనట్లుగా చూపించడానికి ఇది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కాదు. వాస్తవాలనే చెపుతున్నాము. వాస్తవాలనే మేము పుస్తక ప్రచురణలో కూడా ఇస్తున్నాము. ఫివరీన్కు సంబంధించి మీకు ఏవిధమైన వివరాలు కావాలన్న ఇవ్వడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అవసరం లేదు. కావాలంటే మీకే ఇస్తాను. మీరు మాకేనీటి ఇచ్చేది, కావాలంటే నేనే మీకు ఇస్తాను.

శ్రీ ప్రత్యుషాటి పుల్లారావు : పంపండి. మీ దగ్గర ఏం ఉందో మాకు పంపండి, మా దగ్గర ఏం ఉందో మీకు పంపిస్తాము. రామచంద్రయ్యగారూ మీరు మాటల్లాడేది ఎలా ఉందంటే, దాదాపు 34,000 ఎకరాలు ఒక రూపాయి ట్రాన్స్‌క్రెడిట్ లేకుండా జరిగితే, దానిని కూడా మీరు కుంభకోణమేనని అంటారు. 34,000 ఎకరాలు ఒక రూపాయి లేకుండా ఈ ప్రభుత్వం సమీకరించింది. దాని గురించి కూడా కామెంట్ చేస్తారు. అలాగే ఫిపరీస్కు సంబంధించి కూడా ఇలాగే ఉంటుంది. గ్రోట్ రేట్ రావడానికి కూడా ఓర్పుకోలేనటువంటి పెద్దలు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : రామచంద్రయ్య గారూ, ప్లీజ్ కన్కన్‌డ్.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, నేను ఎందుకు చెపుతున్నానంటే, మీరు చేసే కార్యక్రమాలు ఈ రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను దెబ్బతీసేవిగా ఉన్నాయని నేను చెపుతున్నాను. వాటిని మంచిగా చేయండి. గ్రోట్ రేట్ ను 20 శాతానికి పెంచండి. మిగతా రాష్ట్రాలలో అంత రెవెన్యూ ఉంటే, వారి గ్రోట్ రేట్ ఎలా ఉందో చూడండి. మహోరాష్ట్ర, తమిళనాడు, గుజరాత్ రాష్ట్రాలలో వాళ్ళ గ్రోట్ రేట్లు ఆ విధంగా ఉంటే, ప్రపోర్స్‌నేట్‌గా మన గ్రోట్ రేట్ కూడా ఉండాలి కదా! మీరు గ్రోట్ రేట్ ఎక్కువ చూపించారు. దానికి తగ్గట్లుగా ఇక్కడ రెవెన్యూ ఉండాలి కదా? ఇక్కడ రెవెన్యూ లేదండి. నేను చెపుతుంటే మీరు అర్థం చేసుకోవడం లేదు. మేమేదో మిమ్మల్ని తప్పులు పట్టే వాళ్ళలాగా ఉన్నామంటే, అది మీరు మునిగిపోతామంటే నేను ఏమీ చెపుతేను. అది కరెక్టు కాదు. అది ఎక్కడైనా కరెక్టు కాదు. గ్రోట్ రేట్ని తక్కువ చేసి మాటల్లడుతున్నానని మీరు అనుకుంటున్నారేమో అది చాలా తక్కువగా ఉంది. National statistical commission ఆమోదించలేదు. మీరు అర్థం చేసుకుని, దానిని రెక్కిపై చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయండి కానీ, ఏదో ఒక సలహా ఇస్తే, మా మీద పడి మమ్మల్ని కరవడమో, అరవడమో చేస్తే మేము భయపడి గమ్మునుంటాము. కానీ, నష్టపోయేది మీరే. దయచేసి దానిని ఫాలో కాకండి. నేను ఎందుకు ఫిపరీస్కును కోట్ చేస్తున్నానంటే, ఆ అంకెలు అధింటికేచెడ్గా ఉన్నాయి. నేను మీకు ఒకటి చూపిస్తున్నాను. ఏ సెక్యూర్టీలో అయినా మీకు అన్ని చూపించాలంటే నేను చాలా చూపిస్తాను.

మార్చి1, 2017 నాటికి దాదాపు 19.56 లక్షల హెక్టార్లు ఉన్నాయి. Comparatively 24.63 lakhs hectares when normal ploughs are there. అంటే, 79 శాతం ఇప్పుడు లేవు. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వ్యవసాయం ఏ విధంగా బావుందో మీరు చెప్పండి. దీనికి మీరు కారణం కాదా? Even today, the agriculture in the Country is mainly depending on the monsoon. రైతు పైకి చూడవలసిందే, గవర్న్‌మెంటు ప్రక్కకి చూడడు. వర్షం వస్తోందా రాదా అని పైకి చూస్తాడు. మీరు ఇదంతా ఏ విధంగా చేస్తారు? ఏ విధంగా గ్రోట్ రేట్ పెరుగుతుంది? అది చెపితే మీరు ఇబ్బందిగా ఫీల్ అయితే కాదనలేను.

సార్, ఒక చిన్న ఇస్క్యూ సాధించి అదంతా చూసి దాంతోనే ప్రపంచం అంతా హ్యోపీగా ఉందనడం కరెక్టు కాదు. మరొక అంశం ఏమిటంటే ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ కూడా కంటిన్యూగా ఉంటుంది. ప్రజలు ఈరోజు మిమ్మల్ని ఎన్నుకోవచ్చు, రేపు మమ్మల్ని ఎన్నుకోవచ్చు. కానీ, ప్రజలకు ఉపయోగపడేటటువంటి ఆన్మలు.... ఫరవాలేదు తలకాయ వంచుకోవలసిన అవసరం లేదు, పెద్దపెద్దవి అయిపోయాయి. కాబట్టి ఏం భయవడమాకండి. ఈ పాద్మ ఏదో ఒక సోగ్ర్ చేశామని ఆనందంలో ఎగిరిపడితే, రేపు మౌకాలు పగిలిపోయేటట్లు క్రింద పడిపోతాము. ఇవన్నీ ఉన్నాయి. ఇనీ రాజకీయాలలో చూశాము. అయ్యా! 1989లోనే చూశాము. అప్పుడు గొప్పగొప్ప ప్రభుత్వాలు ఉండేవి. బ్రహ్మండమైన పరిపాలనను చూశాము.

మీరు అప్పటికి రాజకీయాలలోకి రాలేదు. పెద్దాళ్ళే ఓడిపోయినారు. ప్రజల మనస్సులు ఎలా ఉంటాయో, ప్రజలు ఎలా గెలిపిస్తారనేది మనం చెప్పలేము. కాబట్టి, దానిని ప్రామాణికంగా చేసుకుని మీరు ఏమీ చేయమాకండి. ఈ లెక్కలు ఎలా వచ్చాయనేది నేను కాలిక్కులేట్ చేశాను.

మిషన్ చైర్మన్ : శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వరు గారు. . .

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వరు : సార్, కన్కన్‌దు చేసిన తరువాత మాట్లాడతాను.

మిస్టర్ షైర్ల్స్ : ఇది ఒక్కటే కాదు కదా, ఇంకా చాలా ఉన్నాయి. స్పీకర్ కూడా చాలా మంది ఉన్నారు.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : సార్, గత సంవత్సరంలో ఎంపికి 5 శాతం పెంచారు. అలాగే, గత మూడు సంవత్సరాలలో పరిశ్రమలకు 5 శాతం పెంచారు సార్. అంటే, సంవత్సరానికి మూడు శాతం చొప్పున పెంచారు. ద్రవ్యోల్ఖణం 5 శాతం ఉంది. ద్రవ్యోల్ఖణం వలన ధరల పెరుగుదల 5 శాతం ఉంటే, రేటు కూడా 3 శాతం చొప్పున పెంచి ఇస్తే, ఏ విధంగా వ్యవసాయం పెరిగినట్లు సార్? ఏ విధంగా ఈ వ్యవసాయాభివృద్ధిని ఈ 5 సంవత్సరాలలో డబుల్ చేస్తారు. స్వామినాథన్ కమీషన్ రిపోర్టు పై అప్పుడు శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు గారు డిమాండ్ చేశారు. అసెంబీలో నిధిపోయారు. ఇవన్నీ నిజం చేస్తున్నాను అంతే. తప్పుపట్టడం లేదు. అప్పుడు ప్రజల కోసం పైట్ చేశారు. గవర్నరు గారి దగ్గర ధర్మాలు అయినాయి. థిల్టీలో కూడా చేశారు. స్వామినాథన్ కమీషన్ రిపోర్టులను ఇంపిమెంట్ చేయున్నారు. ఇప్పుడు మీరు అధికారంలో ఉన్నారు. ఎన్డెం మీ భాగస్వాములు. వీటన్నింటిని ఇంపిమెంట్ చేయండి. రైతుల ఆదాయాన్ని, ఏ విధంగా రెట్టింపు చేస్తారు? రైతుల ఆదాయాన్ని ఎంపికి పెంచకుండా ఉంటే, ఏ విధంగా వారు ఎన్ని రోజులకు ఇన్క్రిష్ట్ అవుతారు. Even today, the Indian farmer is in buyers market. వారు అనుకున్న ధరలకు అమ్మే జక్కి వారికి లేదు. ఆ వాతావరణం కూడా లేదు. కాబట్టి, ఈ వాతావరణంలో అతడి ఆదాయం రెట్టింపు వస్తుందని చెప్పడము, మీరు చెప్పినవి చేయకుండా పోవడము. మీకు కొద్దిగా సిన్నియారిటీ ఉంటే అది చేయండి. మీరు ఆ బోనస్‌లు ఇప్పుండి.

మిస్టర్ చెర్కున్ : రెట్ సార్. శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు గారు....

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : లేదు సార్, I require some more time.

MR. CHAIRMAN : No, Sir, ఇప్పటికే చాలా సమయం అయిపోయింది. ఇంకా బిప్పిని సమావేశం ఉంది.

శ్రీ ప్రతిపాటి పుల్లారావు : అధ్యక్షం, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సి. రామచంద్రయ్యగారు చెప్పినవి కూడా తీసుకురావాలి.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : బ్రిడర్ మా ట్రైం అంతా మీరు తీసేనుకున్నారు. ఆయనేమో మా అకొంటలో వేస్తున్నారు. దయచేసి మీరు కూర్చోండి. కావాలంటే మీరు వ్రాసుకుని, తరువాత మాటల్డాడండి. ఎందుకంటే, మీరు మాటల్డాడేది అంతా కూడా ఆయన మా అకొంటలో వేసేసి, మా ట్రైం అంతా తీసేనుకుంటున్నారు.

శ్రీ ప్రతిపాటి పుల్లారావు: అధ్యక్షా, దాదాపు రూ.20లు కేచీ పాగాకు ఇచ్చినటువంటి ఘనత శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడిగారి ప్రభుత్వానిదేనని చెపుతున్నాను. ఇప్పటికి స్వాతంత్యం వచ్చి 60-70 సంవత్సరాలయింది. కేంద్రము, రాష్ట్రము కలిసి రూ.20లు టోబాకోకు ఇచ్చాము. ఆ బోన్సులు మీకు కనపడడం లేదా? మీరు చెప్పండి. నేను గౌరవ సభ్యులను అడుగుతున్నాను. మేము రూ.20లు

ఇచ్చాము. కేంద్రం రూ.15లు ఇచ్చింది. రౌష్టం రూ.5లు భరించింది. స్వతంత్రం వచ్చినాక రూ.20లు బోనస్ మొదటిసారి ఇచ్చాము. ఉల్లిపాయలకు కూడా క్షీంటాలుకు రూ.200లు బోనస్గా ఇచ్చాము అధ్యక్షా. ఇక ప్రభుత్వం ఇవ్వనిది ఎక్కడ అధ్యక్షా? 48 గంటల లోపే ధాన్యానికి కూడా పీమెంట్ ఇస్తున్నాము. ఇది శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడిగారి ఘనత.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : మినిస్టర్‌గారు ఏం రిప్పై ఇస్టరో, వారికి ఇవ్వండి ఈ సమాధానాలు. తరువాత ఆయన చెప్పారు. సర్, ఇక పట్టిసీమ గురించి. ఇక్కడ మినిస్టర్‌గారు కూడా ఉన్నారు. ఏంటి సార్, ఈ పట్టిసీమ. రివర్‌లో ఉంది. అంటే, మేము చెపితే మీరు బాధపడమోకండి. నదుల అనుసంధానంలో వచ్చినటువంటి మొదటి ప్రాజెక్టు పోలవరం. It was the first project. (ఈ నేపథ్యంలో శ్రీ దేవినేని ఉమామహాశ్వరరావుగారు తమ స్థానంలో నిలబడ్డారు. ఆయనను ఉద్ఘేషించి..) No, No, Sir నన్ను చెప్పినివ్వండి.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహాశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ప్రక్కనే శ్రీ ఉమారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు గారు కూడా ఉన్నారు. ఆయనను అడగండి. ఈ సంవత్సరం 411 టిఎంసిలను రెండు రౌష్టాలు పంచుకోవాలి. మనకు కేవలం 384 టిఎంసిలు వచ్చాయి. ఇంకా రావలసినవి 811 టిఎంసిలు. అంటే, కనీసం 50 శాతం నీరు కూడా రాలేదు. ముందుచూపుతో పోలవరం ప్రాజెక్టు నాలుగు సంవత్సరాల సమయం పడుతుంది కాబట్టి, ఈ నీటిని లిష్ట్ చేసి, పోలవరం కుడి కాలువ ద్వారా కోర్టు కేసులన్నింటినీ కూడా పరిష్కారం చేసి, దాదాపు రూ.600 కోట్ల వరకు రైతాంగానికి డబ్బులు ఇచ్చి, కాలువలను త్వరితగతిన మట్టిపనులు చేసుకుంటూ పోతే, ప్రక్కర్లు కట్టి, మరొక సంవత్సరం మరికొన్ని టిఎంసిల నీటిని తీసుకువచ్చి, దాదాపు రెండు, మూడు వేల కోట్ల రూపాయల పంటను కాపాడాము. ఈ సంవత్సరం దాదాపు 85 టిఎంసిలను తీసుకువచ్చి, ఈ సంవత్సరం పంట కాపాడితే, ఈ పట్టిసీమ ఫలాలు కారంచేడులో వస్తే, మీ ప్రక్కనే ఉన్న ఈ పెద్దమనిషి శ్రీ ఉమారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు గారు వ్యవసాయరంగంలోనే ఉన్నారు, ఆయనని అడగమనండి. ఆయన వ్యవసాయ రంగంలోనే పనిచేశారు. కావాలంటే ఆయనని అడగమనండి. కృష్ణా, గుంటూరు, పశ్చిమగోదావరి, ప్రకాశం జిల్లాలలో, మెట్టి ప్రాంతాలలో, డెల్పులో ఎకరాకు దాదాపు 50, 60 బస్తాలు పోలవరం ప్రాంత ప్రజల పుణ్యాన పోలవరం ప్రజలు నాయకులు పెద్ద మనసుతో ఉన్నారు. మీరు ఎన్ని ధర్మాలు చేశారు అధ్యక్షా? పోలవరం ప్రాంతానికి ఈ పెద్దమనసులు వెళ్లి, శ్రీ ఎన్ చంద్రబాబునాయుడిగారివి, నావి బొమ్మలు తగలబెట్టారు.

మ.1.10

అధ్యక్షా, మీ నీళ్లను ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకెళుతున్నారని గోదావరి జిల్లాకు వెళ్లి మా బొమ్మలను వదిలిపెట్టారు. ఈయనని రెచ్చగోట్టారు. అయినా గోదావరి జిల్లా ప్రజలు మంచి మనసుతో 3,000 టిఎంసిల నీరు సముద్రంలోకి వెళుతున్నాయి. ఇక్కడా అక్కడా ఆ వరద నీటిని ఇలా తెచ్చుకుంటే నష్టం ఏమిటని చెప్పి ఈ రోజున ఆ నీటిని మేము తెచ్చుకున్నాము. ఈనాడు అధ్యక్షా, దెందులూరు, ఏలూరు, గన్నపరం, మైలవరం మెట్టి ప్రాంతాలలోని అన్ని ప్రాంతాలలో కూడా గోదావరి నీటిని వదలడం ద్వారా అన్ని పంటలు బ్రహ్మండంగా పండాయి. కృష్ణా డెల్పులో 10,74,000 ఎకరాల్లో ఏ ప్రాంతానికి వెళ్లినా కూడా గోదావరి తల్లి కృష్ణమ్మతో కలిసి ప్రవహించడం ద్వారా ఎకరానికి ఐదు బస్తాల నుంచి ఏడు బస్తాల పంట దిగుబడి పెరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు మంచి పని చేశారంటారని ఆశించాను. కానీ, పట్టిసీమ గురించి ఏదో మాటల్లాడాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారంటే, దానికి ప్రజలే చెబుతారు అధ్యక్షా.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, ఇలా ప్రతి ఒక్కదానికి మంత్రిగారికి మాట్లాడే అధికారం ఉంది, దానికి నేను కాదనడం లేదు. కానీ, ప్రతిదానికి పది, పదిహాను మంది కామెంట్ చేస్తే how do you expect me to complete my speech Sir ?

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : మీరు చాలా వరకు కవర్ చేశారు.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : లేదు లేదు సార్, నేను ఏం చేయలేదు. నాది ఇంకా మొదలే కాలేదు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : మీరు ఒకసారి పోలవరం గురించి, వ్యవసాయ శాఖ గురించి మరియు మత్స్య పరిశ్రమల గురించి మాట్లాడిన తరువాత మళ్ళీ పోలవరం గురించి మాట్లాడారు.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, మత్స్య పరిశ్రమల గురించి ఎందుకు చెప్పానంటే గ్రోత్ రేట్లు గురించి ఉండాపారణగా చెప్పాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : కన్కుడ్డ చేయండి. శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు గారు are you ready or not?

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు : అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడటానికి సిద్ధంగానే ఉన్నాను. శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య గారు కన్కుడ్డ చేయాలి కదా! కనీస మర్యాదతో అయినా నేను కన్కుడ్డ అని ఆయన అంటే, తరువాత నేను మాట్లాడతాను. ఆయనని కూర్చోమని నేను చెప్పలేను కదా!

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : ఆయన చెప్పాలా లేక నేను చెప్పాలా?

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు : మీరు కూర్చోండి నేను మాట్లాడతాను అని అనలేను కదా!

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : మీరు మాట్లాడండి అని నేను అంటున్నాను కదా!

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, ఇంత పార్టీయల్గా మీరు ఉంటే ఏలా?

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : మీరు అలా అనుకుంటే నేను ఏం చేయలేను. శ్రీ సోము వీరాజు గారు ఆయనని ఎల్బిగా, లీడర్ ఆఫ్ ది హాస్టగా చూశాను, మళ్ళీ ఇక్కడ చూస్తున్నాను. ఆయన వీలున్నప్పుడు గపర్చమెంట్ అయటమ్ కాబట్టి, మొదటి అజెండాలో మొదటగా పెట్టమన్నారు, ఆ రోజు పెట్టాను. ఇప్పుడు మాత్రం ఇక్కడ పెట్టమంటారు. ఇంకా బడ్జెట్ కూడా ఉంది అందులో మాట్లాడవచ్చు కదా! ఇది ఒకరోజు సంసారం కాదు జరుగుతూనే ఉంటుంది.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, ఇరిగేప్ప మినిస్టర్ గారు సభలో ఉన్నారు కాబట్టి ఎక్కువగా ఇరిగేప్ప పైనే ఫోకస్ చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : ఇంకేం మాట్లాడతారు.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, అక్కడ అంతా అయిపోతోంది. కృష్ణానది నీళ్ళు అంతా అయిపోయి అక్కడ ఎండిపోతున్నాము. మీరు, నేను కూడా రాయలసీమలో ఎండిపోతున్నాము. (ఈ నేపథ్యంలో శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు గారు తమ స్థానంలో మాట్లాడడానికి లేచి నిలబడ్డారు.) లేదు, మీరు తరువాత చెప్పండి.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహాశ్వర రావు : అధ్యక్షా, ఆ కష్టం గురించి కూడా చెపుతాను. పది సంవత్సరాలు శ్రీ డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు అధికారంలో ఉండగా మొదటి సంవత్సరం 2004వ సంవత్సరంలో బ్రిప్షెస్ కుమార్ ట్రైబ్యూనల్ వచ్చింది. దాదాపు 5, 10 సంవత్సరాలు తీసేసిన అడ్వెట్ జనరల్ సుదర్శన్ రెడ్డి గారిని తీసుకెళ్లి మహామహాలు, ఫాలీ ఎస్. నారీమన్లు వాదనలు వినిపిస్తే జడ్జమెంట్ వచ్చి కూర్చుంది. నేను శాసనసభ సభ్యుడిగా ఉన్నప్పుడు మా నాయకులు శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారు నాతో స్పెషల్ లీవ్ పిటీప్పన్ వేయిస్తే అది సుప్రీంకోర్సులో అప్పుడు ఆగిపోయి ఉంది. ఆ తరువాత శ్రీ ఎస్.కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం వచ్చి ఎస్ఎల్పి వేసింది. అది కూడా కోర్సు పరిధిలోనే వుంది. ఒకవైపు కర్రాటుక, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా తాము గెజిట్ నోటిఫికేషన్ ఇచ్చేముందు ఎస్ఎల్పిని డిస్టోజ్ చేయమని సుప్రీంకోర్సు ముందు వాదనలు వినిపిస్తున్నారు. మరోవైపు తెలంగాణ ప్రభుత్వం వారు వెళ్లి ఎస్ఎల్పి వేసి వారు భంగపడ్డారు. ఇటువంటివీన్ని ఎన్నో ఇబ్బందులున్నాయి. మీరు చేసిన పాపాలు, దాదాపుగా పది సంవత్సరాలు మీరు నిదురపోయి, పదేళ్ళపాటు మీరు అహంకారంగా నాశనం చేసి ఈ రోజున వచ్చి శ్రీరంగనీతులు చెబుతున్నారు. కాబట్టి, అది ట్రైబ్యూనల్లో కేసు నడుస్తోంది, సుప్రీంకోర్సులో ఎస్ఎల్పిలు పెండింగ్లో ఉన్నాయి. అన్ని విధాలుగా కూడా ఈ రాష్ట్ర హక్కులను, రాష్ట్ర ప్రజలను కాపాడటానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది. తప్పకుండా అన్ని విధాలుగా రాష్ట్ర హక్కులను రాష్ట్ర రైతాంగం తరఫున మన హక్కులను కాపాడుతామని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, ప్రతి సెక్షనుకి ఈ విధంగా వస్తే ఎలా? They are acquiring everything. మీరు సైలెంట్‌గా ఉంటే వారు మాట్లాడుతున్నారు. నన్ను మాత్రం కన్కుడ్డ చేయమంటున్నారు. ఏమి న్యాయం? Is it a fair thing?

మిస్టర్ చైర్మన్ : మీరు ఇప్పుడే చెప్పారు కదా.

SRI. C. RAMACHANDRAIAH: Sir, you are allowing the other people.

మిస్టర్ చైర్మన్ : ఒకసారి పోలవరం అన్నారు, రిప్లై ఇచ్చారు.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, I have got every right Sir. ప్రభుత్వం పైన నేను అన్ని కోణాల మంచి అడుగుతాను, మాట్లాడతాను. మీరు అదీ, ఇదీ అంటే ఎలా?

MR. CHAIRMAN : Mr. Ramachandraiah Garu, you have got another chance also. ఒకసారి చెప్పారు, మళ్ళీ ఒక సబ్టైక్ కి వచ్చి, మరోసారి మరో సబ్టైక్ కి వస్తారు. సిస్టమాటిక్‌గా ఏదన్నా ఉంటే బాపుంటుంది. But, you have covered everything.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, మీరు వ్రాసి ఇప్పండి. ఏ పద్ధతిలో మాట్లాడమంటే ఆ పద్ధతిలో మాట్లాడతాను.

మిస్టర్ చైర్మన్ : శ్రీ ఉమారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు గారూ, మాట్లాడండి...

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : సార్, ఇప్పుడు పోలవరానికి సంబంధించి చూస్తే, ఇప్పుడు పోలవరం అంచనాలను మనం తీసుకున్నప్పుడు ఎంత ఉంది? ఇప్పటి అంచనాలు ఎంత వరకు పెరిగాయి? (ఈ

దశలో శ్రీ దేవినేని ఉమామ్హాశ్వరరావుగారు తమ స్థానంలో నిలబడ్డారు.) ఏంటి సార్, ఇది. ఏంటి ఇది... సార్, I am not yielding, though he is a Minister.

శ్రీ దేవినేని ఉమామ్హాశ్వర రావు : అధ్యక్షా, 2013వ సంవత్సరంలో 14శాతంతో రాష్ట్ర ఆదాయ కంపెనీకి 2018వ సంవత్సరం వరకు ఇచ్చారు. ఇప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధ్యత తీసుకుని 15 సార్లు virtual inspection, 15సార్లు డ్యూం సైట్‌కి వెళ్లి కేబినేట్‌కి వాస్తవాలు తీసుకెళ్లి, ఈ రోజున కేబినేట్ నిర్ణయంతో ఎప్పిమేట్ అన్ని కూడా ఎస్‌ఎస్‌ఎర్ రేట్లకు అనుగుణంగా పనులను త్వరితగతిన పరిగెత్తిస్తూ ఉంటే, ఎల్ అండ్ టి జర్మనీ కంపెనీ వచ్చి దాదాపుగా ఆరు వందల మీటర్ల గోదావరి నదీగర్భంలో ప్యానెల్ పనులు కూడా త్వరితగతిన పూర్తి అవుతున్నాయి. రెండు సీజన్లలో కూడా డ్యూం పనులను చేయబోతున్నాము. కాఫర్ డ్యూం నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేసి జూన్ 2018వ సంవత్సరం వరకు గ్రావిటీతో నీళ్లు తేవాలని, పోలవరం ప్రాజెక్ట్ పనులను ప్రతి సోమవారంను పోలవరంగా పెట్టుకొని చేస్తున్నారు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు నిన్న కూడా ఏజెన్సీ వాళ్లనీ, కాంట్రాక్టర్లను, అధికారులను త్వరితగతిన పనులను పూర్తి చేయు నిమిత్తం పరుగెత్తిస్తున్నారు. ప్రతి శని, ఆదివారాలలో డ్యూం సైట్ కి వెళ్లి పనులను పూర్తి చేయస్తుంటే, మీరు రాళ్ల వేసే కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, ఎవరు రాళ్ల వేసే కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు? ఎవరయ్య రాళ్లు వేసింది. ఎవరు వేశారు?

శ్రీ దేవినేని ఉమామ్హాశ్వర రావు : మీకు అర్పిత ఉంటే, చేతనైతే, మీరు చూడాలనుకుంటే డ్యూం సైట్‌కు వచ్చి జరుగుతున్న పనులను చూడండి. ఈ రోజున లక్షలాది క్యాబిన్‌మీటర్ల ఎర్తవర్షు జరుగుతోంది డయాఫ్రమ్ పనులు జరుగుతూ ఉన్నాయి. కాఫర్ డ్యూం పనులు కూడా జరుగుతున్నాయి. కాంక్రీట్, స్పిల్వే నిర్మాణ పనులు కూడా జరుగుతున్నాయి. వాటిని చూసి మీరు గర్వపడండి. జాతీయ ప్రాజెక్ట్‌గా అటు కేంద్ర ప్రభుత్వం, ఇటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయాచేయి కలిపి ప్రధానమంత్రి గారు, ఉమా భారతి గారు, సెంట్రల్ వాటర్ కమీషనర్ 20 మంది సీనియర్ అధికారులు వచ్చి, ఇక్కడి పనులు చూసి గర్వపడ్డారు. ఈ ప్రాజెక్టు 1942వ సంవత్సరంలో జరగవలసిన ప్రాజెక్ట్, జరగలేదు. కానీ, ఇప్పుడు ఆ పనులన్నీ జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడిగారి నాయకత్వంలో జాతీయ ప్రాజెక్ట్‌గా అటు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ప్రధాన మంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారు, కేంద్ర మంత్రి ఉమా భారతి గారు, శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు అందరూ కలిపి వచ్చి గర్వపడ్డారు. సెంట్రల్ వాటర్ కమీషన్ అధికారులు దాదాపు 20 మంది వచ్చి, రెండు రోజులు డ్యూం సైట్‌లో పడుకున్నారు. వారందరూ గర్వపడుతున్నామని అన్నారు. మేము వచ్చినా బ్రతికినా చరిత్రలో ఉంటామని ప్రతి ఒక్క అధికారి కూడా గర్వపడుతూ ఉంటే - వీరు బయట ఉండి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని తిట్టాలా అని ఆలోచిస్తున్నారు. పోలవరం గురించి మాట్లాడాలా అని చెప్పి వారు మాట్లాడుతున్నారని తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : రామచంద్రయ్య గారూ, మీరు లక్ష్మీ పర్సన్ మీరు ఏది అనుకుంటున్నారో, అది సాధిస్తున్నారు. You are a lucky person. ఎందుకంటే మీరు చెప్పకముందే వారు సమాధానం

ఇస్తున్నారు. They are giving detailed information with commitment and also getting assurance. What more do you want? చూడండి ఎంత లక్షీ.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, ఏం చేస్తున్నారనేది ప్రజలు చూస్తున్నారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : ఎవరు ఏం మాట్లాడినా, ultimately detailed information giving and it is the assurance of the Government.

MR. CHAIRMAN : You have got that nack and seniority to get reply form them. అన్నింటికి అలా అంటే ఎలా?

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : నేను ఇంకా అడగవలసింది చాలా ఉంది, పోలవరం గురించి అంటున్నాను కానీ, ఇంకా పూర్తిగా అడగే లేదు. ఏంటి సార్ ఇది? ప్రజలు చూస్తున్నారు ఏం చేసేది. ఇక్కడ ఊరికనే అరచి ప్రయోజనం లేదు.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, కమిటీమెంట్ ఏదో సాధించుతున్నట్లు మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, మీ కన్నా పెద్ద కమిటీమెంట్లో ఉండే వాళ్ళమండి. Your commitment is to your boss, but our commitment is to our people.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : శ్రీ ఉమారెడ్డి వెంకటేశ్వరర్లు గారూ. . . .

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, మీరు స్టోప్ చేయమంటే చేసేస్తాను. భవిష్యత్తులో ఎప్పుడూ నేను ఇంక ఈ సభలో మాట్లాడను. అది మాత్రం defer చేస్తాను. ఏంటి సార్ ఇది? What is this Sir?

MR. CHAIRMAN: Right Sir, I have given more than one hour.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, మీరు వాళ్ళను ఎంతసేపైనా మాట్లాడటానికి అనుమతిస్తున్నారు. మమ్మల్ని మాత్రం మాట్లాడనివ్వరు. నేను పోలవరం అంటూనే, ఆయన మొదలు పెడుతున్నారు. అసలు నేను పోలవరం గురించి ఏం మాట్లాడాను. ఇంత confidence levels పడిపోతే, ప్రజలు కూడా ఇదే లెవెల్ చూపిస్తారు.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : ఇంకో ఛాన్సు ఉంది కదా! ఇంకా చాలా అంశాలు ఉన్నాయి.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : అధ్యక్షా, అసలు నాకు మాట్లాడే అవకాశమే ఇష్టకుండా, నేను ఒక వాక్యం మాట్లాడుతుంటే, వాళ్ళు పది వాక్యాలు మాట్లాడుతుంటే ఎలా? ఇంక నేను ఎలా మాట్లాడాలి? వారితో నేను ఎలా మాట్లాడగలను?

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : మీరు మాట్లాడుతూనే ఉన్నారు, వారూ మాట్లాడుతున్నారు. వారికి రిప్లై కూడా ఇచ్చారు. దానికి వారు రీ-రిప్లై కూడా ఇచ్చారు. ఇది సామరస్యంగా జరుగుతుంది. ముందుకు పోవాలి.

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : నేనేమీ యుధ్యం చేయడం లేదు.

MR. CHAIRMAN : Why do you say that?

SRI C. RAMACHANDRAIAH: Sir, I doesn't need to remind you that you are the absolute authority in the House and you have to maintain the congenial atmosphere for smooth functioning of the House. అది మీ బాధ్యత, నాది కాదు. ఒక మెంబర్ ఎమోషనల్గా ఉంటారు, ఒక మెంబర్ కామ్గా ఉంటారు. అది మీరు బ్యాలెన్స్ చేసుకొని సభను కొనసాగించాలి గానీ, మీరే అవకాశం ఇస్తే మేము ఏం చేస్తాం సార్?

మిస్టర్ చైర్మన్ : మీరు అడ్జెస్ట్ చేయమంటాను మళ్ళీ అందుకని...

శ్రీ సి. రామచంద్రయ్య : కాదు సార్. ఇందులో అడ్జెస్ట్ ఏం ఉందని...

మిస్టర్ చైర్మన్ : మీరు గొప్ప అంటారు. కానీ, ఇది అంటారు. ఇదే వచ్చింది. అదే సీనియరిటీలో ఉన్నటువంటి మతలయి.

మ.1.20

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: అధ్యక్షా, నేను మంటిగారి దగ్గర నుండి ఒక రిప్రైట్ తీసుకునే దానికి పోలవరం రిఫర్ చేశాను. పోలవరం అదనపు వ్యయం ఎవరు భరిస్తారు? రాష్ట్ర ప్రభుత్వమా, లేదా కేంద్ర ప్రభుత్వమా? మీరు నోట్ చేసుకోండి. ఉన్నట్లుండి మీరు ఉలికిప్రడతారేంటి? Knee jerk reaction ఎందుకు?

శ్రీ దేవినేని ఉమామహాశ్వర రావు: ఎప్పుడో కాంగ్రెస్ పార్టీ 14% లెన్ చేసి ప్రాజెక్టును పడుకోబడితే మేము దానిని కేబినెట్ దృష్టికి తీసుకెళ్లి, ప్రెజెంట్ ఎన్.ఎన్.ఆర్.టో పనులు చేస్తున్నాము. అవన్నీ పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారిటీ చూస్తుంది. సెంట్లర్ వాటర్ కమీషన్ టెక్నికల్ డిజైన్స్ ఇస్తుంది. మీకు ఎందుకు బాధ మేము ప్రాజెక్టు కట్టి చూపిస్తున్నాము.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: ఖర్చు ఎవరు భరిస్తారన్నది జవాబు చెప్పకుండా మీరు ఏమి మాట్లాడుతున్నారు? ఇవన్నీ చట్టంలో ఉన్నాయా?

శ్రీ దేవినేని ఉమామహాశ్వర రావు: అధ్యక్షా, ప్రజెంట్ ఎన్.ఎన్.ఆర్.టో మేము అన్ని సమర్పిస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వ చట్టంలో పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారిటీ ఏర్పాటు చేయాలని వుంది. మేము చేస్తామన్న పనులన్నీ కూడా కేబినెట్ దృష్టికి తీసుకెళ్లి కేబినెట్ అనుమతితో ప్రజెంట్ ఎన్.ఎన్.ఆర్.టో పనులు చేస్తున్నాం. అవన్నీ కూడా పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారిటీకి సమర్పిస్తున్నాము. వారు నిర్ణయం తీసుకుంటారు. ఆర్థిక శాఖ నాబార్డును తీసుకువచ్చింది. నాబార్డు ద్వారా నిధులు ఇస్తున్నారు. ఎప్పటికప్పుడు చేసిన పనులన్నీ కూడా ఆయా అధారిటీకు సమర్పిస్తున్నాము. మీకెందుకు మధ్యలో బాధ?

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: బాధ ఏమిటి? ఏం బాధ అంటే మీరు తెచ్చే అప్పులో మాకు కూడా భాగం ఉంది. మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు విచ్చలిడిగా ఖర్చు పెడుతుంటే మేము చూస్తూ ఊరుకుంటామా? మీరు తెచ్చిన అప్పు ఎట్లా ఖర్చు చేశారని అడిగే హక్కు మాకు ఉంది. మీరు తెచ్చిన అప్పులో మాది ఉంది.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహాశ్వర రావు: అధ్యక్షా, ల్యాండ్ అక్విజిషన్లో అప్పుడు రూ.3,000కోట్లు ఖర్చు చేశారు. ఈరోజు మేము రూ.28,000కోట్లు పెట్టాము. పదివేలల్లో మూడువేలు ఎక్కడా? పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారిటీ ఇవన్నీ ఎసెన్ చేస్తుంది. ఖర్చు పెట్టబోయే రూ.38,000కోట్లులో రూ.28,000కోట్లు ల్యాండ్

ఆక్షేజిషన్లో ఆర్ అండ్ ఆర్ కు సంబంధించినదే. 2013 భూసేకరణ చట్టం ద్వారా పరిశోరం పెరిగింది. ఏదోవిధంగా అడ్డంపడాలి, రాళ్ళవేయాలి, బురదచల్లాలనే దుర్మార్గమైన ఆలోచనతో ఇవన్నీ మాట్లాడుతున్నారు. చాలా నిష్పక్షపాతంగా పోలవరం ప్రాజెక్టు అధారిటీ వీటన్నింటినీ పరిగణనలోకి తీసుకుని భూసేకరణ అధికారులు, తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా కలెక్టర్లు పరిశీలించి మాజలవనరుల శాఖ ద్వారా పిపిలు తెలియజేస్తారు. పిపిలు తగు నిర్ణయం తీసుకుని ముందుకు వెళ్తుంది.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: అధ్యక్షా, ఇవన్నీ మాకు తెలుసు. వారి నుండి తెప్పించుకోవల్సిన అవసరం మాకు లేదు. ఆయన ఇరిగేషన్ మంత్రి కాక ముందే నాకు ఇరిగేషన్లో చాలా అనుభవం వుంది. వాళ్ళ నాయకుడు కూడా నాదగ్గర సలహాలు తీసుకుంటారు. ప్రతీ దానికి పోలవరం మాట చెప్పడంతోనే మీరు అలా ఎగురుతున్నారేంటి. పార్లమెంటులో పోలవరం గురించి చెప్పిన దానిని ఒక సారి చదువుతాను వినండి. పార్లమెంటులో అప్పటి ప్రధానమంత్రి “I would like to reassure Hon'ble Members that if any further amendments are needed to facilitate smooth and full rehabilitation and resettlement for the Polavaram Project, they will be given effect at the earliest. Our Government will execute the Polavaram Project. Let there be no doubt about it.” ఇంత క్లియర్గా పార్లమెంటులో ప్రధానమంత్రిగారు చెబితే మీరు ఐదు మండలాలు కలిపారని ఎగురుతారా?

శ్రీ దేవినేని ఉమామహాశ్వర రావు: అధ్యక్షా, పిబ్రివరి 20న ప్రధాని మన్మహాన్ సింగ్ గారు పార్లమెంటులో ఆ మాట చెప్పినారు. మార్చి 2న ఏడు ముంపు మండలాల ఫైల్ వెళ్లితే డైకెన్ చేసి వెనక్కి పంపించారు. ఆ మాటను ఆయన గర్వంగా చెబుతున్నారు.

(అధికారపార్టీ సభ్యులందరూ పీఎస్ పీఎస్ అని నినాదాలు చేశారు.)

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: అని **constitutional methods and procedures.** అవన్నీ violate చేసి మీరు ప్రభుత్వాన్ని ఈవిధంగా నడుపుతున్నారు ఇక్కడ. మీరంతా అతనితో కంపీర్ చేసుకుంటారేంటి. ఫైల్ ఏకారణంతో వెనక్కి పంపించారో చెప్పడంలేదు. It is because the Parliament is likely to be dissolved. మీరు 200 లోకల్బాడీస్‌లో ఓట్లు తక్కువున్న నామినేషన్ వేసి unconstitutional గా ఎన్నికలు జరిపినటువంటి వ్యక్తులు కాదా? ఎందుకు మీరు ఇవన్నీ మాట్లాడతారు. మీరు ఒకటి ఓపెన్ చేస్తే నేను ఐదు ఓపెన్ చేస్తాను.

MR. CHAIRMAN: Time is over. It is more than one hour. Ummareddy garu, whether you are ready or otherwise I will call Sri P.J. Chandrasekhar Rao garu.

SRI C.RAMACHANDRAIAH: Sorry Sir, I am extremely sorry. It is not the way to run the House. Let me cast aspersions on the House. I respect the Chair, but it is not the way to run the House. Is it the way with all your experience. ప్రతి ఒక్క వాక్యానికి వాళ్ళ జవాబులు చెబుతావుంటే మీరు సైలెంట్గా అమలుచేస్తున్నారు. ఏమిటి సార్ ఇది? ఇది మంచిది కాదు సార్. మీకు ఎంత అనుభవం వుందో నాకు అంతకన్నా ఎక్కువ అనుభవం వుంది. ప్రతీది ఆలోచిస్తున్నారు. మీకు ఏమైనా న్యాయంగా ఉందా?

శ్రీ రెడ్డి సుబుహృణ్యం: అధ్యక్షా, మేము ఈ సభలోకి కొత్తగా వచ్చాము. వారు సీనియర్ సభ్యులు అంటున్నారు. అది యథార్థమే. గవర్నర్ గారి ప్రసంగం మీద చర్చ జరుగుతున్నది. కానీ, ఆయన ఏం మాటల్లడుతున్నారు?

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య: సార్, ఒక్క sentence కూడా, ప్రభుత్వానికి సలహా ఇవ్వాలమక్కన్న ఓర్పు లేకపోతే ఎలా? ఇది చాలా దురదృష్టం జీరో intolerance పుంది.

శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు: సార్, మీరు మ.1.30గంటలకు సభ ముగిస్తామన్నారు. ఇప్పుడు టైమ్ నరిపోదు.

మిస్టర్ చైర్మన్: ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు గారూ, మాటల్లడండి.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య : సార్, ఎందుకు సభకు వచ్చేది? బయట మాటల్లడుకోవచ్చు కదా, ఇక్కడ వచ్చి మాటల్లడేదేమిటి?

శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు: నాలుగు నిమిషాలలో ఎందుకు సార్ ఇప్పుడు.

SRI C.RAMACHANDRAIAH: Sir, this is the fate of the Leader of the Opposition in the Council. ప్రతిపక్ష నాయకులకు ఇచ్చేటువంటి తీరా ఇది. మిమ్మల్ని మీరు అగోరపరచుకుంటున్నారు. మేము మాటల్లడుతుంటే ప్రతి ఒకరూ అడ్డుపడుతుంటే ప్రివెంట్ చేసే శక్తి లేదా మీకు? ఎవరు మాటల్లడినా అడ్డు పడుతున్నారు. మెజారిటీ ఉందని ఇష్టం వచ్చినట్లు మాటల్లడితే ఎట్లా?

శ్రీ వై.వి.బి.రాజేంద్రప్రసాద్: ప్రతీ సారి చైర్మను కించ పరుస్తున్నారు.

డా.ఎ.ఎస్.రామకృష్ణ (ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - కృష్ణా, గుంటూరు): పోలవరం పూర్తి కావడం ఇష్టం లేదేమా సార్.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య : మాకెందుకు ఇష్టం లేదు? పోలవరాన్ని ఆలస్యం చేసి మీరు వందల కోట్లు సంపాదించుకుంటున్నారు.

మిస్టర్ చైర్మన్: ఉమ్రారెడ్డిగారూ, మాటల్లడండి.

శ్రీ ప్రతిపాటి పుల్లారావు : అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు మేము అడ్డుపడుతున్నామంటున్నారు. మేము అడ్డుపడడం లేదు. తప్పుడు సమాచారం సభకు ఇస్తుంటే దానిని మేము సరిచేస్తున్నాము. అది వాస్తవం అని తెలుసుకోవాలి. మేము కరెక్ష చేస్తున్నాము తప్ప మేము ఎక్కడా అడ్డుపడడంలేదు.

మిస్టర్ చైర్మన్: వెంకటేశ్వర్రు గారూ, please continue...

శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు: సార్, ఎంత టైమ్ ఇస్తారు?

మిస్టర్ చైర్మన్: పదిహేను నిమిషాలు.

శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు: పదిహేను నిమిషాలు అయితే నరిపోదు సార్. గంటలు, గంటలు వారు చెబుతా ఉంటే, నాకు పదిహేను నిమిషాలు ఇస్తారా సార్?

మిషన్ చైర్మన్: సార్, మీరు మొదలు పెట్టండి. సభలో టైమును బట్టి నేను ఇస్తాను. Leave it to me.

శ్రీ సి.రామచంద్రయ్య : మీకు వదిలేసిన దాని వల్ల ఈ ఫీబ్ వచ్చింది. ఏమిటి సార్ ఇది? ఈ పద్ధతిలో మీరు సభను నడిపితే? మనిషుడైనా ఇండిపెండెంట్ గా బిహౌవ్ చేస్తున్నారు. మీరు మాత్రం అలా చేయలేకపోతున్నారు.

శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వరర్లు: అధ్యక్షా, ఈ రోజు గవర్నర్ గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదములు చేస్తేటువంటి అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముందుగా మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. గవర్నర్ గారి ప్రసంగం నూతనంగా ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత 2014లో మొదటిసారి జరిగింది. ఇంకా మరొక్క ప్రసంగం మాత్రమే ఉంది. మరొక్క బడ్జెట్ మాత్రమే ఉంటుంది. దాదాపు మూడు సంవత్సరాలు పూర్తి అపుతుంది. సహజంగా ప్రజలు ఆలోచించింది, ప్రజలు కోరుకుంది, మేము ఆశించింది కూడా దీనిలో ఒకసారి ఈ ప్రభుత్వం వచ్చే ముందు, ఎన్నికల సమయంలో ఏవిధమైనటువంటి వాగ్దానాలు చేశారు.

మ. 01.30

ఆ వాగ్దానాలు ఏ మేరకు నెరవేరాయి, ఇంకా రెండు సంవత్సరాల సమయముంది కదా, ఆ రెండు సంవత్సరాల్లో ఏవిధంగా వాటిని పూర్తి చేయబోతున్నారు అనేది సమీక్షించుకుంటే అనేకవర్గాల ప్రజలు అసంతృప్తితో ఉన్నారు కాబట్టి, గవర్నరు గారి స్పీచ్ ద్వారా కనీసం వాళ్ళ ఒక అస్వారెన్స్ తీసుకుంటారని భావించాను. సహజంగానే గవర్నర్ గారి స్పీచ్ అంటే ప్రభుత్వం తయారుచేసి, ప్రభుత్వం తను చేసిన పనులు చెప్పి, భవిష్యత్తులో ఇది చేయబోతున్నామని చెప్పి రెవ్యూ ఉంటుంది కాబట్టి అది ఆశించారు. కానీ, జరిగిందేమంటే ప్రభుత్వం అంతకుముందు అంటే ఎలక్షన్ ముందు తెలుగుదేశం పార్టీగా చేసినటువంటి వాగ్దానాలు ఎక్కడా నెరవేరినటువంటి మాట రానేరాలేదు. అది రాకుండా ప్రజలు ఏం ఆలోచిస్తారు?

ఇందులో చూస్తే, నేను మిగతావన్నీ చదవబోవడం లేదు గానీ, వ్యవసాయ రుణాల మాఫీ అన్నారు. వ్యవసాయ రుణాల మాఫీ అనగానే వ్యవసాయ మంత్రి గారు లేవడం వంటిని వద్దు సార్. ఇంటరఫ్స్స్ లేకుండా నేను మాట్లాడాలి. వ్యవసాయ రుణాల మాఫీ అని మొట్టమొదట ఈ వాగ్దానం చేసినప్పుడు ఎక్కడా కూడా ఉపశమనం అనేమాట రాలేదు సార్. ఈ మధ్య రుణ ఉపశమనం అనే మాట తీసుకువస్తున్నారు. పూర్తిగా మాఫీ అన్నారు. ఆ రోజున జరిగిందేమిటి సార్? 184వ ఎన్వెల్బిసి జరిగితే, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు 4వ తారీకున ఆయన పదవీ ప్రమాణ స్వీకారం చేస్తారన్నప్పుడు సరిగ్గా గుర్తు లేదు గానీ, జూన్, 4 వ తేదీనో, జూన్, 2వ తేదీనో గానీ ఎన్వెల్బిసి జరిగింది. ఎన్వెల్బిసిలో ఆయన కూడా అటెండ్ అయ్యారు. ఆ రోజున క్లియర్గా ఆయన అడిగితే బ్యాంకర్లు చెప్పారు. ఆనాటికి రూ.87,612 కోట్ల మేర వ్యవసాయ రుణాలున్నాయని చెప్పారు. దానికి లోపి వ్యవసాయ రుణాలన్నీ మాఫీ చేస్తామని, బంగారం రుణాలన్నీ మాఫీ చేస్తామని ఏదైతే చెప్పారో దానికి మొదటి సంతకం పెట్టారు. సహజంగా అందరూ అనుకున్నదేమిటంటే ఆ రుణాలన్నీ మాఫీ అపుతున్నాయనే ఆలోచనలోనే ఉన్నారు. కానీ, ఆ విషయం ఎక్కడన్నా చెప్పారా సార్? రుణాలు ఇంతవరకే మాఫీ అయ్యాయి, ఇంతకుమించి కావడం లేదనేది చెప్పారా? గవర్నర్ గారి ప్రసంగ పాతంలో పేజీ నెం.14లో చూస్తే, more than Rs.11,000 Cr. has been paid into the accounts of 55 lakh farmers' accounts అని అన్నారు. రూ.11,000 కోట్ల అంటే నాకున్న కరెక్ష ఫిగర్ అయితే అది కొంచెం తక్కువ ఫిగర్ ఉంది. రూ.11,000 కోట్ల లేదు. ఒకవేళ రూ.11,000 కోట్ల అయినప్పటికీ కూడా ఇంకా మీకు మిగిలున్నటువంటి ఈ రెండు సంవత్సరాల్లో మీరు రుణమాఫీ ఎంతమేరకు చేయబోతున్నారు?

ఆనేక దఫాలుగా మాటల్లడేటప్పుడు రూ.24,000 కోట్ల మేర రుణమాఫీ చేయబోతున్నాం, చేయబోతున్నామని అన్నారు.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావుః చేస్తున్నాము, రూ.11,000 కోట్ల చెల్లించాము.

శ్రీ ఉమారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రుః మీరు మాటల్లడాలనుకుంటే మాటల్లడండి. దయచేసి, తరువాత మాటల్లడనివ్వండి. ఇంటర్వెషన్ వద్దని వాళ్ళకందరికి నేను మనవి చేస్తున్నాను. మీరు రుణ మాఫీ చేస్తారు. కానీ, రూ.87,612 కోట్ల చేయడం లేదు. రూ.87,612 కోట్ల బకాయిలు ఉన్నాయని, ఆ రోజున జరిగిన 184వ ఎన్వెల్బిసి సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రి గారి ముందే బ్యాంకర్లు చెప్పారు. 197వ ఎన్వెల్బిసి జరిగే నాటికి బకాయిలు రూ.105 కోట్ల వరకు పెరిగాయి. బకాయిలున్నాయి. దాని మీద అపరాధపు వడ్డి పడుతోంది. ఇవన్నీ ఉండి మీరు మొట్టమొదటి వాగ్గానాన్నే నెరవేర్పులేనటువంటి పరిస్థితి ఉంది.

శ్రీ ప్రత్యుషాటి పుల్లారావుః అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన దాన్ని ఒకసారి కరెక్షన్ చేయాలి.

శ్రీ ఉమారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రుః నన్ను కూర్చోమంటే కూర్చుంటాను. మీరు కరెక్షన్ చేయాలనుకుంటే చివర్లో చేయండి. మమ్మల్ని మాటల్లడనివ్వండి. ఇప్పటిదాకా జరిగిన బాగోతం అదే. మీరు ఎవ్వర్నీ మాటల్లడనివ్వకుండా నేను అన్ని కరెక్షన్ చేయాలంటే అది ఎంతవరకు సమంజసమండీ?

శ్రీ ప్రత్యుషాటి పుల్లారావుః అధ్యక్షా, వాస్తవాలు ప్రజలకు తెలియజేయాలి. కరెక్ష కూడా చేయాలి. ఎందుకంటే గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఉమారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు గారు. రూ.24,000 కోట్ల వడ్డీతో సహ రుణమాఫీ చేస్తున్న విషయం వాస్తవం. క్లియర్గా ఏ భాతాలో ఎంత వేశామన్నది చెప్పాలంటే రూ.11,032 కోట్ల ఇప్పటివరకు జమ వేశాము. ఉద్యాన పంటల తాలూకు రుణాలు మాఫీ చేసే అంశం తెలుగుదేశం పార్టీ మేనిఫెస్టోలో లేదు. మేనిఫెస్టోలో లేనటువంటిది అయినప్పటికీ, ఉద్యానపంటలకు చెందిన 2,21,000 మంది రైతులకు రుణమాఫీ చేశాము. మొత్తం మీద చూస్తే, రూ.11,032 కోట్ల రైతుల భాతాల్లో జమ చేసింది వాస్తవం. అంకెలు, పేర్లతో కూడా ఇవ్వడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. అన్ని పట్టిష్ట కూడా చేశాము.

రెండవదేమంటే, రూ.24,000 కోట్ల లేదని గౌరవ సభ్యులు మాటల్లడుతున్నారు. ఇంకా మూడు ఇన్స్టాల్మెంట్లు పది శాతం వడ్డీతో కలిపి రూ.24,000 కోట్ల రుణమాఫీ చేస్తున్న మాట వాస్తవం. అది ఏవిధంగా రూ.24,000 కోట్ల అవుతుందనేది రైతు వారీగా వివరాలు ఇవ్వడానికి కూడా సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఇప్పటివరకు రూ.11,032 కోట్ల, సుమారు 57 లక్షల భాతాల్లో వేశాము. బ్యాలెన్స్ కూడా ఏవిధంగా రూ.24,000 కోట్ల అవ్వబోతోందో కూడా ఎప్పటికప్పుడు వివరాలు గౌరవ సభ్యులకి ఇస్తాము. అసాధ్యమన్నారు. వాళ్ళ నాయకుడైతే మేనిఫెస్టోలో పెట్టడానికి కూడా భయపడి పారిపోయి అసాధ్యమన్నాడు. అవాస్తవాలు అన్నాడు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు మేనిఫెస్టోలో పెట్టినా చెయ్యలేరు, అసాధ్యమన్నారు. అసాధ్యమన్నటువంటిది, సాహసోవేతమైన నిర్దయాన్ని సుసాధ్యం చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వ సాయం లేకుండా దేశ చరిత్రలోనే 29 రాష్ట్రాల్లో ఈ రోజువరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే రూ.24,000 కోట్ల భరించి రైతు రుణాల్ని మాఫీ చేసిన ఏకైక ప్రభుత్వం చంద్రబాబు నాయుడు గారి ప్రభుత్వం. దీన్ని కాదంటే చెప్పమనండి. 29 రాష్ట్రాల్లో రూ.24,000 కోట్ల మేర రుణ భారాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరించి రుణమాఫీ చేసిన రాష్ట్రం ఒక్కటేనా ఉండేమో ఉదాహరణగా చెప్పమనండి. ఇంత అసాధ్యమన్నటువంటి దాన్ని సుసాధ్యం చేశారు.

వైఎస్ఎఅర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు మేనిఫెస్టోలో పెట్టడానికి కూడా భయపడి పారిపోయారు. మేనిఫెస్టోలో కూడా పెట్టలేదు. అటువంటి పార్టీ వాళ్ళ సభ్యులు రుణమాఫీ గురించి మాటల్లడుతుంటే,

ప్రజలకు అవాస్తవాలు చెబుతున్నారు. ఎన్వెల్బిసిలో రూ.87,000 కోట్లు అని ఇచ్చారు. ఆ రూ.87,000 కోట్లు మేము రుణమాఫీ చేస్తామని మేము ఎక్కడా మ్యానిఫెస్టోలో పెట్టలేదు. ఎన్వెల్బిసిలో చెప్పిన ఫిగర్ అది.

మేము కోటయ్య కమిటీ వేశాము. ఆ కమిటీ కేవలం రూ.1 లక్ష వరకు మాత్రమే ఆమోదం తెలిపారు. మనకున్న రెవిన్యూ లోటు, బడ్జెట్ లోటు వల్ల లక్ష రూపాయలు మాత్రమే వాళ్లు రికమెండ్ చేస్తే, పక్క రాష్ట్రం వాళ్లు లక్ష మాత్రమే ఇచ్చారు. మన నాయకులు చంద్రబాబు నాయుడు గారు పాదయాత్ర చేసి, రైతుల కష్టాలను చూసి చలించిపోయి, ఇచ్చినటువంటి మాటకు కట్టుబడి రూ.1,50,000 లక్ష రుణమాఫీ చేశారు. కోటయ్య కమిటీ రిపోర్టులో ఇచ్చిన రూ.1,00,000 కాదని ఈ రోజు 50 లక్షల భాతాలకు రూ.1,50,000 మేర రుణమాఫీ చేసిన ఘనత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానిది, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారిది. ఈ దేశంలో ఏ రాష్ట్రం, ఏ ముఖ్యమంత్రి చేయనటువంటి విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరించి, ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న 90 శాతం రైతులకు రుణమాఫీ చేసింది. రూ.50,000 లలోపు రుణాలున్న 23 లక్షల మంది రైతులకు ఒకేసారి రుణమాఫీ చేసిన ఘనత కూడా చంద్రబాబు నాయుడు గారి ప్రభుత్వానిది. దీన్ని హార్షించాల్సింది పోయి దాన్నింకా విమర్శన్స్తూనో, సభకు ఎన్వెల్బిసిలో ఫిగర్స్ చెబితేనో అవాస్తవాలు ప్రజల్లోకి వెళతాయి. దాన్ని కరెక్ష చేయడానికి మాత్రమే ఒక సాహసిపేతమైన నిర్ణయాన్ని అమలుచేసి, రైతుల ఆమోదాన్ని పాంది రైతు రుణాల్ని విముక్తి చేసిన ఘనత ఈ రోజు చంద్రబాబు నాయుడు గారి ప్రభుత్వానిదని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

మ.1.40

శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడింది రెండు నిముషాలు, మంత్రిగారి ఇంటర్వెన్షన్ 12 నిముషాలు. ఈ విధంగా అయితే ఎవరూ మాట్లాడలేదు. మంత్రిగారు తెలుసుకోవలసింది ఒకటి ఉంది. వ్యవసాయ రుణాలు ఎంత ఉన్నాయని తెలుసుకున్న తరువాతనే రుణమాఫీ చేశారు. రుణమాఫీ చేస్తామని చెప్పింది రూ.24,000 కోట్లు, కానీ ప్రభుత్వం ఇస్తున్నది రూ.11,000 కోట్లు అని నేనే చెప్పాను. రూ.24,000 కోట్లు ప్రభుత్వం చేయదు అని నేను చెప్పలేదు. ప్రభుత్వానికి మిగిలిన సమయం రెండు సంవత్సరాలు ఉంది, మిగతాది ఎప్పటిలోగా చేస్తారని నేను అడుగుతున్నాను. దానికి మంత్రిగారు నుద్దిర్చంగా మాట్లాడారు. బంగారంపై రుణాలు తీసుకున్న రైతులకు కనీసం నోటీసు కూడా ఇప్పకుండా బ్యాంకర్లు పేపర్లో “ఫలానా వాళ్లు బంగారం రుణాలు కట్టలేదు కాబట్టి వేలం వేస్తున్నామని” ఒక ప్రకటన ఇచ్చి వేలం వేస్తున్నారు. వీటిని ఎక్కడైనా మనం అడ్డుకుంటున్నామా? ఇప్పన్నీ వ్యవసాయంపై తీసుకున్న రుణాలు కావా? వాటి గురించి ప్రభుత్వం ఎందుకు ఆలోచించడంలేదు. ప్రతిపక్షాలు ఏ విషయమైనా ఎందుకు చెబుతారనేది అర్థం చేసుకోవాలి. ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ నాణేనికి ఒక్కవేళ మాత్రమే చూస్తున్నది. రెండో వైపు కూడా తెలుసుకుంటే సరిచేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రభుత్వం రూ. 24,000 కోట్లు చెల్లించడని నేను అన్నానా? ఇప్పటివరకూ రూ. 11,000 కోట్లు మాత్రమే కట్టారు, ఇంకా రెండు సంవత్సరాలే మిగిలి ఉన్నది. ఎప్పుడు కడతారని నేను అన్నాను. రుణాల గురించి ప్రస్తావించాను కాబట్టి వ్యవసాయ శాఖామంత్రిగారు ఒక అరగంట మాట్లాడారు. ఈ విధంగా అయితే డిబేట్స్ జరగవు సార్.

శ్రీ ప్రత్యుషాటి పుల్లారావు : అధ్యక్షా, గోల్డ్లోన్స్ విషయంలో నేను క్లారిటీ ఇస్తాను. ఎందుకంటే బ్యాంకులలో పంట రుణాల క్రింద మెన్సన్ చేసినటువంటి బంగారు రుణాలు మాత్రమే ప్రభుత్వ రుణమాఫీ పథకం క్రిందకు వస్తాయి. సెల్వ్ డిక్టర్స్ ఇచ్చి వ్యవసాయేతర అవసరాలకు తీసుకున్న గోల్డ్ లోన్స్కు ఈ

వథకం వర్తించదు అని ప్రభుత్వ గైడ్‌లైన్లో ఉన్నది. పంట రుణాల క్రింద తీసుకున్నటువంటి లోస్లు వ్యవసాయ రుణమాఫీ కిందకు వస్తాయి, అలాగే బంగారు రుణాలకు కూడా రుణమాఫీ పథకం వర్తిస్తుంది. సల్వ డిక్టరేషన్ ఇచ్చినవాటికి, ఇతర ప్రయోజనాల కోసం బంగారు రుణాలు తీసుకున్నవాటికి రుణమాఫీ పథకం వర్తించదు. పంట రుణాల కోసం తీసుకున్న వాటికి మాత్రమే వర్తిస్తుందని ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులో స్పష్టంగా ఉన్నది.

శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు : ఆ జీఎస్ కూడా ముందు రాలేదు. తరువాత ఇచ్చారు. ముందు బంగారు రుణాలు అన్ని మాఫీ అని అన్నారు. అధ్యక్ష, మా పార్ట్ కనీసం ఆ మాట అనడానికి కూడా సాహసించలేదు, వెనక్కిపెళ్లారని మంత్రిగారు మరో మాట అన్నారు. నిజమే. ఎందుకంటే ఈ విధంగా వ్యవసాయ రుణాలన్ని మాఫీ చేస్తామని ముందు చెప్పి తరువాత దానిని తగ్గించి తమకు అనుకూలంగా ఉన్నంతవరకే చేస్తామని అధికారపక్షం చెబుతున్నది. కానీ మేము అలా చెప్పకూడదని ఆగాము. అంతేతప్ప రూ.87,000 కోట్లు ఉంటే అందులో రూ.24,000 కోట్లు సరిపెడదామని మా పార్ట్ అనుకోలేదు. మా పార్ట్ కూడా ఆలోచించి రాష్ట్రానికి వచ్చే ఆదాయం ఎంత, ఈ రాష్ట్ర నిభజన జరుగుతున్నది, అందువల్ల రాష్ట్రానికి వచ్చే ఆదాయంతో ఈ పథకాన్ని అకామడేట్ చేయలేదునే ఉచ్చేశంతో ఆగాం. మంత్రిగారు దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో కూడా ఇటువంటి రుణమాఫీ చేయలేదని మరోమాట కూడా అన్నారు. ఏ రాష్ట్రం కూడా ఇటువంటి పథకాన్ని అమలు చేయనిమాట వాస్తవమే. ఏ రాష్ట్రమూ కనీసం అనోన్న చేయలేదు, అనోన్న చేసి వెనక్కిపోలేదు.

శ్రీ ప్రత్యుషాటి పుల్లారావు : అధ్యక్ష, డా. వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డిగారు రుణమాఫీని వ్యతిరేకించారు. వై.యస్. జగన్నాహన్ రెడ్డి గారి తల్లి శ్రీమతి విజయమ్మ గారు వ్యతిరేకించారు. శ్రీ వై.యస్. జగన్నాహన్ రెడ్డి వ్యతిరేకించారు. వారు రూ.87,000 కోట్లను మాత్రమే వ్యతిరేకించలేదు, రుణమాఫీనే వ్యతిరేకించారు. అనాడు 2008వ సంవత్సరంలో రూ.5,000 ఇస్తేనే వ్యతిరేకించారు. రూ.5,000ల రుణమాఫీనే డా. వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి వ్యతిరేకించారు. రైతు రుణమాఫీనే వ్యతిరేకించిన కుటుంబం డా.వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారి కుటుంబం అధ్యక్ష. రూ. 87,000 కోట్లను చూసి కాదు. రూ.5,000లు రూ. 10,000లు రుణమాఫీ చేయడం కూడా వారికి ఇష్టం లేదు.

శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు : ఎప్పుడో చనిపోయిన డా. వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారి దగ్గర నుండి మొదలుపెట్టి వారి పేరు, వారి భార్య పేర్లు ప్రస్తావించడం అనైతికం సార్. ఇది కరెక్ట్ కాదు. దీనిని మంత్రిగారు ఉపసంహరించుకోవాలి.

శ్రీ ప్రత్యుషాటి పుల్లారావు : రూ.87,000 కోట్లు అనేసరికి ఫ్యామిలీ ట్రాక్ అంతా చెప్పవలసి వచ్చింది.

శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు : ఫ్యామిలీ ట్రాక్ ఏమిటి సార్? ఇదేమన్న ఫ్యామిలీకి సంబంధించిందా? ఇది ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన అంశం.

శ్రీ ప్రత్యుషాటి పుల్లారావు : అవును. అందరూ వ్యతిరేకించారు. డా. వై.యస్. రాజశేఖర రెడ్డి వ్యతిరేకించారా, లేదా? జగన్నాహన్ రెడ్డి గారి తల్లి శ్రీమతి విజయమ్మ వ్యతిరేకించారా, లేదా? వారి

కుమారుడు తమ పార్టీ మేనిఫెస్టోలో పెట్టడానికి రూ.87,000 కోట్లు కాదు ఒక లక్ష్మినా చేస్తామని ముందుకు రావచ్చు కదా. ఎందుకు రాలేదు మరి?

(అంతరాయం)

శ్రీ ఆర్. రెడ్డపరెడ్డి : (మైక్ లేదు) డా. వై.యన్ రాజశేఖర రెడ్డి గారు చెప్పి మోసం చేయలేదు. కానీ, ఈ నాడు ఈ ప్రభుత్వం మేనిఫెస్టోలో పెట్టి ప్రజలను మోసం చేస్తున్నది. (మంత్రివర్యులను ఉధేశించి మాటల్లాడుతూ) రాజశేఖర రెడ్డిగారు చెప్పింది చేశారు గానీ మీలాగా ప్రజలను మోసం చేయలేదు. రాబోయే ఎన్నికలలో మీ మేనిఫెస్టోని ఎవరూ నమ్మరు. మీ మేనిఫెస్టోను చెత్తబుట్టులో వేసుకోవాలి. రైతు రుణమాఫీ అని మోసం చేశారు.

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్ : (మైక్ లేదు) రుణమాఫీ చేయవద్దని డా. వై.యన్. రాజశేఖర రెడ్డి లేఖ వ్రాసిన మాట వాస్తవమా, కాదా? ఏం మాటల్లాడుతున్నారు మీరు?

(అంతరాయం)

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: (మైక్ లేదు) పరతులు లేని రుణమాఫీ చేయండి సార్.

శ్రీ ప్రతిపాటి పుల్లారావు : చేసిన దానికి అభినందించండి. రూ.24,000 కోట్లు చేసినందుకు అభినందించండి. ఇలా విమర్శిస్తే ఎలా? ప్రతిపక్షం సహకరిస్తే ఇంకా చేయాల్సిన దానికోసం మళ్ళీ ప్రయత్నం చేద్దాము.

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్ : (మైక్ లేదు) బంగారం తాకట్టు పెట్టి వ్యాపారం చేసుకుంటామంటే అది రుణమాఫీ క్రిందకు రాదు.

శ్రీ ఉమ్మారెడ్డి వెంకటేశ్వర్రు : రాజేంద్రప్రసాద్ గారి కంటే ఎక్కువ అవగాహన నాకు ఉన్నది. పంట కోసం గోల్లు లోన్న తీసుకున్న వారికి రుణమాఫీ చేస్తారా లేదా అని అడిగాను. దానికి ఈ విధంగా అంటే ఎలా? ఉపాంచుకుని మాటల్లాడితే ఎలా?

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి : (మైక్ లేదు) వ్యవసాయం కోసం తీసుకున్న గోల్లు లోన్న విషయంలో పూర్తిగా వివక్ష కనిపిస్తున్నది. దీనిపై ఒక కమిటీ వేయమనండి అధ్యక్షా.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : కూర్చుండి.

శ్రీ వై.వి.బి. రాజేంద్రప్రసాద్ : (మైక్ లేదు) ఇప్పటికీ కూడా 4వ విడత రుణమాఫీ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఎవరైనా ఉంటే తీసుకురమ్మనండి.

శ్రీ ప్రతిపాటి పుల్లారావు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు వివక్షత ఉన్నది అని అన్నారు. మేము ఈ రోజుకి కూడా ఇక్కడ ఉన్న గౌరవ సభ్యులద్వారా రాష్ట్ర ప్రజలందరికి తెలియచేస్తున్నదేమంటే - ఈ రోజుకి కూడా ప్రభుత్వ నిబంధనల ప్రకారం అర్థత ఉన్నవారి వివరాలను తీసుకుంటాము. వారి గ్రీవెన్సెస్ ను తీసుకుని

వాటిని క్లియర్ చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాము. చివరి నిముషం వరకూ అర్థాత ఉన్నవారికి రుణమాఫీ ఇచ్చేయమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా చెప్పారు.

(టెజరీ బెంచెన్ నుండి హర్షధ్వనాలు)

మ. 01.50

శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వరర్ల: అధ్యక్షా, ఇక్కడ వారి intention చూస్తే, అడ్డుకుంటూ ఉంటే ప్రసంగం ముందుకు సాగకుండా ఉంటుంది, వాస్తవాలు బయటకు రాకుండా ఉంటాయని వారు నేను మాట్లాడకుండా అడ్డుకుంటున్నారు తప్ప ఇంకేమీ లేదు. బంగారంపై రుణాల గురించి నేను లేవనెత్తిన అంశాన్ని మంత్రిగారూ ముందుకు సాగినవ్వేదు, మరొక సభ్యుడు కూడా లేచి మాట్లాడారు. ఆయనకు దాని గురించి ఓపమాలు కూడా తెలియదు. కానీ, నేను కూడా మాట్లాడాలనే ఉద్దేశంతో ఆయనేదో మాట్లాడేశారు. బంగారంపై తీసుకునే రుణాలు వ్యాపారం కోసం మరియు వ్యవసాయం కోసం కూడా తీసుకుంటారు. వ్యవసాయం కోసం తీసుకున్న రుణాలన్నీ మాఫీ చేధ్యమని అనుకున్నప్పుడు, నేను చెప్పిన విషయం ఏమిటంటే, బ్యాంకర్లు రైతులకు కనీసం నోటీసులు కూడా ఇవ్వకుండా వారి బంగారాన్ని వేలం వేసిన ఉదంతాలు ఉన్నాయి. కావాలంటే, కొన్ని ఉదాహరణలు కూడా తీసుకువచ్చి నేను మీకు ఇవ్వగలను. ఒక ఫుల్ పేజిలో ఘలానా వారి బంగారం వేలం వేస్తామని ఒక పత్రికలో ప్రచురించాము, మీరు చూసుకోలేదా అని అన్నారు. అటువంటి సంఘటనలు జరిగాయని చెబుతూ ఉంటే, గౌరవ సభ్యులకు తెలియనే తెలియదు అని అంటున్నారు. లోన్ల విషయంలో నాకు తెలిసిన దానిలో వందో వంతు కూడా రాజేంద్రప్రసాద్కు తెలియదని నేను చెబుతున్నాను. ఎదుటి వారిని చులకన చేసి మాట్లాడడం అనేది చాలా తప్పు. ఆయన ఏవిధంగా సభ్యునిగా సభలో ఉన్నాడో నేను కూడా అదేవిధంగా ఇక్కడ సభ్యునిగా ఉన్నాను.

శ్రీ ప్రత్యుషాటి పుల్లారావు: అధ్యక్షా, గోల్డ్ లోన్లు తీసుకున్న వారికి నోటీసులిచ్చారు, వారి బంగారాన్ని వేలం వేస్తున్నారని గౌరవసభ్యులు అన్నారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జి.బి. ప్రకారం రూ. 1.50 లక్షల లోపు స్క్రీ ఆఫ్ ఫైనాన్స్ ప్రకారం ఆ రైతు ఎన్ని ఎకరాల పంటను వేశాడు, అది క్రౌన్ లోన్ కావచ్చు, గోల్డ్ లోన్ కావచ్చు, ఆ లోన్ రూ. 1.50 లక్షల లోపు ఉంటే ఆ లోన్ రద్దుపుతుంది, ఆ బంగారాన్ని వేలం వేసే అవకాశమే లేదు. అప్పు రూ. 1.50 లక్షలకు మించి ఉన్నా, స్క్రీ ఆఫ్ ఫైనాన్స్ రూ. 1.50 లక్షలకు ఎక్కువ ఉన్నా అది వేలానికి వచ్చే అవకాశాలున్నాయి తప్ప అంతకు తక్కువగా ఉన్న బంగారాన్ని వేలం వేయడం జరగదని తమరిద్వారా నేను గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వరర్ల: అధ్యక్షా, చిన్న రైతులు గ్రామాల్లో బంగారాన్ని తాకట్టు పెట్టుకుని వ్యవసాయ రుణాలు తీసుకుంటే, వారికి ఎటువంటి నోటీసు ఇవ్వకుండా వారి బంగారాన్ని వేలం వేయడం జరుగుతోంది. మేము వార్తాపత్రికలో ప్రచురించాము, మీరు చూసుకోలేదు, మేము వేలం వేశామని చెబుతున్నారు. నేను అటువంటి ఉదంతాలను మీకు చూపించగలను.

శ్రీ ప్రత్యుషాటి పుల్లారావు: అధ్యక్షా, అటువంటి కేసులను మాకు పంపించమని గౌరవసభ్యులకు చెప్పాండి. మేము ఎస్.ఎల్.బి.సి. దృష్టికి కూడా తీసుకువెళ్లి తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

MR. CHAIRMAN: The Government is ready to see the grievances, rectify and attend it.

శ్రీ ఉమ్రారెడ్డి వెంకటేశ్వరర్ల: అధ్యక్షా, అది ఇప్పుడు చెబుతున్నారు.

MR. CHAIRMAN: Mr. Ummareddy Venkateswarlu, you have got the reply.

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖర రావు: (మైకు లేకుండా) అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులను పూర్తిగా మాట్లాడనివ్వకుండా ఇతర సభ్యులు మధ్యలో మాట్లాడితే ఎలా?

శ్రీ ప్రత్యుషాటి పుల్లారావు: చంద్రశేఖర రావు గారూ, మేము రూ.7.20 లక్షల గ్రీవెన్సులను క్లియర్ చేశాము. వాటిలో 90 శాతం కేసులు ఎలిజిబుల్ అయ్యాయి. వాటన్నింటినీ ఇచ్చేశాము. రెండు వాయిదాలను కలిపి కూడా బ్యాంకు ఖాతాల్లో వేశాము. వాస్తవాలను కూడా మేము ఎప్పటికప్పుడు తెలియజేయాలి. ఎక్కడైనా బ్యాంకర్లు టెక్నికల్గా తప్పుచేస్తే తప్ప రూ.1.50 లక్షల లోపు ఉన్న రుణాలు, గోల్డలోన్ కావచ్చు, లేదా ట్రాప్ లోన్ కావచ్చు, రైతులకు బ్యాంకర్లు నోటీసును ఇవ్వడానికి ఏలు లేదు. బ్యాంకర్లు ఎక్కడైనా గైండ్లైనను అతిక్రమించినట్టుగా సభ్యుల దృష్టికి వస్తే, మాకు తెలియజేయండి. తప్పకుండా ఎస్.ఎల్.బి.సి. తో మాట్లాడి సంబంధిత బ్యాంకర్లపై చర్యలు తీసుకోవడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సిద్ధంగా ఉన్నారని నేను తమరిద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.జె.చంద్రశేఖర రావు: (మైకు లేకుండా) అధ్యక్షా, వారు ఎన్నికల సమయంలో ఇచ్చిన వాగ్దానాలలో ఈ కండిషన్లు లేవు.

శ్రీ ప్రత్యుషాటి పుల్లారావు: అధ్యక్షా, ఎన్నికల వాగ్దానాలలో ఉద్యాన పంటల కోసం కమిట్చెంట్ లేదు. ఉద్యాన పంటలు పండించే 2.20 లక్షల మంది రైతులు తర్వాత వచ్చి మేము కూడా నష్టసోయామని చెబితే వారికి కూడా మాఫీ చేశాము. రూ.1.50 లక్షల లోపు ఉన్న రుణాలపై ఎటువంటి గ్రీవెన్సు ఉన్న క్లియర్ చేయడానికి ఈరోజు కూడా ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని నేను తమరిద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: We will meet again tomorrow and continue on the same subject. Now, the Business Advisory Committee will meet at 2.00 p.m.

Now, the House is adjourned to meet again tomorrow at 10.00 a.m.

(Then, the House was adjourned at 1-58 p.m. to meet again on Wednesday , 15th March 2017 at 10.00 a.m.)

* * *